صايى : ١٥٨
بدنجى سنه

جريدهٔ عدليه

مايس ١٣٣٣

توجيهات

منحل اولان استانبول وملحقاتى صلح حاكملكنه طربزون استيناف محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى وصفى وطربزون استيناف محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه جانيك استيناف محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى خليل ابراهيم وينه منحل اولان مذكور طربزون استيناف محكمه‌سى اعضالغنه چتالجه بدايت محكمه‌سى اعضاسندن حسن توفيق ومجدداً تشكيل اولنان جيده قضاسى بدايت محكمه‌سى رياسته كليبولى استيناف محكمه‌سى اعضاملازمى حافظ محمد خلوصى ومنحل بولنان اكين قضاسى بدايت محكمه‌سى رياسته پتوركه قضاسى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى بكر سامى وينه منحل بولنان سوريه ايكنجى صنف صلح حاكم معاونلكنه حمص بدايت محكمه‌سى رئيسى حسن فهمى وحمص بدايت محكمه‌سى رياسته خليل الرحمن بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى رفيق وكذلك منحل اولان قنيطره بدايت محكمه‌سى رياسته صيدا بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى يحيى فهمى وينه منحل اولان اربيل قضاسى بدايت محكمه‌سى رياسته رواندز قضاسى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى صالح صدقى وپتوركه قضاسى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه مديات قضاسى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى فوأد وكذا مجدداً تشكيل اولنان جيده قضاسى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه قره‌حصار شرقى بدايت محكمه‌سى اعضاسندن على كمال وكليبولى استيناف محكمه‌سى اعضا ملازملكنه آجه‌آباد بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى محمد نائل وآجه آباد بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه مكتب حقوق مأذونلرندن شوكت وچتالجه بدايت محكمه‌سى اعضالغنه ايچ ايل بدايت محكمه‌سى اعضالغندن مستعفى طيب حلمى ومنحل اولان خداوندكار بدايت محكمه‌سى اعضا ملازملكنه قره حصار شرقى بدايت محكمه‌سى اعضا ملازملكندن مستعفى استانبول قاضيلكى دردنجى صنف كتبه‌سندن عزت وكذلك منحل بولنان طرسوس لوا بدايت محكمه‌سى اعضاملازملكنه قره‌سى لوا بدايت محكمه‌سى اعضا ملازمى مصطفى وينه منحل اولان قره‌سى قضا بدايت محكمه‌سى اعضالغنه سمرد بدايت محكمه‌سى اعضا ملازملكندن مستعفى محمد عطا ومجدداً تشكيل اولنان نعللو خان قضاسى بدايت محكمه‌سى مستنطقلكنه مذكور قره‌سى بدايت محكمه‌سى مستنطقى ذكى افنديلر نقل وتعيين اولنمش وقره حصار

صاحب بدايت محكمه‌سى اعضاسندن محمد سعدالدين افندى ايله نيكده بدايت محكمه‌سى اعضاسندن اسماعيل حقى افنديلرك بجايشلرى اجرا قلنمشدر .

بوارادهٔ سنيه‌نك اجراسنه عدليه ناظرى مأموردر .

٩ رجب سنه ٣٣٥ ١ مايس سنه ٣٣٣

محمد رشاد

عدليه ناظرى	صدراعظم وكيلى
خليل	انور

منحل اولان جبل لبنان استيناف محكمه‌سى جزا دائره‌سى رياسته سوريه مركز ايكنجى صنف صلح حاكمى نجيب قپانى وينه منحل اولان جانيك استيناف محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه تكفور طاغى استيناف محكمه‌سى اعضاسندن سليمان عاقل و تكفور طاغى استيناف محكمه‌سى اعضالغنه قونيه مركز بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى نافذ وقونيه مركز بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه ديار بكر مركز بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى خليل اديب وديار بكر مركز بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه ماردين بدايت محكمه‌سى جزا دائره‌سى رئيسى ابراهيم حقى وماردين بدايت محكمه‌سى جزا دائره‌سى رياسته درسم بدايت محكمه‌سى رئيسى توفيق و احمد افنديلك وفاتيله انحلال ايدن جبل لبنان استيناف محكمه‌سى اعضالغنه متن قضاسى بدايت محكمه‌سى رئيسى يوسف روكس وسليمانيه بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه تعيين قلنان محمد رمزى افنديلك احوال صحيه‌سى حسبيله محل مأموريتنه عزيمت ايده‌مامسنه بناءً منفصل عديله يرينه خراسان لوا بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى حضر و منحل اولان كرزه قضاسى بدايت محكمه‌سى رياسته اكين بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى توفيق و كذا منحل اولان دوملو بدايت محكمه‌سى رياسته قره‌حصار صاحب بدايت محكمه‌سى اعضاسندن مصطفى محرم وقره حصار صاحب بدايت محكمه‌سى اعضالغنه چوروم بدايت محكمه‌سى اعضاسندن صالح وبجدداً تشكيل اولنان صالحى قضاسى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه جبل بركت بدايت محكمه‌سى اعضاسندن محمد فوزى و ينه بجدداً تشكيل اولنان آقحصار قضاسى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه اونيه بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى محمد جمال ومنحل اولان حما بدايت محكمه‌سى اعضالغنه موصل بدايت محكمه‌سى اعضاسندن يوسف ضيا وموصل بدايت محكمه‌سى اعضالغنه كربلا بدايت محكمه‌سى اعضاسندن محمد عارف و كذا منحل اولان اروخ بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه موطكى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى اسماعيل حقى و بجدداً تشكيل اولنان بوردور بدايت محكمه‌سى اعضالقلرينه چوله‌مرك بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكندن مستعفى بلال رجب وسينوب بدايت محكمه‌سى اعضاسندن امين عالى وينه بجدداً تشكيل اولنان منتشا بدايت محكمه‌سى اعضالقلرينه بوى آباد بدايت

محكمه‌سى مدعىٔ عمومىٔ سابقى عبدالرحمن وكلنار بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى رمضان و منحل اولان چتالجه بدايت محكمه‌سى اعضا ملازملكنه درسعادت جنايت محكمه‌سى ايكنجى صنف كتبه‌سندن عبدالرحمن وكذا منحل اولان قره‌سى لوا بدايت محكمه‌سى اعضا ملازملكنه ازمير تجارت محكمه‌سى ضبط كتبه‌سندن ومكتب حقوق مأذونلرندن جلال‌الدين افنديلر نقل وتعيين اولنمشدر .

بو ارادهٔ سنيه‌نك اجراسنه عدليه ناظرى مأموردر .

٢٣ رجب ٣٣٥ ١٥ مايس ٣٣٣

محمد رشاد

عدليه ناظرى	صدر اعظم
خليل	محمد طلعت

ابوكال قضاسى قاضيسى احمد بشير افنديلك عزليله يرينه بدره قضاسى قاضيسى جلال‌الدين ومنحل اولان جرميك بدايت محكمه‌سى رياسته چاتقور بدايت محكمه‌سى رئيسى محمد رامز وينه منحل اولان سكود بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه كسكين بدايت محكمه‌سى رياستدن مستعفى احسان وكذا منحل اولان مديات بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه بتليس بدايت محكمه‌سى اعضاسندن شعبان وصفى واونيه بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه طربزون بدايت محكمه‌سى اعضاسندن مصطفى عاصم وبجدداً تشكيل اولنان قوزان سنجاغى بدايت محكمه‌سى اعضالقلرينه محكمهٔ مذكوره اعضاى منتخبه‌سندن ومكتب حقوق مأذونلرندن على شادى و آناى پازارى بلديه رئيسى كذلك مكتب حقوقدن مأذون يوسف ضيا وينه بجدداً تشكيل قلنان بوردور بدايت محكمه‌سى اعضالقلرينه رومات حقوق مشاورلكى كتبه‌سندن ومكتب حقوق مأذونلرندن مصطفى صبرى وديرك بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى محمود حمدى وديرك بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه مذكور چاتقور بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى حافظ محمد وزور بدايت محكمه‌سى اعضا ملازمى عزت افنديلك تحويل مأموريتى جهتيله منحل اولان مذكور اعضا ملازملكنه كربلا بدايت محكمه‌سى اعضا ملازمى محمود حمدى و منحل بولنان اسپارته بدايت محكمه‌سى مستنطقلكنه ديوريكى بدايت محكمه‌سى مستنطقى محمد صبرى افنديلر نقل وتعيين اولنمش وديار بكر مركز بدايت محكمه‌سى حقوق دائره‌سى رئيسى محمد توفيق افندى ايله بغداد مركز بدايت محكمه‌سى حقوق دائره‌سى رئيسى رفعت افنديلك بجايشلرى اجرا قلنمشدر .

بو ارادهٔ سنيه‌نك اجراسنه عدليه ناظرى مأموردر .

٥ شعبان ٣٣٥ ٢٦ مايس ٣٣٣

محمد رشاد

عدليه ناظرى	صدراعظم
خليل	محمد طلعت

قوانين منتشره

ماده ١ ، اشبو سفر برلكك دوامى مدتجه ملازم ثانى رتبه‌سنك مادونده بولونان عساكرك مصالح ذاتيه‌لرى ايچون منسوب اولدقلرى آلايلرك اماملرينه وانلرك بولنمادقلرى محللرده طابورلرك اماملرينه تنظيم وكذلك منسوب اولدقلرى قطعه قوماندانلرينه تصديق ايتديره‌جكلرى وكالتنامه‌لر شرعى ونظامى بالجمله محاكم ايله دوائر دولتده معتبر اوله‌جقدر . آلاى وطابور اماملرى تنظيم ايده‌جكلرى وكالتنامه‌لرك زيرينه كندى طرفلرندن تنظيم ايدلديكنى شرح وقطعه قوماندانلرى دخى تصديقلرنده وكالتنامه‌لرى تنظيم‌ايتديرن كيمسه‌لرك كندى حضورلرنده وكالتنامه مضمونى اقرار وموضوع مهر ويا امضالرى كنديلرينك اولديغنى اعتراف ايلدكلرينى تصريح ايله امضا ويا خود تختيم ايده‌جكلردر .

ماده ٢ ، برنجى ماده‌ده بيان اولونان وكالتنامه‌لر تمغارسميله جواز تيمور يولى اعانه‌سندن وديكر بالجمله خرج ورسملردن معفودر .

ماده ٣ ، اشبو قانون تاريخ نشرندن اعتباراً مرعى‌الاجرادر.

ماده ٤ ، اشبو قانونك اجراى احكامنه شيخ‌الاسلام ايله حربيه وعدليه ومالميه ناظرلرى مأموردر .

مجلس اعيان ومبعوثانجه قبول اولنان اشبولايحه‌نك قانونيتى وقوانين دولته علاوه‌سنى اراده ايلدم .

٢٠ جمادى‌الاولى ١٣٣٥ و ٢ نيسان ١٣٣٣

محمد رشاد

ماليه ناظرى	عدليه ناظرى	شيخ‌الاسلام	صدر اعظم
جاويد	خليل	موسى كاظم	محمد طلعت

*

درسعادتده براخراجات هيئتى تشكيلى حقنده قانون صورتيدر

[تقويم وقايع ايله نشرى : ١٦ جمادى‌الاخره ١٣٣٥ و ٨ نيسان ١٣٣٣ : نمره ٢٨٤١]

ماده ١ ، ممالك عثمانيه‌دن اخراج ايديله‌جك اولان كافهٔ اشيا ايكنجى ماده‌ده كوسترىلن هيئت طرفندن اعطا ايدلمش براخراج وثيقه‌سنك استحصالىله امرار اولنه‌بيلير .

ماده ٢ ، اخراج وثيقه‌سنى اعطا ايتمك ايچون استانبولده تجارت وزراعت ناظرينك ويا خود مجلس وكلا قراريله تعيين اولنه‌جق برذات رياستى آلتنده اعضاسنك نصفى تجاردن اولمق اوزره مجلس وكلاجه تعيين اولنه‌جق ذواتدن مركب برهيئت تشكيل اولنه‌جقدر.

اشبو هيئتك ولايات ومستقل لوا مركزلريله قضالرده واسطهٔ اجرائيه‌سى اولمق اوزره اك بيوك ملكيه مأمورينك رياستى آلتنده مجلس اداره‌نك منتخب اعضاسندن بريله تجاردن آلنه‌جق برذاتدن مركب تالى هيئتلر تشكيل ايديله‌جكدر .

ماده ٣ ، اخراج اولنه‌جق كافهٔ اشيانك كرك مبايعه وكرك توسط صورتيله اخراجنده ممالك عثمانيه‌ده تأديه ايدلمسى ايجاب ايدن فيأت ايكنجى ماده‌ده بيان اولنان استانبول اخراج هيئتنجه تعيين اولنه‌جقدر .

ماده ٤ ، اخراجات اشياسى بولنان كيمسه‌لر بواشيانك مقدار وجنس ونوعيله هانكى محلك محصولى اولديغنى واليوم نره‌ده بولنديغنى وهانكى محلده تسليم ايديله‌جكنى استانبول مركز هيئتنه ويا اخراجات شعبه‌لرينه بر بياننامه ايله بيلديره‌جكلردر. شعبه‌لر كنديلرينه اعطا اولنان بيانناميه مندرجاتى صحتنه واشيانك موجوديتنه قناعت ايتدكلرى تقديرده مركز هيئتنه بيلديره‌جكلردر اشيا اخراج ايتمك ايستينلر دوغرودن دوغرويه مركز هيئتنه مراجعت ايده‌جكلر وكافهٔ مقاولات هيئت مذكوره‌جه عقد اولنه‌جقدر.

ماده ٥ ، اشبو قانونك نشرندن مقدم اخراج اولنمق اوزره صاتون آلنوبده قيد ايدلمش اولان اشيا ايچون يالكز اخراج رسمى آلنه‌رق استانبول اخراج هيئتنجه اخراج وثيقه‌سى ويريله‌جكدر .

ماده ٦ ، اخراجات اشياسى ايچون مستحصللره ويا طوغريدن طوغرىيه اخراج ايتميان تاجرلره اعطاسى ايجاب ايدن فيأت هرمقاوله‌نك ختام عقدنده اخراجات هيئتنجه هرطرفه وسائط ممكنه ايله اعلان ايديله‌جكدر .

ماده ٧ ، اخراجات هيئتى اخراجنه مساعده ايده‌جكى مواد ومعمولات عثمانيه‌نك امرارينه مقابل مواد ومعمولات اجنبيه ادخال ايدلمسى شرطنى وضعه حائز صلاحيتدر .

آنجق دوائر دولتله مؤسسات عموميهٔ رسميه طرفندن بوشكلده يابيله‌جق مبادلات اشبو قانونك فيأت ورسوم حقنده‌كى احكامنه تابع اولمق شرطيله احكام سائره‌سنك تطبيقنده مجلس وكلاقراريله استثنا اولنه‌بيلير.

ماده ٨ ، اشبو قانونك تأمين تطبيقى ايچون ايجاب ايدن تدابير برنظامنامه ايله اتخاذ اولنه‌جقدر .

ماده ٩ ، اشبو قانون احكامنه مغاير حركت ايدنلر ، ساخته بياناتده بولنانلر واحكام قانونيه‌نك حسن تطبيقنه مانع اولمق ايچون حيله ودسايس استعمال ايدنلر صلح حاكملرى وبونلرك بولنديغى محللرده صلح حاكملرى اصول محاكمه‌سنه توفيقاً بدايت محكمه‌لرى طرفندن برهفته‌دن آلتى آيه قدر حبس ويا بش ليرادن بيك ليرايه قدر جزاى نقدىيه محكوم ايديله‌جكلردر .

ماده ١٠ ، كرك طقوزنجى ماده موجبنجه محكوم اولانلر كرك محكوم اولمقسزين استانبول اخراجات هيئتجه سؤاستعمال وساخته‌كارلغنه‌وحيله ودسايسنه قناعت حاصل اولانلر اشبو قانونك‌دوامى مدتجه‌استانبول اخراجات هيئتى طرفندن اخراجات هيئتى وشعباتى ايله اجراى تجارتدن منع اولنه‌بيلير .

ماده ١١ ، هيئتك مصارف ابتدائيه ودائمه سنى تأمين ايتمك اوزره الى بيك ليرا تخصيصات فوق العاده ويرلمشدر . اشبو الى بيك ليرا تخصيصات فوق العاده دن بيك اوچيوز اوتوز ايكى سنه سنده صرف اولنه ميان مقدارى بيك اوچيوز اوتوز اوچ سنه سنه دوراً صرف اولنه بيله جكدر .

ماده ١٢ ، هيئت طرفندن اعطا اولنان اخراج وثيقه لرينك محتوى اولديغى اشيا وموادك قيمتلرى اوزرينه حداعظميسى يوزده اونى تجاوز ايتمامك اوزره براخراج رسمى طرح اولنه رق وثيقه يى آلانلردن استيفا ايديله جكدر. هرقلم اشيا حقنده كى رسومك مقدارينى مشعر جدوللر مجلس وكلا قراريله تعيين ايديلير.

ماده ١٣ ، ممالك اجنبيه ده تحصيلده بولنان طلبه ايچون وليلرى طرفندن كوندريله جك شهرى اون بش كيلويه قدر مواد غذائيه نك اخراجى سربست اولوب بونلر ايچون اخراجات هيئتى طرفندن بلا رسم اخراج وثيقه سى ويريلير .

ماده ١٤ ، اشبو قانون تاريخ نشرندن اعتباراً حربك ختامندن نهايت اوچ ماه مرورينه قدر مرعى الاجرا اولوب آنجق مذكور مدتدن اول مجلس وكلا قراريله باارادهٔ سنيه تطبيقاتدن رفع ايديله بيلير.

ماده ١٥ ، اشبو قانونك اجراسنه هيئت وكلا مأموردر .

مجلس اعيان ومبعوثانجه قبول اولنان اشبو لايحه نك قانونيتنى وقوانين دولته علاوه سنى اراده ايلدم .

١٣ جمادى الاخره ١٣٣٥ ٥ نيسان ١٣٣٣

محمد رشاد

خارجيه ناظرى	حربيه ناظرى و بحريه ناظر وكيلى	شيخ الاسلام واوقاف همايون ناظر وكيلى		صدراعظم وداخليه ناظرى
احمد نسيمى	انور	موسى كاظم		محمد طلعت
نافعه ناظرى	معارف ناظرى وپوسته وتلغراف وتلفون ناظر وكيلى		مالیه ناظرى	عدليه ناظرى وشورای دولت رئيسى
على منيف	احمد شكرى		جاويد	خليل

تجارت وزراعت ناظرى

مصطفى شرف

❁

احتكارك منعى حقنده قانون موقت صورتيدر

[تقويم وقايع ايله نشرى : ٤ شعبان ١٣٣٥ و ٢٦ مايس ١٣٣٣ نومرو : ٢٨٩٥]

ماده ١ ، حال حرب نتيجه سى اولهرق تحدث ايدن احوال فوق العاده دن بالاستفاده سربست برعرض وطلب ايله اشيانك تقرر ايده جك فيأتنى يوكسلته رك قزانمق قصديله آليش ويريش قانوناً احتكار عداولنور .

پياسه ده موجود اشيانك فيأتنه تأثير ايده جك درجه ده يدواحدده جمع ايتمك صورتيله مبايعه سى ويا بعدالمبايعه تزييد فيأتنه سبب اوله جق صورتده الدن اله تداول ايتديرلمسى دخى احتكاردن معدوددر .

ماده ٢ ، برنجى ماده ده بيان اولنان احتكار معاملاتندن متحدث دعاوى يى استماعدن حكام ممنوعدر. طرفين بونوع معاملاتده قوانينك عقود حقنده وضع ايتديكى تأميناتدن استفاده ايده مزلر .

ماده ٣ ، احتكارجرمى حقنده تعقيبات وتدقيقاتده بولنه رق اون ايكنجى ماده ده بيان اولنان محاكمه محتكرلرى توديع ايتمك واعاشه هيئتنك مشغول اولديغى مواددن ماعدا حوايجك صورت تدارك وطرز مبايعه سنى تعيين ومنع احتكار حقنده تدابير اتخاذ ايلك اوزره داخليه ناظرينك رياستى آلتنده برهيئت تشكيل اولنه جقدر .

ماده ٤ ، نه مقداردهكى مبايعاتك طوپدن ونه مقداردهكى مبايعاتك پراكنده صاتش اولديغنى تعيين ايتمكه ، طوپدن صاتش ايچون برمحل معين كوستره رك اومحل خارجنده وقوعه كتيريله جك مبايعاتى منع ايلمكه وپراكنده صورتده صاتيله جق اشيا اوزرينه فيأتلرى واضح برصورتده وضعه تجارى مجبور قيلمغه اوچنجى ماده ده بيان اولنان منع احتكار هيئتى صلاحيتداردر .

ماده ٥ ، منع احتكار هيئتى طوپدن الده موجود اشيانك محافظه اولنه جقلرى ارضيه لرى تعيين وارائه ايده بيلير . معين برمدت ظرفنده اشبو ارضيه لره دپو ايدلميان اشيا هيئتك مراقبه سندن قاچيرلمش عداولنه رق هيئتجه ضبط اولنور .

ماده ٦ ، منع احتكار هيئتنجه لدى الايجاب پراكنده صاتيله جق اشيايه حداعظمى فيأت وضع اولنه بيلير.

ماده ٧ ، منع احتكار هيئتنجه ليسته سى اعلان اوله جق اشيايه مالك اولانلر ويا بواشيايى بشقه لرى نام وحسابنه حفظ واداره ايدنلر اشيانك مقدار ونوعنى هيئته بيلديرمكه مجبوردرلر . بشقه لرى نامنه اشيايى حفظ ايدنلر اشيانك صاحبلرينى ده بيلديرمكه مجبوردرلر .

ماده ٨ ، كنديلرندن طلب ايديلن معلوماتى اعطا ايتميانلرويا اشيا مقدارينى ده دون اوله رق بيلديرنلر ده پولرينى اخفا ويامالرينى امحا ايدنلر وهيئتك اتخاذ ايده جكى تدابيرى عقيم براقمق اوزره برطاقم وسائطه مراجعت ايدنلر اونجى ماده ده بيان اولنان جزا ايله مجازات اولنورلر .

ماده ٩ ، تجاردن ويا اصنافدن هركس برمالى ايلك جلب ومبايعه ايتديكى زمان نه فيأت اوزرندن فروخت ايلش ايسه اومالك عينى بوكون عينى فيأته تدارك قابل اولمسه دخى موجودى توكنجه يه قدر ايلك تنسيب ايتديكى فيأت موجبنجه فروخت ايتمكده دوام ايليه جكدر .

بناءً عليه بوقانونك تاريخ نشرندن اعتباراً بالجمله تجار واصناف اللرنده كى مالرك فيأتنى درحال ايلك وضع ايتدكلرى حده تنزيل ايده جكلردر .

ماده ١٠ ، برنجی وسکزنجی وطقوزنجی ماده‌لرده‌کی افعالی ارتکاب ایدنلرك مالاری ضبط اولنور وکندیلری اوچ آیدن اوچ سنه‌یه‌قدر حبس ویوز لیرادن بش بیك لیرایه قدر جزای نقدی‌یه‌محکوم‌ایدیلیرلر.

ماده ١١ ، منع احتکار هیئتنجه طوتیلان ضبط ورقه‌لری عکس مندرجاتی ثابت اولنجه‌یه قدر معتبر وثائق قانونیه‌دندر .

ماده ١٢ ، اشبوقانونده بیان اولنان جرائمك محاکمه‌سی دیوان حرب عرفیلرجه رؤیت اولنور .

ماده ١٣ ، اشبو قانون تاریخ نشرندن اعتباراً صلحك انعقادینه قدر درسعادت شهری ایچون مرعی‌الاجرا اولوب طشره‌لرده لزوم کوریله‌جك محللرده مجلس وکلا قراریله تطبیق اولنه بیلور .

ماده ١٤ ، اشبوقانونك اجراسنه هیئت وکلا مأموردر .

اشبو لایحهٔ قانونیه‌نك مجلس عمومینك اجتماعنده قانونیتی تکلیف اولنمق اوزره موقتاً موقع مرعیته وضعی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایلدم .

٢ شعبان ١٣٣٥ ٢٤ مایس ١٣٣٣

محمد رشاد

حربیه ناظری وبحریه ناظری وکیلی	شیخ الاسلام واوقاف همایون ناظر وکیلی	صدراعظم و داخلیه‌ناظری
انور	موسی کاظم	محمد طلعت
مالیه‌ناظری ومعارف ناظر وکیلی	عدلیه ناظر وشورای دولت رئیسی	خارجیه‌ناظری
جاویـد	خلیل	احمد نسیمی
تجارت و زراعت ناظری‌وپوسته وتلغراف‌وتلفون ناظر وکیلی		نافعه ناظری
مصطفی شرف		علی منیف

تعمیملر

مالیه نظارتنك ٢٠ مایس سنه ٣٣٣ تاریخلی و $\frac{٢٤٤٥}{٢٩٨}$ نومرولو تحریرات عمومیه‌سی صورتیدر

برنجی ماده : ١٩ کانون ثانی سنه ٣٣٢ ارادهٔ سنیه منطوق منیفنجه تأسس ایدن عثمانلی اعتبار ملی بانقه‌سنه امتیازات آتیه بخش اولنمشدر .

اولاً : عثمانلی اعتبار ملی بانقه‌سی‌سرمایه‌سی‌احتیاط اقچه‌سی تمتعاتی، اجرای صنعت ایتمسنه لازم اولان اموال غیرمنقوله ومبانیسی ودهپولری و مغازدلری ، کرك موجود بولنسان وکرك آتیاً احداث ایدیله‌جك مردرلو رسوم وتکالیف وخرجدن معافدر .

ثانیاً : مذکور بانقه‌نك حصه سنداتیله تشکلنه دائر وبانقه ایله دوائر رسمیه بینده جریان ایده‌جك معاملاته متعلق اوراق وسندات واعلانات تمغا رسمندن وحجاز تیمور یولی اعانه‌سندن معافدر .

ثالثاً : بانقه‌نك تأسیسات ابتدائیه‌سنه مقتضی اولوب ممالك اجنبیه‌دن جلب ایده‌جکی مفروشات، لوازم، قاصه ، وتفرعاتی کمرك رسمندن معافدر .

رابعاً : بانقه‌نك حصه سنداتی‌بالعموم دوائر رسمیه‌جه کفالت اقچه‌سی اوله‌رق وبدللرینه‌تسویه ایدلمش مقدارینك تمامی اوزرندن قبول ایدیلور .

خامساً : بانقه‌ممالك عثمانیه‌ده واقع اوله‌جق مخابراتندن ونقودوسائره ارسالاتندن‌طولایی‌پوسته‌وتلغراف اجرتندن معافدر .

ایکنجی ماده : اشبو قانون تاریخ نشرندن اعتباراً مرعی‌الاجرادر .

اوچنجی ماده : اشبو قانونك اجرای احکامنه عدلیه ، مالیه ، پوسته و تلغراف وتلفون وتجارت وزراعت ناظرلری مأموردر .

ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی تاریخی : ٨ شباط ٣٣٢

٥ مارت ٣٣٣ تاریخلی و ٢٢٥ نومرولو تلغرافنامه‌یه ذیلدر .

عثمانلی اعتبار ملی بانقه‌سنه بخش اولنان بعض امتیازاته دائر اولان ٨ شباط ٣٣٢ تاریخلی قانون صورتی بالایه درج ایدیلمکله مندرجاتنه توفیق معامله ایدیله‌سی واشبو تحریرات عمومیه‌نك لفاً کوندریله‌ن نسخه‌لرینك‌ده ملحقاته توزیعی بیان اولونور افندم .

فكر مخصوص لايحه‌لرى

برمؤلفك، جانيلره قارشى « بين‌الدول سيغورطه » ديبه تعريف وتوصيف ايتديكى اعادهٔ مجرمين كيفيتى بالخاصه دولتلر وجمعيتلر بينده مناسبات وروابط متقابله‌نك تكثر وتزايد ايتديكى صوك زمانلرده واسع ومختلف تطبيقات واجتهاداته سبيت ويرمشدر . فى‌الحقيقه، مدنيتك ترقيسى ايجابانندن اولارق مختلف مملكت اهاليسى بينده حصوله كلهن مناسبات و وسائط نقليه خصوصنده ايجاد اولونان تسهيلات دولايسيله بر مجرمك ارتكاب جرم ايتديكى محلدن بلامشكلات ديار اجنبيه‌يه كچه‌رك اوراده بر مدت توقفدن صوكرا تكرار وطننه عودت ايتمسى و بو آراده كذران اولان مدتدن بالاستفاده جزاسز قالماسى امكانى تحقق ايتمش؛ وبوحال، هر مملكت ايچون جدى برتهلكه‌ارائه ايتمكده بولونمشدر.

قوانين اجنبيه‌دن بعضيسى، مملكت خارجنده دخى تبعه‌نك ايقاع ايده‌بيله‌جكلرى جرائمى جزالنديره‌بيله‌جك ماهيتده ترتيب و تنظيم اولونمقله برابر اصحاب جرائمك طول مدت اجنبى مملكتده امرار حيات ايده‌بيلمك خصوصنده مظهر اولا كلديكى تسهيلات، قانونلرك بو بابده‌كى تصريحاتنى‌ده عقيم براقه‌بيله‌جك استعداددەر .

مختلف جمعيتلر بينده، زمانمزده اولدوغى كبى، روابط دوستانه ومخادنتكارانه تأسس ايتمه‌ديكى وبالخاصه افكار مدنيه‌نك بودرجه توسع وتكامل ايله‌مه‌ديكى زمانلرده اجانبه قارشى هر مملكتده موجوداولان تقييدات وتحديدات واقوام مختلفه بينده‌كى بغض ومنافرت، جانيلرك اوزون كلفتلر ومشقتلر اختيار ايده‌رك اجنبى برمملكته التجا ايتمه‌لرينى خيلى اشكال ايده‌ر عواملدندى . كرچه ، اسباب دينيه وملاحظات انسانيه سوقيله خارجدن التجا ايدەن اشخاصك محافظهٔ وجودى برآرالق جمعيات قديمه‌نك همان كافه‌سنجه مقدس وظائفدن عد اولونمش وبوحال مجرمينك ديار اجنبيه‌يه التجا ايتمه‌لرى ايچون برسائق شوق منزلتنده بولونمشدى . آنجق وسائط نقليه‌نك فقدانى ، يوللرك امنيتسزلكى ، اقوام بينده‌كى حس استرقاب ومنافرت بعض مرتبه بوبابده‌كى ميلانه سد چكه‌بيليردى. زمانمزده ايسه اسباب معيشتى برابر كتورمك شرطيله دنيانك هر طرفنده

شون

استانبولده مقصوديه خانده ۳۳ نومرولى اشتغالخانه‌ده مقيم دعوى وكيلى « پرودورموس - اورتكيديس افندى» خلاف حقيقت وكالتنامه تنظيم ايدەرك موكلى عليهنه دين اقرار ايتمك ، مؤكلنى محكوم ايتديرمك و تنظيم ايتديكى بر مقاوله‌نامه‌ده مؤكلنك وقوفى اولماقسزين متعدد قلملر استعماليله اخلال وابطال حق ايله‌مك صورتيله اشكال مؤسفه تحتنده دعوى وكالتى مسلكنده‌كى اطمئنان واحترامه لايق نزاهت وعلويته مخالف احوالنك تحقيقات ايله تبين ايتمه‌سى‌اوزرينه ايكى‌سنه مدتله اجراى وكالتدن منع ايديلدى .

كيفيت ، استانبول و ملحقاتى محكمه‌لريله كاتب عدالكارينه تبليغ اولوندى؛ حركات مشتكابهاسندن دولايى، حقنده، تعقيبات قانونيه‌اجراسى ده‌مقرردر.

جانيلر ايچون مسعودانه امرار حيات‌پك قابل اولدوغندن بوقبيل اشخاصى حدود داخلنده توقيف‌ايده‌جك اسباب ومطالعات مفقود اولديغى كبى اسباب معيشتدن محروم اولارق فرار ايدەن اشخاص ايچون برصنعت ويا سائر برمشغوليت بولمق صورتيله هرطرفده پيداى استقرار قابليتى موجود اولماسى اعتباريله ارتكاب‌جرم عقيبنده نعمت حريتى الدن قاچيرمامق سوداسيله حدود خارجنه جان آتاجقلرك بى‌حد وحساب بر يكونه بالغ اولاجقلرى شبهه‌سزدر .

ايشته، بوحال، قرون اولى ووسطاده « حق دخالت » ناميله اجانبك مظهراوله كلديكى حمايه‌نك درجهٔ مضرتى ميدان علانيته چيقارمش ومجرمينك آنجق جرائم سياسيه‌دن دولايى مظهر صيانت وحمايت اولابيلمه‌لرى پرنسيپى بوسايه‌ده قبول اولونابيلمشدر .

اعادهٔ مجرمينك اساس اجتماعيسى — شوحاله كوره اعادهٔ مجرمينك اساس اجتماعيسى دولتلر ايچون بالنفس اشرانك تعرضاتنه قارشى محافظهٔ موجوديت خصوصنده‌كى مجبوريتلرينه استناد ايده‌ر؛ يوقسه، بعض مؤلفلرك ذهابى وجهله دولتلك معاهده عقدى صورتيله برتعهد آلتنه كيرمه‌سندن متولد وايفاى تعهد لزوم وضرورتنه مستند ده‌كيلدر . حدذاتنده معاهده عقد ايديلش اولسون اولماسين دولتلر ايچون مملكتك آسايشنى اخلال‌ايدەن اشرابى مملكت خارجنه اخراج ايتمك ويا طالب اولان ديكر بر حكومته تسليم ايلەمك حق حاكميت داخليه‌يه متفرع حقوق‌جمله‌سندن معدوددر . معاهدات ، بالكز او حقك صورت وشرائط استعمالنى ، تابع اولاجغى قيود متقابله‌يى تعيين وتصريح ايتمكله اكتفا ايده‌ر ؛ يوقسه ، بذاته موجود برحق احداث ايتمز .

ايشته ، بين‌الدول حقوق أنستيتوسنك اوقسفورددەكى مقرراتندن برنجيسنده بو پرنسيپ شكل آتيده تكاثف ايتديريلشدر : « اعادهٔ مجرمين ، دولتلرك منافع مشتركەسنه وايجابات معدلته موافق ، وزجر ومنع جرائم غايه‌سنه مطابق بر معاملهٔ بين‌الدوليه‌در » فى‌الحقيقه «به‌قاريا» « Becaria » نك مشهور برتعبيرى وجهله بر يوزنده ملجاء بولامامق امنيتى، جانيى ايقاع مضرتدن منع ايده‌جك قوتلى وعواملدن‌معدوددر . مجرمينى اعاده ايدەن دولت ، معاملهٔ متقابله صورتيله كنديسنه‌ده ديكر مجرملرك تسليمنى تخت تأمينه آلمش وبوصورتله مملكتى داخلنده استقرار آسايشه خدمت أيلەمش اولور. بوغايه ، دولتلرك كافه‌سى حقنده مبرم ومشترك براحتياجه تقابل ايده‌ر .

برشخصك، ايقاع ايتديكى جرمك‌عواقبندن قورتولمق‌خصوصنده، حق‌مكتسبى يوقدر. وبويله موهوم بر حق مكتسب نامنه ايقاع شر وفساد ايتديكى مملكته عدم اعاده‌سى امرنده اجنبى دولت نزدنده برحق حمايه‌دن بحث ايده‌مه‌مسى لازم كلير . بو اعتبارله ، معاهده موجود اولماسه‌دخى هر هانكى برجرمى اعاده ايده‌بيلمك حقى هردولت ايچون امور طبيعه ومسلمه‌دندر . نتيه‌كيم اوقسفودده بين‌الدول حقوق انستيتوسى

اوچونجی قرارنده « اعادهٔ مجرمینك مقتضیات حقوقیه‌یه موافق اولدوغی وبونك ایچون باشقه‌جه معاهده وجودینه احتیاج بولونمادیغی » اعلان اولونمش وفقط بوبابده معاهداتك بر عامل مهم اولاجقلرینه اشارت ایدیلمك ایکنجی قراردە « اعادهٔ مجرمین ایچون معاهده‌لرك تکثری شایان تمنی اولدوغی وچونکه معاهدات، بومعاملهٔ بین‌الدولیه ایچون قوتلی وامین برناظم مثابه‌سنده بولوندوغی » تذکار قیلنمشدر .

تاریخچه . — اعادهٔ مجرمین نظریاتنك انکشافه باشلادیغی دور اون یدنجی عصر میلادیدر . مؤلف شهیر (غروچیوس)، حرب وصلح نامنده‌کی تألیف کزینندە، ایلك دفعه اولارق بوبابده بر نظریهٔ جدیده سرد ایدییور . کندیسنجه برمحلده ایقاع جرم ایدن شخص « اومحل قانونه تابعیتی قبول ایتمش اولدوغندن التجا ایتدیکی مملکت حکمداری طرفندن بو تعهدك ایفاسنه اجبار اولونابیلیر . »

غروچیوسك سالف‌الذکر نظریه‌سی هر طرفده مظهر رغبت ورواج اولمش ، بالجمله دارالفنونلرده تعمیم ایدیلمش وپوتون اون یدنجی عصر میلادیده اعادهٔ مجرمینك مشروعیتی بالجمله مؤلفین عندنده قبول اولونا کلمشدر .

یالکز حکمداران ایچون مجرمینك اعاده‌سی عبوریتنك استناد ایتدیکی اسباب وملاحظاتده تخالف ایدیلمش ومثلامؤلفیندن (پوفندورف) بونی مشترك وضروری بر وجیه‌دن زیاده قومشو ویا متفق بر دولتله عقد اولونان برمعاهده‌یه رعایت مجبوریتنه عطف ایده کلمشدر . پوفندروفك بونظریه‌سی حقوق وامتیازاتنه پك مربوط اولان زمانك حکمدارانی عندنده بالطبع مظهر رغبت اولمش وبوحال ، اعادهٔ مجرمین مجبوریتنی اوزون بردوره ایچون معاملهٔ متقابله پرنسیپنه استناد ایتدیرمشدر .

اون‌سکزنجی عصرده، بوفکرلره قارشی عکس‌العمل حصوله کله‌رك غروچیوسك بالاده بیان اولونان نظریه‌سی رواج بولمغه باشلادی. بونظریه‌نك أك مقتدر مروجی اولان «واتل = Yattel » آسایش عمومیی اخلال ایدن جانیلردن بحث ایدرکن :

« بونلرك ایقاع شورش ایتدکلری مملکت حکمداری طرفندن طلب ایدیلمه‌لری حالنده کندیسنه اعاده اولونمالری ایجاب ایدر . زیرا، مجرمینی هر وجهله تعقیب ایتمك وکندیلرینی جزاسز قالمایاجقلرینه اقناع أیلمك لازم کلدیکندن بوده محل جرم حکومتنه تسلیم ایدیلمه‌لری ایچون باشقه‌جه بر سبب اولور . التجا ایتدیکی حکومت کندیسنی جزالاندیرمق ، ایقاع ایتدیکی ضرری تضمین ایتدیرمك وصیراسنه کوره طالب اولان حکومته تسلیم أیلمك صورتیله اجرای معدلت ایتملیدر . جانیلر ، قوندا قجیلر ، قاتللر ، محل جرم حکومتی طرفندن طلب وقوعنده هرنره‌ده بولونورسه بولونسونلر دردست اولونورلر . » دییور. بورلاماقی نامنده برمؤلف، جانی‌یی اعاده ایتمه‌ین بر حکومتی او جنایتده شریك جرم عد ایتمك درجه‌سنه واردییور. واتهلك بو نظریه‌لری به‌قاریا طرفندن بعض مرتبه مخالفته اوغرادی . به قاریا حکومتلرك عدالتندن ، قانونلرك نصفتندن ، حکمدارانك انسانیتندن اظهار شبهه ایتدیکندن بوبابده‌مجرمینك اعاده‌سنده فائده اولوب

اولامایاجغنی جای سؤال بولمیور. مع هذا، اونك افکار ذاتیه‌سی تلامیذ عرفانه سرایت ایتمیور. واون سکزنجی عصرده حقوقشناسانك همت وغیرتلری سایه‌سنده « اعادهٔ مجرمین » حکومتلرك یکدیکرینه قارشی ایفاسیله مکلف اولدقلری بر وظیفه ، بین‌الملل بر قانون جزانك تطبیقاتنه حاکم برقاعدهٔ اساسیه وطبیعیه اولارق تجلی ایتمشدر .

جرائم عادیه مرتکبلری ایچون ایلك معاهده ١٧٣٦ تاریخنده فرانسه ایله فلمنك آراسنده عقد اولونمشدر . بو معاهده‌ده مجرمینك اعاده اولوناجغی و فقط تبعه‌یه اعطا اولونان امتیازاته خلل کلمیه‌جکی اساسی قبول ایدیلمشدر . اشبو صراحته کوره فلمنك حکومتی طرفندن بعض اشخاصك (برابانسون‌لرك) منسوب اولدقلری محاکمدن غیری محکمه‌لره تابع اولامایاجقلری حقنده‌کی امتیازات ابقا اولونمش وبوحال، تبعه‌نك اعاده اولونامامسی حقنده مؤخراً تأسس ایدن قاعده‌یه مبدأ ظهور اولمشدر . ١٧٦٥ تاریخنده فرانسه ایله اسپانیا بینده منعقد معاهده‌ده داها بویوك خطوه‌لر آتیلمش و معاهده‌نك دردنجی ماده‌سنده مجرمینك کلیسا کبی مقدس مقاماته التجاایتمه‌لری ، جبراً توقیف اولونابیلمه‌لرینه مانع اولامایاجغی تصریح قیلنمق صورتیله حق دخالت پرنسیپنه صوك برضربه اوروملمشدر .

اون سکزنجی عصرده اعادهٔ مجرمنه أك چوق مخالفت ایدن انکلتره اولمشدر . یالکز ١٨٠٢ تاریخنده آمیه‌نده عقد اولونان معاهده‌یه انکلتره حکومتی داخل اولمش ایسه‌ده بو معاهده آنجق برسنه معمر اولابیلمشدر . بو تاریخدن اعتباراً بعض دولتلرك اعادهٔ مجرمینه عائد احکامی قانون اساسیلرینه ویا جزا قانونلرینه ویا حکمداران جانبدن اصدار اولونان امرنامه‌لره درج وادخال ایتدکلری کورولور .

اعادهٔ مجرمینه متعلق قانونه داخلیه احتیاج وارمی ؟ — اعادهٔ مجرمینه دائر ایلك دفعه اولارق بر قانون داخلی نشر ایدن حکومت بلچیقا حکومتی اولمشدر . واقعا بوفکر ١٧٩١ فرانسه مجلس ملیسی میانینده‌ده طرفدار بولمش ایسه‌ده آنجق ١٨٣٣ سنه‌سنده بلچیقا حکومتی طرفندن شکل قانونیته ادخال قیلنه‌بیلمشدر . بوقانون، بالآخره نشر اولونانلره نسبتله أك مکمل قانون ده کیلسه‌ده، ایلك دفعه اولارق پك اساسلی برخطوه آتیلمش، پك مهم دستورلر وضع ایدلمش بولونیوردی . بو قانونه کوره اعادهٔ مجرمینه سببیت ویره‌جك جرائم لیسته‌سی پك محدود اولمقله برابر بونك بر تجربه قانونی اولدوغنی سناتوده مضبطه محرری اعلان ایتمکدن چکنمه‌مشدی . جرائم سیاسیه مرتکبلرینك تسلیم واعاده اولونامایاجغی اساسی بوقانونده ایلك دفعه اعلان اولونمش واعادهٔ مجرمین امرنده‌کی اصول ومراسم وموقوفیتك درجهٔ امتدادی وسائره‌سی حقنده احکام وقواعدی جامع بولونمش اولدوغندن بالآخره عقد وتعاطی ایدیلمن معاهده‌لر ایچون برنمونه تشکیل ایتدیکی ادعا اولونابیلیر .

مع‌هذا، صوك سنه‌لرده بوقبیلدن داها پك چوق قانونلر وجوده کلمش وازان جمله ١٨٤٨ تاریخلی جماهیر متحدهٔ آمریقا حکومتنك قانونیله انکلتره‌نك ١٨٧٠ و ١٨٧٣ تاریخلی قانونلری ، ١٨٧٤ تاریخلی

بلجيقا ، ١٨٧٥ فلمنك ، ١٨٧٧ ده قنادا ، ١٨٨٥ ده آرژانتين حكومتلرينك قانونلرى انتشار ايتمشدر . بومياننده أك مكمل قانون اولمق اوزره اسويچره‌نك ، ٢٢ كانون ثانى ١٨٩٢ تاريخلى قانونى ذكر ايديلمكه شاياندر .

فرانسه‌ده ١٨٩١ مجلس مليسنجه حس اولونان احتياج اوزرينه بوبابده برقانون تنظيم ونشرى لزومى تقرر ايتمش ايسه‌ده مؤخراً سرزدهٔ ظهور اولان وقوعات دولاييسيله بوكا موفقيت حصوله كلهمه‌مش وبوحال ١٨٧٧ تاريخنه قادار بويله‌جه دوام ايده‌كلمشدر . تاريخ مذكورده قلمه آلمان پروژه ، مجلس اعيانده بش نيسان ١٨٧٩ تاريخنده قبول ايديلمش ايسه‌ده شكل قطعئ قانونيى اكتساب ايده‌مه‌مش وحال حاضرده فرانسه‌ده اعادهٔ مجرمينه عائد مسائل موجود معاهده‌لر ، مؤسس تعاملر ، عدليه نظارتنك تعميملرى وبالخاصه ١٨٤١ تاريخنده عدليه ناظرى موسيو مارتن طرقندن مدعئ عموميلره وقوع بولان برتعميم دائره‌سنده حل ايديله كلمشدر .

اعادهٔ مجرمين ايچون برقانون داخليه احتياج اولوب اولماديغى خصوصى مختلف فيهدر . بوقبيلدن برقانون موجود اولان مملكتلرده قوهٔ اجرائيه‌نك سربستئ لازمى حائز اولامياجغى ومعاهده عقدى صيراسنده نظره آلينمسى ايجاب ايده‌ن مزعج قيودك وجودينه بناءً دائما متحول ومتلون صفحات ارائه ايتمكده اولان احتياجك قواعد ثابته ومطرده‌يى جامع قانونلرله تطبيق ايديله‌مه‌يه‌جكنى ادعا ايده‌ن ذوات اولدوغى كبى بالعكس بويله برقانون موجود اولان مملكتلرده اعادهٔ مجرميته عائد خصوصاتى تسويه ايچون آلده دستور اولابيله‌جك قيمتدار قواعدك تأسس ايتمش بولوناجغى وبوحال بوقبيل مواد حقنده يكنسق ومطرد احكامك تقررينى ايجاب ايده‌رك كيفى وعندى اجتهادلرك بوسايه‌ده محل تطبيق بولامياجغى سرد ايليه‌رك قوهٔ اجرائيه‌نك مجالس تشريعيه‌جه قبوله اقتران ايده‌ن بويله برقانون سايه‌سنده بعض معين اساسلره تبعيت ايتمك شرطيله كافهٔ احوالده وهرهانكى برحكومته معاهده عقدى خصوصنده مطلق برسربستى احراز ايده‌جكنى وعلى الخصوص بويله بر داخلى قانونه استناد ايده‌رك حكومتلرك منفعتلرينه موافق بولنادقلرى خصوصاتى معاهداته درج ايتمكدن بحق احتراز ايده‌بيله‌جكلرينى بسط وتمهيد ايدرلر . ديكر طرفدن معاهده‌نك وجودى تسليم واعاده كيفيتنك مطلوب منه اولان حكومت اراضيسى داخلنده‌كى شكل جريانى ، صورت توقيف ، شرائط اعاده وسائره حقنده احكام مضبوطه ومقرره‌يه اولان احتياجى دفع ايده‌مه‌يه‌جكنه نظراً هردولتك بوبابده تعقيب ايده‌جكى اصول وقواعدى جامع برقانون داخلينك وجودنده‌كى فائده انكار اولوناماز . بعض حقوقشناسان ، بين الملل اعادهٔ مجرمين ايچون برقانون مشترك وجوده كتيره‌بيلمك كبى واسع ومعظم تصورات سرد ايتمكدن كنديلرينى آلامادىلر . اونلره كوره بالعموم جمعيات منتظمه ومتمدنه حقنده لازم التطبيق ممتد وعمومى دستورلر وضع اولونارق اعادهٔ مجرمين موادنده برتنسيق ووحدت وجوده كتيريله‌بيلير . وبو صورتله كائنات ، جانيلره قارشى عمومى برسيغورطه عقد ايتمش بولونور .

آلمان حقوقشناسانك ١٨٨٢ تاريخنده‌كى ١٦ نجى قونغره‌لرنده بوطرزده تمنياتى موجود اولدوغى كبى برنار وبونافوس نام ذوات دخى بويله بر تصورى حرارتله مدافعه ايده‌نلر مياننده‌در . اشبو تصورى درميان ايده‌نلره كوره قوانين جزائيه‌ده مختلف عنوان واوصاف ايله تظاهر ايده‌ن جرملردن بالعموم دول متمدنه قانونلرنجه جزالانديريلان وكرهٔ ارضك هر طرفنده جرمتى مصدق بولونان افعال وحركاتى حاوى عمومى ومشترك بر قانون جزا وجوده كتيريله‌رك بو قانونه داخل انواع جرائم ايچون اعادهٔ مجرمين خصوصى تعهد وتكافل دولى آلتنه آلينمق حصول مقصده كافى عد اولونمقده وبوسايه‌ده معاهده عقدى كلفتلرينه حاجت قالمياجغى علاوه قيلنمقده‌در .

فى الحقيقه ، بشريت ايچون بونك برغايهٔ خيال اولدوغى انكار اولوناماز ؛ شوقادارکه بوغايهٔ خيالك يقين بر زمانده تحققنه انتظار ايديلمه‌مك لازم كلير . زيرا حال حاضرده ممالك مختلفه‌نك موضوعات قانونيهٔ جزائيه‌سى بك بويوك فرقلر ارائه ايتمكده اولدوغندن بونلر آراسنده وحدت واشتراك تحريسى بك ممكن كورلمه‌مكده‌در . ١٨٩٠ تاريخنده پترسبورغده انعقاد ايده‌ن بين الدول اصول مجازات قونغره‌سى بوعدم امكانى قبول وتسليم ايتمش وقونغره‌جه بوبابده درميان اولونان اسباب « اعادهٔ مجرمين قواعدينك هرمملكتك سياست جزائيه‌سنه ارتباطى انكار اولونامييه‌جغنه وهر مملكتك موضوعات جزائيه‌سى حال حاضرده عمومنه خاص برسيماى مشترك عرض ايتمه‌مكده بولوندوغندن عينى شكل وماهيتده اولمايان افعال جرميه‌يى تسميه وتوصيف ايچون بين الدول يكنسق اساسئ جرائم قبولى غيرممكن اولدوغى مركزنده بولونمشدر . مع هذا بين الدول حقوق أنستيتوسى بووديده دخى خيلى مسافه قطع ايتمش و ١٨٩٢ تاريخنده اتخاذ قرار ايله بوغايه‌يه تقرب امكانى ارائه أيله‌مش ومقررات مذكوره اعادهٔ مجرمين مبحثنده دستور اتخاذينه شايان قواعد معقوله وطبيعيه‌دن بولونمش اولدوغندن بالعموم واضع قانونلرجه نمونهٔ امتثال اتخاذ ايديله‌جكنه وبوحالك مطلوب اولان وحدت واطرادى وجوده كتيره‌جكنه شبهه اولوناماز .

قايتولاسيونس تركيا ه — قايتولاسيون زنجيرلرى ايله الى آياغى باغلانمش اولان مملكتمزك عهود عتيقه بليه‌سندن آزاده اولارق اكتساب ايتديكى حيات جديده وجديه‌نك اهميت وعظمتى تقدير ايده‌بيلمك ايچون ابدياً ماضينك قعرنايابنه دفن ايديلمش اولدوغنه هيمزك ايمان ايتديكمز اودر منحوسه ، ولوبرآن ايچون اولسون ، برنظر رجعى عطف أيله‌مك اقتضا ايده‌ر .

اوزمان ، قايتولاسيونسز ياشامانك ذوق روحانيسى مادى برصورتده نظرلرده تجسم ايده‌ر . فى الحقيقه ، ممالك شاهانه داخلنده مقيم اولوب خارجده ارتكاب جرم ايده‌ن تبعهٔ اجنبيه عادتا خارج ازمملكت امتيازندن مستفيد عد ايديله‌رك منسوب اولدقلرى دولته بلا قيد وشرط اعاده‌لرى لازم كلمك كبى برضرورت اليمه موجود ايدى . حكومت سنيه‌نك بوبابده‌كى وظيفه‌سى مراجعت واقعه‌نك بلا تدقيق انفاذندن عبارت قالير وطلب

واقعك احكام وقوانين عثمانيه‌يه درجهٔ موافقتى بيله تحرى اولونامازدى . تعبير آخرله محاكم ودوائر اجنبيه‌دن صادر اولان مقرراتى اعادهٔ مجرمين معاهده‌سى موجود اولدوغى حالده داخل ممالك شاهانه‌ده تنفيذه حكومت سنيه‌نك مجبوريتى قبول وتسليم ايديلمشدى. اعاده‌سى ايجاب ايده‌ن شخص، طالب اولان دولتدن غيرى بر حكومت تبعه‌سندن اولدوغى حالده امر اعاده آنجق ايكى دولت اجنبيه بينده جريان ايده‌ن مخابره اوزرينه ترتب ايده‌ر وشخص مطلوبك ممالك شاهانه داخلنه التجا ايتمش اولماسى كيفيتى قطعا حسابه قاتيلمازدى. بوكا مقابل حكومت سنيه‌نك اعاده‌سنى طلب ايتديكى اشخاصى تسليم ايتمك خصوصنده دول اجنبيه بيك درلو مشكلات ايقاعندن خالى قالماز ايدى. ايشته قاپيتولاسيون دوره‌سنده مملكتمز اعادهٔ مجرمين نقطهٔ نظرندن بويله بر وضعيت اليمه ايچنده بولونيوردى . يالكز جماهير متحدهٔ آمريقا حكومتى ايله ١٨٧٤ تاريخنده براعادهٔ مجرمين معاهده‌سى عقدينه موفق اولان مملكتمز ايچون اخيراً آلمانيا دولت فخيمه‌سيله عقداولونان معاهده دولايسيله بردور جديد انشراح آچيلمقده اولدوغنه شبهه يوقدر . برطرفدن آوسترياحكومت فخيمه‌سيله دردست تذكر اولان معاهده‌يى يقين زمانده ديكر دولتلر ايله عقد اولوناحق عهود ومقاولاتك‌ده تعقيب ايده‌جكى محقق اولماسنه كوره اعادهٔ مجرمينه عائد خصوصاتك مملكتمز ايچون جداً اشتغاله دكر مواد مهمه ومبرمه صيراسنه كچديكى ادعا اولونابيلير .

بواعتبارله مملكتى ايچون بوبابده اختيار اولوناجق اصوللرك تبعيت ايديله‌جك اساسلرك تحريسى لابددر. معاهده‌لرى اساساً، طرفين عاقدين عندنده ماهيت قانونيه‌يى حائز، اولوب بوماهيتلريله دوائر ومحاكم عائده‌سى ايچون لازم لتطبيق اولدقلرينه شبهه يوقسه‌ده عينى زمانده حكومتك سياست عاليه‌سنه متعلق بر معاملهٔ اجرائيه actc de haute administration واداريه تشكيل ايده‌ن بو قبيل معاهده‌لرك اثناى تطبيقنده دوائر ومحاكم نزدنده درلو درلو تفسيراته محل ويرمه‌سى موافق اوله‌ماز . بونقطهٔ نظردن معاهدات منعقده‌نك تطبيقاتنجه دستورالعمل اولاجق قواعد اصوليه‌نك مأمورين عثمانيه‌جه بيلنمه‌سى لازم اولدوغندن أك سالم قواعدى جامع وممالك اجنبيه‌جه مستحصل تجاربه مستند بر نظامنامه‌يه احتياج اولدوغى دركاردر .

بو بابده قانون داخلى‌يه مالك ارلان دولتلرك موضوعات قانونيه‌سى تدقيق ايديلنجه كرك اعادهٔ مجرمينه سبب اولاحق احوالى وكركسه اعاده اسرنده رعايت اولوناجق اصول وقواعدى جامع اولدوغى كورولور . ذاتاً قانون داخلى‌يه اولان احتياج بالخاصه بو نقطه‌دن متجلى‌در . بناءً عليه حكومت سنيه‌جه عقد اولوناجق معاهده‌لر ايچون مابه‌التطبيق اولاجق قواعدى احتوا ايده‌ن قانونه عين زمانده اوكى معاهده‌لرك سورت تطبيقنه عائد احكام اصوليه‌ده درج اولونابيلير. نته‌كيم بلجيقا، فلمنك، انكلتره، اسويچره حكومتلرينك داخلى قانونلرى بو فكرلردن ملهمدر . شو قادارك، اسراعاده‌ده مراعات اولوناجق قواعد ومراسم داها زياده خصوصى ماهيتده اولوب يالكز او قانونى قبول ايده‌ن دولت ايچون مجبورى‌الرعايه اولماسنه ومواد واحكام سائره

ايسه معاهده عقدى ايچون بر دولتك تبعيت ايده‌جكى قواعدك هيئت مجموعه‌سى اولوب، بو اعتبارله دول اجنبيه‌يى معاهده عقدينه تشويق ودعوت منزله‌سنده بولونماسنه بناءً بالخاصه بوقبيل قواعدك دول‌مذكوره‌جه بيلنمه‌سى وبونلرك امر تنظيمنده احكام مؤسسه‌يه اعتبار اولنماسى اقتضا ايده‌ر .

قاپيتولاسيونسز تركيا بالطبع بو مبحثده حصوله كله‌ن ترقياته بيكانه قالامايا جغندن كرك قانون جزامز وكرك اصول محاكمات جزائيه قانونمزده ماضينك انقاض تارماريى قبيلندن اولارق كورولەن نواقصك پى‌درپى اكمالى صورتيله داخل اولدوغى بو شهراه ايچنده‌كى موقعمزى تأمين وترصين ايچون صرف ما حصل غيرت ايتمكلكمز ايجاب ايده‌ر . مثلا ، اصول محاكمات جزائيه قانونمزك يدنى ماده‌سنده « تبعهٔ دولت عليه‌نك ممالك عثمانيه خارجنده تبعهٔ دولت عليه‌دن برى عليهنده متجاسر اولدوغى جنايتدن دولايى ممالك شاهانه‌يه عودتنده ممالك عثمانيه‌جه جزاديده ايديله بيله‌جكى » يولنده موجود صراحت ايجابنجه تبعهٔ دولت عليه‌نك خارجده ايقاع ايده‌جكلرى جرائمدن دولايى قوانين عثمانيه‌جه دوچار مجازات اولونا بيلمه‌سى جرمك تبعهٔ دولت عليه‌يه قارشى ايقاع ايديلمه‌سى وفعلك جنايت درجه‌سنده بولونماسى واو شخصك بالاختيار عودت ايده‌رك داخل مملكتده دردست اولونا بيلمسيله مشروطدر. حال بوكه، قوانين جزائيه‌نك اشخاصى حدود خارجنده دخى تعقيب ايده‌بيلمه‌سى پرنسيپى مجنى عليهك عثمانلى ويا اجنبى اولماسنه كوره مختلف تطبيقاته متحمل ده‌كيلدر. مادام‌كه، قوانين عثمانيه، تبعه‌نك داخل وخارج مملكتده تبعيت ايده‌جكلرى دساتير اجتماعيه‌يى محتوى واوامر ومنهياتى جامع بر راهبر عموميدر ؛ او دستورلره ، او قواعده رعايت ايتمه‌يەن تبعه‌نك كافهٔ احواله قانون عثمانى نظرنده مسئوليتى تعين ايتمليدر .

بوقسه، هدف تعرض اولان شخصك باشقه بر جمعيته انتساب ايتمسى فعلك ماهيت اخلاقيه واجتماعيه‌سنى تغيير ايده‌مز .

بواساس، آلمان قانوننك دوردنجى ماده‌سنك اوچونجى فقره‌سنده قبول ايديلديكى كبى فرانسه اصول محاكمات جزائيه‌سنك بشنجى مادهٔ معدله‌سنده دخى تبعه‌نك خارجده ايقاع ايده‌جكلرى جنايتلردن دولايى صورت مطلقه‌ده مسئوليتى قبول ايديلمش وايتاليا قانون جزاسنك بشنجى ماده‌سنده دخى اساس مذكور دائره‌سنده صراحت كافيه مندرج بولونمشدر .

شمديدن برمثال اولمق اوزره عرض ايتديكم بونقصان، بالخاصه اعادهٔ مجرمين مسائلنده وجودى لازم امنيت واعتماد نقطهٔ نظرندن ازاله‌سى لابد بر قصور اولدوغندن زيرده « اعاده اولونابيله‌جك اشخاص » فصلنده باشقه‌جه تفصيل اولوناجغى وجهله اعادهٔ مجرمين قانوننك حين تنظيمنده بو قبيل نواقص نظره آلينارق اكا كوره احكام مقتضيه‌نك قبولى ايجاب ايتمكده‌در .

اعادهٔ مجرمين قانونك خطوط اساسيسى . — اعادهٔ مجرمينه عائد اولارق ترتيب ايديله‌جك بر قانونك نه‌كبى اساسات دائره‌سنده قلمه آلنامى لازم‌كله‌جكنى تعيين ايتمك ايچون، أول امرده ممالك اجنبيه‌ده وجوده كلمن قوانين بيننده‌كى خطوط مشتركه‌نك تدقيق و مطالعه‌سى و ايكنجى درجه‌ده اعاده خصوصنده‌كى اشكال ومراسم اعتباريله تأسس وتقرر ايدمن اصول مختلفه مياننده بزم ايچون شايان امتثال اولا بيله‌جك قواعدك استخراجى ايجاب ايدر . بو بابده نظره چارپان اساسلردن برى وبلكه برنجيسى تبعه‌نك اعاده اولونمامسى ؛ ثانياً ، جرائم سياسيه مرتكبلرينك اعاده‌سنه جواز اولمامسى؛ ثالثاً ، هرمملكتده جنايت عد اولونان افعالك اعاده‌يى استلزام ايتمه‌سى ؛ رابعاً ، جنحه‌لرده برحد قانونينك تعيينى لزومى؛ خامساً ، مرور زمان وقوعنك اعاده‌يه مانع اولاجغى خصوصلريدر .

اعاده‌لرى جائز اولوب اولمايان اشخاص . — اولاً : حقوق صرفه‌نظرياتى اعتباريله مجرم، ايستر تبعه‌دن اولسون ايستر بردولت اجنبيه تبعه‌سندن بولونسون، ايقاع جرم ايتديكى محل حكومتنه تسليمى ايجاب ايدر. زيرا ، أك چوق آسايش مختل اولان محلده مجرمك اعمالندن حساب ويرمك مجبوريتى تظاهر ايتديكندن تبعه‌نك عدم اعاده‌سى قضيه‌سى نظريات اساسيهٔ حقوقيه وملاحظات انسانيه‌يه مخالف دوشر . برطرفدن محل جرمده حصوله كلمن هيجانك تسكينى وجزانك جالب عبرت‌واتقباه اولماسى لزوم حقنده‌كى مطالعات ، ديكر طرفدن شاهدلرك ودلائل جرميه‌نك بولوندوغى موقعده تحقيقات ومحاكمات اجراسنده‌كى فوائد ، مجرمك هرحال وكارده تسليمنى آمر ملاحظاتدندر . انكلتره حكومتى اوته‌دنبرى بو اصولى قبول واختيار وحكومات اجنبيه ايله عقد ايتديكى معاهداته تبعه‌سنى تسليم ايده‌جكنى تعهد ايده‌كلمشدر . انكلتره ايله اسپانيا بينده منعقد ١٨٧٨ تاريخلى معاهده‌ده بواصولك پك عجيب تطبيقاتنه تصادف اولونور ؛ شويله‌كه : اسپانيا حكومتى تبعه‌سنى اعاده ايتميه‌جكنى درون معاهده‌يه درج ايتديكى حالده ، انكلتره حكومتى، تابعيتى تفريق ايتمكسزين هر جانيى بلا استثنا اعاده ايده‌جكنى درعهده ايدييور. بوحال، انكلتره‌ده قوانين جرائيه‌نك « ملكى » عد اولونمالرندن ايلرى كلير .

آراى مؤلفين — تبعه‌نك اعاده‌سنه جواز اولوب اولمامسى خصوصاتى بين‌المؤلفين مناقشات عديده‌يى مستلزم اولمش خصوصاتدندر . تبعه‌نك عدم اعاده‌سى رأينده بولونانلر اجنبى دولتك تبعهٔ اجنبيه‌يه قارشى معامله‌سى فرقلى اولاجغندن ويبانجى برمملكتك افكار عموميه‌سنك كنديلرينه عليهدار اولماسندن ومؤسسات اجنبيه‌نك قوانين محليه‌كبى تأمينات قطعيه ارائه ايده‌مه‌يه‌جكندن بحث ايده‌رلر. مثلا ، زورى اصولى جارى اولان بر مملكت تبعه‌سندن برى اجنبى مملكتده ژوريسز محاكمه اولونمق تهلكه‌سى قارشيسنده بولونور . هر مملكت ، كندى تبعه‌سنى حمايه ايتمكله مكلف اولوب وطن اصليسنه عودت ايده‌بيلمش اولان بر فردك اجنبى قانونلرك كيف‌وهوسنه تركى لوازم متبوعيته موافق اولامايا جغنى‌ده علاوه‌ايدرلر . حال‌بوكه، حكومتلرك

تبعه‌لرينه قارشى مديون اولدقلرى حمايه بويله ظن اولوندوغى كبى جانيلره آغوش قبول آچمق درجه‌سنده اولاماز ؛ وبو پرنسيپك قبولى مناسبات دوليه‌يى اساسندن رخنه‌دار ايدر ؛ زيرا : اجنبى حكومته تبعه‌دن غيرى اشخاصك تسليمنه راضى اولان اساس اعتباريله او حكومتك موضوعات قانونيه‌نك مكمليتنى اعتراف ايتمش‌اولور، بو بابده تبعه ايله اجانب بينده فرق كوزه‌تيلمك ايستنامه‌سى وارد اولاماز .

ديكر طرفدن دولتك امنيت داخليه‌سنه ويا اعتبار ماليسنه سكته ايراث ايده‌جك ماهيتده اولارق خارجده ايقاع جرم ايدمن اجانبك دخى او مملكتك قوانينه توفيقاً جزاديده ايديله‌جكى حقنده اكثر حكومات اجنبيه قانونلرنده موجود صراحت ضمناً عينى جرائمى ايقاع ايدمن تبعه‌نك‌ده طالب‌اولان‌حكومته تسليمى مجبوريتنى‌متضمندر. فى‌الحقيقه، اصول محاكمات جزائيه قانونمزك بشنجى وآلتنجى ماده‌لرى‌مندرجاتى بو اساس دائره‌سنده قلمه آلينمش اولمقله برابر تبعه‌نك عدم اعاده‌سى‌پرنسيپى عموميتله‌قبول اولونمشدر . حتى، بعض حكومات اجنبيه قانونلرينه بيله ادخال وبو ميانده آلمان‌قانون جزاسنك دوقوزنجى ماده‌سيله ماجارستان‌قانونك ١٧ نجى ماده‌سنه صراحت مخصوصه درج ايديلش اولدوغى كبى‌بلجيقا، فلمنك، اسويچره حكومتلرينك اعادهٔ مجرمين قانونلرنده دخى بوقبيل‌صراحته تصادف اولونور . يالكز، قوانين جزائيه‌نك « ملكيته » اعتقاد ايدمن انكلتره وجماهير متحدهٔ آمريقا حكومتلرى بو پرنسيپدن عدول ايتمشلردر .

تبعه‌نك اعاده‌سنه جواز اولمامسى مملكت خارجنده ايقاع ايده‌جكلرى جرائمدن دولايى متبوع دولت قانونلرينه توفيقاً تعقيب اولونابيله‌لرينك برنتيجهٔ ضروريه‌سيدر . فى‌الحقيقه، تبعه‌نك اعاده‌سى جائز اولماديغى جهتله خارجده ايقاع ايده‌بيله‌جكلرى افعالك جزاسز قالماسى لازم كلير . بالخاصه بونك محذورى تبعه‌نك خارجده اوغرايا جقلرى محكوميتك قضيهٔ محكمه ويا آخر سببدن دولايى انفاذ اولونامامسى حالنده تجلى ايدر . بو قبيل احواله مجرمك جزاسز قالماسى محقق كبيدر . ايشته اسباب آنفه‌يه مبنى تبعه‌نك اعاده‌سنه جواز اولماسى لهنده بولونان مؤلفينك عددى كيتدكجه تكثر ايتمكده و بو پرنسيپ يقين بر استقباله رغبت عموميه‌يه نامزد بولونمقده‌در .

بين‌الدول حقوق أنستيتوسنك قرارى . — بين‌الدول حقوق أنستيتوسنك اوقسفورد قونغره‌سنده‌كى آلتنجى قرارى‌ده بو اساسى تتويج ايتمشدر . « موضوعات قانونيه‌ى اعتباريله مشابهت ومتقابلاً اعتماد وامنيت موجود اولان حكومات بينده تبعه‌نك اعاده‌سى قوانين جزائيه‌نك حسن تطبيقنه پك خادم اولور. زيرا بو سايه‌ده اك امين مرجع تعقيبات اولان محل جرم دوائر ومحاكمنه توجيه صلاحيت امكانى حاصل اولاجقدر . »

تابعيتك ماقبله تسميلى جائز اولوب اولمايا جغى . — تبعه‌نك عدم اعاده‌سى قضيه‌سنك ارتكاب جرمدن مؤخر تاريخله اكتساب اولونان تابعيته‌ده شامل اولوب اولامايا جغى مسأله‌سى مختلف دولتلرك قانونلرنده

ومعاهدات منعقده‌ده صورمختلفه‌ده حل ايديلمشدر. تبعه‌سنك اعاده‌سنده محذور كورمه‌يه‌ن انكلتره وجماهير متحدهٔ آمريقا حكومتلرنجه مؤخراً اكتساب اولونان تابعيتك برفرق معامله‌يي استلزام ايده‌مه‌يه‌جكي بديهيدر. انكلتره‌نك فرانسه ايتاليا بره‌زيليا حكومتلريله عقد ايتديكي معاهده‌لرده بو بابده صراحت موجوددر. تبعه‌نك اعاده‌سنه طرفدار اولمايان دولتلره كلنجه: تابعيتك تأثيراتي ماقبله تشميل ايديله‌رك، مجرم، ارتكاب جرم تاريخنده تبعه‌دن عد ايديلمك صورتيله بوس بوتون جزادن قورتولماسي احتمالي رفع ايديلمشدر. بومياندە آلمانيا وبلجيقا حكومتلري كوسته‌ريله‌بيليرر. مذكور دولتلرك قانونلرنده تابعيتك ماقبله تشميل ايديله‌جكي مصرحدر (آلمان قانون جزاسي ماده ٤، بلجيقا اعادهٔ مجرمين قانوني ماده ١٠) مع‌هذا، بواصول مرتكب جرمك جزاسز قالماسني منع ايتمكله برابر تابعيتك ماقبله شامل عد ايديلسي كبي برفرضيهٔ حقوقيه‌يه احتياج كوسترير.

فلمنكك ١٨٨١ قانون جزاسي جرم تاريخندن صوكرا فلمنك تابعيتنه داخل اولان اشخاصك دخي اشبو قانون جزايه توفيقاً جزاديده ايديله‌جكلرني تصريح ايتمك صورتيله عدم اعاده شقني ترجيح ايتديكني كوسترمكده‌در. فرانسه‌نك ١٨٧٩ تاريخلي پروژه‌سي بو بابده ساكتدر. هر حالده آراي مؤلفينه كوره تبعه‌نك ومؤخراً تابعيتي قبول ايده‌ن اشخاصك اعاده‌سي الك مقبول وألك سالم براصولدر. حكومت سنيه‌نك تابعيت قانونيه كوره، ترك تابعيت استحصال موافقته منوط اولماسنه كوره، تبعهٔ عثمانيه بو قيدي ايفا ايتمكله اجنبي دولت تابعيتني احراز ايده‌مه‌يه‌جكلرندن ممالك شاهانه‌يه التجا ايده‌ن شخصك بو صورتله ايكي دولت تابعيتنده بولونماسي مشكلاتي موجب اولابيليرسه‌ده اعادهٔ مجرمين خصوصنده هردولتك قوانين محليه‌سنه توفيق حركت ايده‌جكي معلوم اولماسنه بناءً بوقبيل احواله عدم اعاده طريقنك اختياري طبيعيدر. كذلك تبعهٔ عثمانيه‌دن بريله ازدواج ايده‌ن اجنبي قادينك تأهلندن اقدم ايقاع ايده‌بيله‌جكي جرمدن دولايي اجنبي دولته اعاده‌سي لازم‌كلوب كليه‌جكي مسأله‌سنده تردد اولونابيليرر. شايد ايقاع جرم تاريخنده‌كي تابعيت نظره آلنمق ايجاب ايتديكي تقديرده اعاده‌نك وجوبنده تردد اولونمازسه‌ده عكس تقديرده تابعيت جديده‌نك ماقبله شامل اولاجغنك قبولي اقتضا ايده‌ر. فرانسه حكومتي برفرانسز ايله ازدواج ايده‌ن قادني اجنبي برحكومته تسليم ايتمك اصولني قبول ايتمش اولدوغندن نظراً بوبابده ايكنجي شقي اختيار ايتديكي آكلاشيلمقده‌در.

طالب اعاده دولتلرك تعددي. — شوحاله كوره اعاده‌سي جائز اولمايان تبعه‌دن غيري اشخاصك جواز اعاده‌لري بحثنده تردد غيرجائز وبوبابده معاهده موجود اولوب اولماسي حكمسزدر. طلب اولونان شخص يا دوغرودن دوغرويه طالب اولان حكومت تبعه‌سندن اولور وبوتقديره كوره مشكلات حادث اولماز؛ ياخود اوچونجي بردولت تبعه‌سندن اولور. هرايكي حاله كوره‌ده طالب اولان حكومات تعدد ايده‌بيليرر. قوانين جزائيه‌نك ملكيتي عامه‌جه قبول ايديلش برپرنسيب اولدوغندن برمملكت داخلنده ايقاع جرم ايده‌ن اشخاصك اوملكت قانونله توفيقاً جزاديده ايديلمه‌لري لازم‌كله‌جكي محقق وبواعتبارله مجرمك طالب اولان

حكومت تابعيتنده اولوب اولمامسي اعاده نقطهٔ نظرندن سياندر. هرجمعيتك جانيلردن تحفظ امرنده‌كي صلاحيتي بوني آمر اولدوغي گبي بين‌الدول آسايشك تأميني احتياجي وسلامت عموميه ايجاباتي‌ده مجرمك تابعيتي نظره آلينمقسزين ايقاع جرم ايتديكي محل حكومتنه تسليمني مقتضيدر. يالكز، بوبابده نظره آلنه‌جق جهت متبوع دولتك مداخله‌يه حقي اولوب اولمادينې خصوصيدر. حال حاضرده موجود تعامل دولى ايجابنجه اوچونجي دولت تبعه‌سندن بري حقنده اعاده طلبنك سبق ايتمش اولدوغي كيفيتدن خبردار ايديله‌رك وارد اولاحق مطالعات ويا اعتراضاتك تدقيقندن صوكرا امر اعاده وقوع بولور. بو تعامل، دولتلرك يكديكرينه قارشي ابرازينه مجبور اولدقلري نزاكت دوليه ايجاباتندن وهردولتك كندي تبعه‌سنه قارشي حائز اولدوغي حق حمايه‌نك مقتضياتندن متولد اولوب يوقسه مجبوري الرعايه برپره‌نسيب ده‌گيلدر. اوچونجي دولت طرفندن درميان اولونابيله‌جك اعتراضات اساس مسأله‌يه متعلق اولاميوب آنجق مجرمك تابعيتنه فعلك ماهيت سياسيه‌سنه تعلق ايده‌بيليرر. وبواعتراضاتك تقديري ينه مطلوب منه حكومته عائد اولور. شوقادار كه مجرمك كندي قانونلرينه كوره جزالانديرلمسني تأمين ضمننده اوكا تسليمني طلب ايتديكي تقديرده مسأله شايان تدقيق بر صفحه‌يه داخل اولور:

اولا، ممالك مختلفه‌نك قانونلري تبعه‌نك خارجده ايقاع ايتدكلري جرملردن دولايي جزالنديرلمالرني متكفل ده گيلدر.

ثانياً، محل جرم حكومتك صلاحيت تعقيبيه‌سي هرحالده مرجحدر. زيرا، مؤلف شهير فوستن هه‌لي‌نك ديديكي گبي مجرمك حساب ويرمكه مجبور اولدوغي مملكت، قانونلرينه قارشي مخالفت ايتديكي محلدر. جزا آنجاق اوراده عبرت انگيز اولابيليرر. دلائل جرميه، شاهدلر، آنجاق اورده بولونور؛ تضمين وتعميم مجوريتي اوملكته كوره تحقق ايتمشدر. فى‌الحقيقه، داخل مملكته التجا ايده‌ن تبعه اعاده اولونمازسه‌ده بوندن تبعه‌نك التجا ايتديكي محل حكومتي ايچون‌ده عدم اعاده مجوريتي تحصل ايتمز. اشبو مملكت، يالكز لوازم عدالت ايله مقيد اولارق أك فائده‌لي كورديكي طرفه مجرمي تسليم ايتمك خصوصنده سربستدر.»

مع‌هذا، متبوع دولتك مراجعتي محل جرم حكومتك طلبنه تقدم ايتديكي احواله اولكينك مراجعتي اسعاف اولونمق موافق اولورسه‌ده برجرمك ايقاع اولوندوغي محلدن غيري مواقعده داها سريع‌النعكاس ايتمه‌سي تواردن اولماسنه نظراً تطبيقاتده بويله برمثالك تكوني بعيدالاحتمالدر.

اوقسفورددە انعقاد ايدن بين‌الملل حقوق أنستيتوسي بوبابده قرار اتخاذ ايتمه‌مش ايسه‌ده مراجعتك تعددي حالنده «محل جرم حكومتنك ترجيحي» لزومنه دائر سرد ايتديكي قاعده‌دن بويله ضمني برقرارك استخراجي قابلدر.

فرانسه حكومتي معاهدات منعقده‌ده مجوريت تحميل اولونمادينې تقديرده متبوع دولته اخبار كيفيته

بيله لزوم كورمز ومجرمى طالب اولان حكومتك تبعه‌سى ايمش كبى اعاده ايده‌ر . كندى تبعه‌سندن برينك محل جرم حكومتى طرفندن طلب ايديلمكده اولدوغنه دائر مطلوب منه حكومت طرفندن واقع اولان اشعار اوزرينه فرانسه حكومتى تبعه‌سنك كندیسنه اعاده‌سنى طلب ايده‌مز. زيرا، قانونمزك مأخذى اولان فرانسه اصول محاكمات جزائيه قانوننك بشنجى ماده‌سنده « تبعه‌نك خارجده ايقاع ايده‌جكلرى جرائمدن دولايى فرانسه‌ده تعقيب اولونابيلمه‌لرى بالاختيار عودت ايتمه‌لرينه وداخل مملكتنده دردست اولونمالرينه معلق بولوندوغندن» بالاختيار عودت معناسنى تضمن ايده‌مه‌يەن اعادهٔ مجرمين طريقنه كيديله‌مه‌يه‌جكى بديهيدر. شوقادار كه، فعل مدعابه‌يدنجى مادهٔ قانونيه‌ده مصرح انواع جرائمدن وحكومتك امنيت داخليه‌سنه ويا اعتبار ماليسنه تعلق ايده‌ن افعالدن اولدوغى تقديرده ماهيت سياسيه‌يى حائز اولمامق شرطيله امر اعاده ممكن وبوقبيل احواله مجرمينك اعاده‌سنى طلبه صلاحيت باقيدر. عينى حال، بزده‌ده واقعدر. زيرا ، اصول محاكمات جزائيه قانونمزك يدنجى ماده‌سنده امر تعقيبات « تبعهٔ عثمانيه‌نك ممالك شاهانه‌يه عودتلرينه » معلق بولونمشدر .

جرائم سياسيه .— جرائم سياسيه مرتكبلرينك عدم اعاده‌سى تقرر ايتمش اساساتدندر . غريبى شودركه حق دخالت پرنسيپنك مسأله‌يه حاكم اولدوغى زمانلرده يالكز بوقبيل جرائم مرتكبلرى اعاده اولونمق اصولدندى . زيرا، حكمدارك حقوق سلطنتنه وحاكميته تعرض غيرقابل عفوجرائمدن معدود ايدى . بالآخره اعادهٔ مجرمين بحثنده افكار جديده‌نك غلبه‌سى وخصوصيله جرائم عاديه‌نك بين‌الدول مشترك ومتحد برقانون عمومى‌يه مخالف جرائمدن عدى خصوصى امر اعاده‌نك يالكز بونوع جرائمه انحصارينى وجرائم سياسيه‌نك خصوصى ماهيتى غالب اولمسنه بناءً حق دخالتك يالكز بوقبيل افعال ممنوعه حقنده جريانى استلزام ايتمشدر . فى‌الحقيقه، جرائم سياسيه‌ده جرائم سائره‌دەكى شناعت موجود اولمادينى كبى نظريات وافكار اجتماعيه‌نك اختلافندن متولد مبارزه‌لر شكلنده تظاهر ايدەن ماهيتلريله هرمملكت حقنده عينى درجه‌ده مضر عد اولونماز. ديكر طرفدن، اعادهٔ مجرمين مسائلنده مطلوب منه حكومتك پك بارز اولان منفعتى بوقبيل مجرمينك اعاده‌سنده موجود اولمادينى كبى مجادلات سياسيه‌نك ايجاب ايده‌جكى تحولات بونلرك بالاخره موقع اقتداره كلەلرينى تأمين ايده‌بيله‌جكندن أك بسيط بصيرت سياسيه، بيطرفلغك ادامه‌سندن عبارت قالير . اون‌دوقوزنجى عصرك اوائلنده انتشار ايتمكه باشلايان بورنسيب حكومت سنيه‌نك ماجار وروس ملتجيلرينى آوسترياوروسيا حكومتلرينه تسليمدن امتناع ايتمه‌سى اوزرينه عصر مذكورك اواسطنده بردستور شكلنى اكتساب ايتمش اولدوغندن حالاً كرك بالعموم معاهدات منعقده‌ده وكرك سه‌قوانين داخليه‌ده لايتغير براساس اولمق اوزره تقرر ايتمش ايسه‌ده اصل مشكلات جرائم سياسيه‌يه مرتبط افعالك دخى عينى ماهيتده عد ايديلوب ايديله‌مه‌يه‌جكلرى مسأله‌سندن تولد ايده‌ر. بناءً عليه، جرائم سياسيه‌نك سائرلرندن تفريقنى تأمين ايده‌جك براساس علمينك تحريرى وبواساسى تعيين ايده‌جك مرجعك ارائه‌سى اقتضا ايتمكده‌در .

جرائم سياسيه مرتبط افعال .— جرائم صرفهٔ سياسيه‌نك تعيين ماهيتى امرنده پك‌ده مشكلاته تصادف ايديلز . بونلرك قوانين جزائيه‌ده واضح تعريفلرينه وافعالك ليسته‌سنه تصادف اولونور . آنجاق، جرائم سياسيه هر زمان واضح ومنكشف بر ماهيتده بولونماز . بعضاً جرائم عاديه‌نك سائقى ويا هدفى سياسى برمقصد اولور .

فرانسز مؤلفلرى بو بابده جرائم مشتركه délits complexes ايله جرائم مرتبطه‌يى délits connexes نظره آليرلر . برنجيلرى سياسى برمقصدله برئيس حكومتك قتلى ويا درونندەكى سلاحلرك ضبطى ايچون برسلاح مغازه‌سنك يغماسى كبى افعالدن عبارت اولوب ايكنجى قسمى‌ده اصول محاكمات جزائيه قانوننك مادهٔ مخصوصه‌سى وجهله برى ديكرينى تسهيل واعداد ايتمك يا اجراسنى ويا جزاسز قالماسنى تأمين ايلەمك اوزره ايقاع اولونان افعالدن عبارت بولونور .

بوميانده فابريقه‌لرك ، دارالصناعه‌لرك تخريبى ، اشخاصك قتلى ، خلاصه تقليب حكومت مقصديله سائر جرائمك ايقاعى كيفيتلرى داخلدركه بونلرك جمله‌سى سياسى برغايه‌يى استهداف ايده‌ر .

جرائم سياسيه‌نك بوقسمى دخى معاهدات منعقده‌ده اعاده‌يى استلزام ايتمه‌يەن افعال صيراسنه ادخال اولونا كلمشدر. كرچه ، معاهداتده جرائم سياسيه‌يه مرتبط افعالدن بحث اولونورسه‌ده جرائم مشتركه‌نك‌ده بو ارتباطه داخل اولدوغى محققدر . يالكز ، رئيس حكومته قارشى وقوع بولان تعرضلر بو استثنايه داخل دەكيلدر .

جرائم سياسيه‌يه عائد اولان معافيتك جرائم مرتبطه ويا مشتركه‌يه تشميلى خصوصى اعتراضات شديده‌يى موجب اولا كلمشدر. اوقسفورد قونغره‌سنده بين‌الملل حقوق أنستيتوسى راپورطورى موسيو ره‌نو Renault بوميانده ذكر اولونابيليور. فرانسه‌نك ١٨٧٩ تاريخلى پروژه‌سى‌ده بوبابده ساكتدر؛ معهذا ، واقع اولان استيضاح اوزرينه مضبطه محررى موسيو برتو قوميسيون نامنه بروجه‌زير بياناتده بولوندى :

« برجرم سياسى‌يه اشتراك كيفيتنك اعاده‌يه مانع اولاجغنى تصريح پك مخاطره‌لى اولور . بو اشتراك وارتباطك درجه‌سى نه‌اولاجق ؟ دوغرودن دوغرويه ويا بالواسطه ارتباط ، كفايت ايده‌جك‌مى ؟ بوقادار آلاستيقى تلقيلره تابع اولابيلەن احكامك قانونه درجى موافق دەكيلدر. يالكز سويله‌نه‌بيله‌جك برشى وارسه اوده جرائم سياسيه ماهيتنده اولان افعالك اعاده‌يه جواز كوسترمه‌ديكيدر . صراحتك بودرجه‌سى وضوح مطلوبى حائز عد اولونمشدر .»

حال حاضرده معاهداتك قبول وترويج ايده‌كلديكى وجهله جرائم سياسيه‌يه ارتباطك عدم اعاده ايچون سبب تشكيل ايده‌بيلمه‌سى‌عليهنه قوتلى برجريان موجوددر . اوحالده بومبحثده قبول اولونابيله‌جك اساس علمى نه‌اولابيليور ؟

جرائم عاديه ايله جرائم سياسيه بينندەكى فروق اساسيه .— اولا ، وقايع سياسيه ايله برجرم عادى بينندە

زمان جريانى اعتباريله نسبت وجودى وصف جرم امر نده نظره آلیناجق برعامل ده کیلدر. فی الحقیقه، برجرم عادینك ایقاع شورش اثناسنده ارتکابیله ماهیتنك تغیری لازم کلز؛ مکرکه سیاسی برهدفه مقارن اولسون. یوقسه، سائق جرمك سیاسی اولماسی بیله کافی ده کیلدر. زیرا، احتراصات سیاسیه عشق وعلاقه، حسد، انتقام حرصیله ارتکاب اولونماسی حالارنده اولدوغی کبی جرمی معذور کوسترمز؛ بلکه، احوال مذکوره فعلك اسباب مخففه سنی تشکیل ایده بیلیر. بوقبیل احوالده فعلك ماهیت عادیه سنی تفریق خصوصنده مشکلات چکیلمز. بنابرین، جرائم سیاسیه یه حاکم اولان اسباب وعوامل بو قبیل جرائم ایچون اجرای تأثیر ایده مه یه جکندن جواز اعاده تظاهر ایده ر.»

اوقسفورددده انعقاد ایدن قونفرده بین‌الملل حقوق أنستیتوسنك بوکا عائد قراری بومرکزده ایدی:

« قتل، سرقت، حریق کبی افعال عادیه‌نك مجرد بر سائق سیاسی یه اقترانی کیفیتی شرائط قانونیه‌یی جامع اولارق ارتکابلری حالنده جرائم سیاسیه زمره سندن عد اولونمالرینی ایجاب اینمز.»

موسیو لاماش نامنده بر مؤلف مقاصد وطنپرورانه یه بناءً آلزاس لورەن اراضیسی داخلنده بر آلمان عسکرینی قتل ایدەن بر فرانسز تفرینك حرکت واقعه سنی سائق جرمك ماهیت سیاسیه سنه رغماً بر جرم عادی عد ایتمکده تردد ایتمیور ودییور که: شاید بوعسکرك حرکتی اهالی یی قیامه تشویق کبی برغایه استهداف ایتدیکی تقدیرده مجرد شو غایه یه بناءً فعل واقع ماهیت سیاسیه یه ملابس اولور؛ والاء انتقام، غرض، نفرت حسلری کبی اوزاقدن اوزاغه بر رنك سیاسی ایله تلوین اولونا بیله‌ن حسیات، عینی ماهیتی تضمن ایده‌مز. تطبیقاتده بو کبی افعال مرتکبلرینك اعاده سی کثیرالوقوعدر. مثلا، آوسترپا جنرالرندن فولیوبی قتله تشبث ایتمش اولان ایتالیا تبعه سندن برینی ـ مقدما لیوورن شهرینی محاصره ایتمش اولماسندن دولایی بو جنراله قارشی حس ایتدیکی بعض ونفرت سائقه سیله ارتکاب جرم ایتمش اولسنه رغماً ـ فرانسه حکومتی تسلیم واعاده ده تردد ایتمشدی. لوندره محکمهٔ عالیه سنك ۱۸۹۰ تاریخلی بر قراری ده کذلك سیاسی مقصدله ایقاع اولونان جرائم مرتکبلرینك اعاده سنه جواز اولاجنی مرکزنده در.

ثانیاً، جرم ایقاعیله سیاسی برمقصده ده کیل بلکه سیاسی برجرمه واصل اولمق مطلوب اولدوغی یعنی برنجیسی ایکنجی جرمی اعداد ویا تسهیله معطوف بولندوغی تقدیرده فعلك ماهیت سیاسیه سنده اشتباه اولونامز. مثلا، بر سوقاق محاربه سنده بر ژاندارمه نفرینی قتل ایدەن ویا بر مهمات ده پوسنی یغما ایدەن شخصك حرکت واقعه سنی توصیفده تردد جائز ده کیلدر. زیرا، بو قبیل جرائم عادیه، مرتکبلری ایچون غایه ده کیل بر واسطه منزله سنده در.

اوقسفورددده منعقد بین‌الملل حقوق أنستیتوسی قونفرەسنده رواج بولان نظریه یه کوره برعصیان ویا بر محاربهٔ داخلیه اثناسنده ایقاع اولونان جرائم عادیه‌نك تقدیر ماهیتی ایچون او قبیل افعالك حقوق وعادات حرب نقطهٔ نظرندن ایقاعنه جواز اولوب اولمادیغنك تدقیقی ایجاب ایده ر.» اسپانیا قانوننك دوقوزنجی

مادەسی بو اساس دائره سنده قلمه آلینمشدر. مادهٔ مذکوره مفادینه کوره، حال حرب اثناسنده منتظم بر اردو طرفندن ایقاعی حالنده معذور اولان افعالك قیام ومحاربهٔ داخلیه هنکامنده ارتکابی نوعندن حرکات وتجاوزات جرائم سیاسیه عدادینه داخل اولور.

بین‌الملل حقوق أنستیتوسنك مقرراتی. ـ بین‌الملل حقوق أنستیتوسی ۱۸۹۲ تاریخلی جنوه قونفرەسنده قرار سابقنی تعدیلاً درت مادەلك یکی بر قرار اتخاذ ایتمشدر:

۱ ماده، جرائم سیاسیهٔ صرفه ایچون اعاده یه جواز یوقدر.

۲ ماده، کذلك جرائم سیاسیهٔ نسبیه دن معدود وجرائم سیاسیه یه مرتبط ویا ممتزج حرکات جرمیه دن عبارت بولونان افعال ایچون دخی اعاده غیر جائزدر. مکرکه قوانین عادیه واخلاقیه عندنده أك آغیر جرائمدن معدود اولان تعمداً قتل، بالتهور قتل، تسمیم، تعطیل عضو، آغیر جرح، بو قبیل جرائمه تشبث، اما کنه قارشی حریق، انفلاق، طغیان صورتلریله تعرض، مسلحاً واقع اولان سرقتلر وامثالی جرائمدن اولسون.

۳ ماده، بر قیام ویا محاربهٔ داخلیه اثناسنده ایقاع اولونان افعاله کلنجه: آنجاق حقوق حربه مغایر وماهیت ردیئه یی حائز تخریبات وحرکات اعتسافکارانه دن دولایی ومحاربهٔ داخلیه‌نك ختامندن صوکرا اعاده جائزدر.

٤ ماده، بالاده تعداد اولونان قواعد ایجابنجه معین بر جمعیته ویا مقرر بر شکل حکومته قارشی اولمایارق بالجمله تأسیسات اجتماعیه یه قارشی وقوع بولان جرائم جرائم سیاسیه دن عد اولونماز. دولاندیریجیلق، سرقت، امنیتی سوء استعمال بو قبیلدن اولوب حق تصرفه قارشی عمومی وشمولی ماهیتده بر تعرض تشکیل ایده ن انواع جرائم ایله آنارشیستلرك مرتکب اولدقلری جرائم بو زمره یه داخلدر.

أنستیتونك بو سیستمی حال حاضرده الك معقول تقسیماتی وبو اعتبارله معاهداته داخل اولاجق اساساتی احتوا ایتمکده اولدوغنه شبهه یوقسه ده جرائمك فلان ویا فلان ماهیتی حائز اولدوغی تقدیرده هانکی طرفك صلاحیتدار اولاجنی جای سؤالدر.

مطلوب منه حکومتك حق تقدیری. ـ بین‌الدول اجتهاد، بوصلاحیتك مطلوب منه حکومته عائد وراجع اولدوغنی تسلیم ایتمکده وصوك زمانلرده امضا اولنان معاهداتك کافه سنده بو اساسه تمسك ایدیلمکده در. بالخاصه ۱۸۷۷ تاریخلی فرانسه ـ اسپانیا معاهده سی، ۱۸۸۸ تاریخلی اسویچره ـ آوسترپا معاهده سی، ۱۸۹۰ تاریخنده جماهیر متحدهٔ آمریقا ایله انکلتره بینلنده منعقد معاهده بوبابده صراحتی جامع ومطلوب منه حکومتك بو حق تقدیری بالعموم مؤلفینك تصویبنه مقارندر. بین‌الملل حقوق أنستیتوسی سالف الذکر قونفرەسنده اتخاذ ایتدیکی اون دردنجی قرارله « احوال وشرائط وقوعی اعتباریله فعل مدعی بهك ماهیت

سياسيه‌يى حائز اولوب اولماديغنك تقديرى مطلوب منه حكومته عائد ، اولدوغنى تأييد وتوثيق ايله‌دى .
اسويچره حكومتنك ١٨٩٢ تاريخلى قانوننك اونوچى ماده‌سنده اسويچره فه‌ده‌رال محكمه‌سنك هرحال وحادثه‌ده وشرائط ايقاعى اعتباريله فعلك ماهيتنى بالاستقلال تقدير ايده‌جكى ذكر اولونمق صورتيله طلب واقعك مطلوب منه حكومت ايچون تسليم اولونان حق تقديرى تقيد ايده‌مه‌يه‌جكى اعلان قيلنمشدر .

محكمه‌داره ايله افراد عائله‌سنه قارشى ارتكاب اولونان جرائم . — حكمداران ايله افراد عائله‌سنه قارشى ارتكاب اولونان جرائم ايله آنارشيستلك ماهيتنده اولان افعالك سياسى وياعادى جرائمدن عدى خصوصى مختلف فيه‌در . بوبابده رأيلر ، افراط وتفريطدن خالى قالمامقده ، بعضيلرينه كوره كافهٔ احواله سياسى اولان بوقبيل افعال ، ديكرلرينه كوره‌ده على الاطلاق جرائم عاديه‌دندر . مع‌هذا ، جرائم سائره حقنده اولدوغى گبى بونده‌ده برتفريق كوزه‌تمك لزومى ظاهردر ؛ فى الحقيقه ، براغتشاش اثناسنده ويابر محاربهٔ داخليه‌ده حكمدارك قتلى ايله مجرد سياسى برمقصده بناءً شخصنه قارشى سؤقصد وقوعى بيننده‌كى فرق ميدانده‌در . برنجى حاله كوره ، جرمك سياسى ماهيتنده تردد اولونماديغى گبى ايكنجيسنده دخى ماهيت عاديه غالبدر . على العاده اشخاص ايچون سائق جرمك فعله رنك سياسى ويرمه‌ديكى ثابت ايكن مجرد بويله بر سائقك وجودينه بناءً حكمدارانه قارشى ارتكاب اولونان جرمك سياسى بر شكله انقلابى قبول اولونامياز . عكس تقديرده حكمدارانى اشخاص عاديه دوننده عد ايتمك اولور .

حكمدار عليهنه ايقاع اولونان جرمك ماهيت عاديه‌سى ايلك دفعه اولارق فرانسه ايله بلجيقا بيننده ١٨٥٦ تاريخنده منعقد مقاوله‌ده تسليم اولونمش وتاريخ مذكوردن صوكرا عقد اولونان مقاولاته نظريهٔ مذكوره ادخال ايديلمكلمشدر .

شوقادارکه ، قانون جزامزده اولدوغى گبى بعضى دولتلر قانونلرنجه حكمداره قارشى وقوع بولان سؤقصدك جرائم سياسيه فصلنه ادخال ايديلمش اولماسى بوكا ماهيت سياسيه اضافه امرنده برسبب تشكيل ايده‌كلديكى انكار اولونامياز . ناصيل‌كه ، ايتاليا حكومتى فرانسه‌نك وقوع بولان تكليفنه قارشى خصوصى برقانون ماهيتنده اولان معاهده ايله قانون جزاده‌كى صراحتى رفع ايتمك ممكن اولمايجغنى سبب كوسترمه‌رك بوبابده معاهده ويا مقاوله عقدندن صرفنظر ايتمش و مسأله‌نك هر حال و حادثه‌ده تقديرى حقنى محافظه ايله‌مشدر . كذلك ١٨٦٩ تاريخنده اسويچره ايله فرانسه بيننده منعقد معاهده‌يه اسويچره حكومتى بويله برماده‌نك ادخالنه موافقت ايتمه‌مش وبوبابده سبب اولارق شكل حكومتك اختلافندن دولايى معاملهٔ متقابله اجراسنده‌كى عدم امكان كوستريلمش ايسه‌ده اسويچره‌نك لدى الايجاب مجاور و دوست بر حكومته قارشى بحق وظيفه‌سنى ايفا ايده‌جكى و فقط احوال و حادثانك شكل حدوث و جريانينه كوره فعلك ماهيت سياسيه‌يى حائز اولوب اولماديغنى بالاستقلال تقديره احتياج بولوندوغى علاوه قيلنمشدر .

اسويچره‌نك مارالعرض ١٨٩٢ تاريخلى اعاده قانوننك اونجى ماده‌سى‌ده بوحق تقديرى محافظه ايده‌جك صورتده قلمه آلينمشدر . بلجيقا حكومتى ١٨٣٣ قانونه برمادهٔ مخصوصه علاوه‌سنه لزوم كورمش وبونده « قتل وتسميم صورتيله رئيس حكومت ويا افراد عائله‌سنه قارشى وقوع بولاجق جنايتلرك جرائم سياسيه واوكا مرتبط افعال عداديه داخل اولامياجغى » تصريح اولونمشدر .

اعادهٔ مجرمينه عائد قانون داخليه بوقبيلدن برماده ادخال ايده‌ن دولتلر ميانده بلجيقا ، فلمنك حكومتلرى ارائه اولونابيلير . فلمنك قانوننك « ١ـ٢ » ماده‌لرنده « برحكمداره ويا عائله‌سنه ويا رئيس حكومته قارشى وقوع بولان سوء قصدلر ، مستلزم اعاده افعال وجرائمدن اولدوغى تصريح ايديلمكده ، انكلتره‌ده ايسه فعلك ماهيت سياسيه‌سى ترجيح اولونا كلمكده‌در .

فلمنك قانوننك شوماده‌سنده‌كى صراحت ، بلجيقا قانوننك سالف الذكر ماده‌سنه مرجحدر . زيرا ، حكمدارانه قارشى وقوع بولان جرائمك مستلزم اعاده اولاجغنك تصريحى قوانين جزائيه‌لرى اعتباريله فعل مذكورى جرائم سياسيه‌دن عد ايتمش اولان ايتاليا گبى حكومتلرك معاهده عقدى خصوصنده‌كى مخالفتلرينى رفع ايده‌بيله‌جك ماهيتده‌در . چونكه ، فعلك جرائم سياسيه‌دن اولمايجغنك تصريحى قوانين داخليه‌ده‌كى صراحته معارض دوشر . اخيراً آلمانيا دولت فخيمه‌سيله عقد ايتديكمز معاهده‌نك اوچونجى ماده‌سى‌ده بومآلده‌در .

حكمدارلردن غيرى نظار واشخاص سائره‌يه كلنجه : اونلر حقنده دخى قياس طريقيله حركت اولونامايوب آنجاق فعلك ماهيت وشرائط ايقاعنه كوره كاه سياسى وكاه جرم عادى تلقيسنه امكان اولاجغى ايضاحدن وارسته‌در . جرمك سياسى برمقصد ايله ايقاعى كيفيتنك بوبابده عامل يكانه اولامياجغى واعاده امكانى رفع ايده‌مه‌يه‌جكى حقنده امثال كثيره موجوددر .

آنارشيستلرك افعالنه كلنجه : بين الملل حقوق أنستيتوسى طرفندن جنوه قونغره‌سنده متخذ قرارك دردنجى ماده‌سنده كوستريلديكى وجهله اونلرك افعال وحركاتى معين برشكل حكومته ويا مقرر بر مؤسسهٔ اجتماعيه‌يه قارشى واقع اولمايوب بين الملل تأسيساتى استهداف ايده‌كلديكندن وبونلرك تعرضاتى بنيان اجتماعيى تزلزله اوغراتمق استعدادنده بولوندوغندن جرائم سياسيه منزلنده عد اولونماز . زيرا ، جرائم سياسيه مرتكبلرينك التجا ايتدكلرى مملكت طرفندن اعاده اولونمامالرى اسابندن برى مطلوب منه حكومتك قبول ايتديكى شكل حكومت ويا سياست اعتباريله بو قبيل افعالى محق ومشروع كوره‌بيلمه‌سى اولدوغندن آنارشيستلرك افعالى بو پره‌نسيدن استفاده ايده‌مز . آنارشيستلك جرائمى هرمملكته قارشى بر تهديد وتعرض منزلنده اولوب بواعتبارله مطلوب منه حكومت ايچون عدم اعاده امرنده سبب معقول يوقدر .

مع هذا أنستيتونك آنف الذكر قرارينه اعتراض ايده‌نلر بولونمقله برابر تطبيقاتده آنارشيستلرك افعالى

مستلزم اعاده جرائم ماهيتنده تجلى ايدر . مثلا ، قتل ، جرح ، حريق وسائر صورتله تخريبات ايقاعى كبى شكللرده تظاهر ايدن جرائم اساساً اعادهٔ مجرمين معاهدهلرينه داخل افعال زمره سندن بولوندوغندن بوحال ، اعاده يه مانع اولماز . ناصيل كه حق دخالت پرنسيپنه أك زياده مربوط اولان انكلتره ده بيله بو قبيل احواله مخالفت وقوع بولماز . يالكز ، انفلاق كبى شكل ايقاع جرم اعتباريله معاهداته داخل اولمايان انواع جرائم بولوندوغى تقديرده ، اعاده خصوصنده مشكلاته تصادف اولونور ايسه ده بوقبيل احواله حكومتلر اعاده طلبنامه سنده فعلى موقتاً أك يقين بروصف ايله توصيف ايده رك نتيجهٔ تحقيقاتده تعين ايده جك وصف جرمدن دولايى جزا تعيينى اصول اتخاذ ايتمشلردر . بو تدبيرك ده بين الدول مشكلات ايقاع ايده كلديكنك امثالى مفقود ده كيلدر . بومياندە ، ايتاليا واسويچره حكومتلرى بينده حصوله كلهن براختلاف شايان ذكردر . فى الحقيقه ، ايتاليان مستنطق توقيف مذكره سنده فعلى ، ايقاع حريق صورتنده توصيف ايتديكى حالده مؤخراً ايتاليايه اعاده اولونان « غه رينى » نامنده كى شخص « مواد مشتعله واسطه سيله تهديد » جرمندن دولايى محكوم ايديلمش وبوحال اسويچره حكومتنك شدتلى اعتراضاتى دعوت ايتمشدى . حال حاضرده هر حكومت ، قوانين داخليه لرنده آنارشيستلرك جرائمنى شدتله جزالانديره جق احكامى درج ايتمكده ومعاهدات منعقده يه اوجرائم مرتكبلرينك اعاده سى وجوبى ادخال اولونا كلمكده در . بومياندە ، فساد جمعيتلرى تشكيلى جرمى ذكراولونابيليير . آنارشيستلك جرائمنى جرائم عاديه دن عد ايدنلرجه آنارشيستلرك جمعيتلرى بو قبيل جمعياتدن اولدوغنه وايجابنده اوجمعيتلره انتساب ايده نلرك اعاده سنه جواز بولوناجغنه شبهه يوقدر .

جرائم سياسيه دن غيرى جنايتلر . — ثالثاً : بالاده تعداد اولونان احوال استثنا ايديلديكى تقديرده بالعموم جنايت درجه سنده اولان جرائمدن دولايى امر اعاده نك جوازى تحقق ايدر . ذاتاً جنايت درجه سنده اولان عظيم جرائم ايچون اعاده نك جوازى قطعا ترددى موجب اولمامش ويالكز طول مدت جنايتلردن بعضيسى بين الدول جرائم ماهيتنده عد ايديلهرك اعاده كيفيتى بونلره حصر ايدلمشكن مؤخراً مجازات ترهيبيه يى مستلزم افعال وجرائم ايچون اعاده نك جوازى تقرر ايتمشدر . اعاده كيفيتنك يالكز جنايتلره انحصارى اول امرده بو قبيل افعالك وخامتى جهتيله اختيار غربت وهجرت ايده جك مجرملرك كثرتى وايكنجى درجه ده امر اعاده ايچون مصارف كليه اختيارينه آنجق جنايات عظيمه نك تحمل ايتمه سيدر . ديكر طرفدن اعاده مراسمنك اجراسى خيلى زمانه متوقف اولدوغى جهتله بومدت ظرفنده موقوفيتك تماديسى ايجاب ايده جكندن قبل المحكوميه توقيفه متحمل اولمايان جنحه موادنده اعاده نك عدم جوازى ايچون بوده برسبب ديكر تشكيل ايتمكده در . آنجاق بين الملل مناسباتك تكثرى دولايسيله زمانمزده جنحه مرتكبلرى ده بلا مزاحم اختيار غربت ايده بيلمكده وبالخاصه همجوار اولان حكومتلر اهاليسى بينتده بوحاله

كثرتله تصادف ايديلمكده اولدوغندن كچن عصرك اواسطندن برى عقد اولونا كلهن معاهدهلرده جنحه موادى دخى ذكر ايديله كلمش و قومشو حكومتلر بينتده أك خفيف جنحه لر بيله اعاده يى استلزام ايتمكده بولونمشدر . فرانسه ايله بلجيقا حكومتى بينتده منعقد ١٨٦٩ تاريخلى معاهده يه پك چوق جنحه موادى درج ايديلدكدن صوكرا ايلك دفعه اولارق بوقبيل احواله مابه التعقيب اولاجق بر قاعدهٔ جديده ادخال اولونمشدر . مذكور معاهده نك ايكنجى ماده سنه كوره معاهده يه داخل جنحه موادندن دولايى اعادهٔ محكومين حالنده حبس جزاسنك بر ماهدن دون اولمامسى ومظنون عليهلر حقنده طالب اولان حكومت قانوننده او فعل ايچون حداصغرى اولارق ايكى سنه حبس جزاسى موضوع اولمامسى واكر محكوميت سابقه موجود ايسه جنايت درجه سنده برجزايه ويا برسنه دن فضله حبس جزاسنه حكم لحوقى حاللرنده ممكن اولاجقدر . فرانسه نك بو تاريخدن صوكرا دول اجنبيه ايله عقد ايتديكى معاهداتك كافه سى ايچون بلجيقا ايله عقد اولونان سالف الذكر معاهده مشق تقليد اتخاذ ايديلمشدر . داها ١٧٨٩ تاريخنده انكلتره ايله فرانسه بينتده هندستان مستملكاتنه عائد اولارق منعقد معاهده ده بوفكر حاكمدى ؛ شوحاله كوره ، دولتلر بينتده قربيت ويا بعديت مسافه كبى اشرانك سهولتله ديكر برمملكته التجاسنى تأمين ايده بيله جك عناصرك وجودى جنحه موادينك اعاده يى استلزام ايدوب ايده مه مسى بحثنده نظره آلىناجق عواملدندر .

جنحه موادنده اعاده . — رابعاً ، نظريات صرفهٔ حقوقيه نقطهٔ نظرندن بالعموم جرائمدن دولايى اعاده امكانى شايان تمنىدر . كرچه بعض جرائم جزئيه آغير مصرفلره واوزون موقوفيتلره متحمل اولمامق وسهولتله حافظهٔ ناسدن سيلنمك اعتباريله اعاده مراسمنه توسل اولونماسى لزومسز ظن اولونابيليرسه ده بر طرفدن اصول و مراسم مذكوره نك ساده لشديرلمه سى ممكن اولدوغى كبى جرائم مرتكبلرى ايچون خارجده ده تعقيب اولونابيلمك انديشه سى مملكت داخلنده قوتلى برضمان مسالمت اولور . جنحه لرده موقوفيتك اوزون مدت تماديسنده كى محذوه كلنجه مظنون عليهك سبيب ويره جكى بو موقوفيته ده تحمل ايتمى لازم كليور . مع هذا بوبابده جرائمك ماهيت صميميه سى ايله « nature intrinsèque » ممالك مختلفه نك وضعيت جغرافيه سى نظره آلينمق ايجاب ايده جكنه شبهه يوقدر . ديلنجيلك ، سرسريلك كبى بعض جرائم ماهيتلرى اعتباريله خارج مملكته قادر ايقاع تأثيرات ايده مه يه جك درجه ده محلى ومحدود التأثير جرائمدر . فاعل جرم ، مملكتى ترك ايدينجه آرتيق خارجده تعقيب اولونامامق اولا اولور . حكومت سنيه ايله بولغارستان ، فرانسه ايله بلجيقا حكومتلرى حقنده اولدوغى كبى همجوار اولان حكومتلر ، مثلا ، أك اوفق كومروك قاچاقجيلغنه وسائره يه دائر خفيف جرائمدن طولايى اعادهٔ مجرمين اصولى شايان توصيه در . زيرا مسافه نك قربيتى دولايسيله بوقبيل جرائم او درجه تكثر ايده بيلير كه أك عظيم جنايات دن زياده مزعج و مضر بر ماهيته

انقلاب ايدهر . جنحه‌نك حبس جزاسنى مستلزم اولوب اولماسى كيفيتى‌ده بو بابده بر عامل مهم اولاماز .

صوك زمانلرده عقد اولونان معاهداتك اثناى تنظيمنده قواعد مذكوره نظر دقتدن دور طوتولمامش ومثلا بلجيقا ايله منعقد معاهده‌يه اوتوز دوقوزى متجاوز جرائم ادخال ايديلديكى حالده پەرو حكومتى ايله عقد اولونان معاهده‌يه يالكز ٢٣ جرم درج ايديلمشدر. روسيه ايله اسوج پينندە عقد اولونان معاهده‌لرده هپ بو اساس اوزرينه مبتنى‌در .

اوقسفورد قونغره‌سنده حقوق أنستيتوسنه ويردكى راپورده موسيو رەنو زيرده‌كى مطالعاتى درميان ايديبور: « اعاده مراسمنى خفيف جرائم ايچون اختيار ايتمملى. زيرا، اوكا معروض اولان شخص ايچون مديد بر موقوفيت وآغير كلفتلر تحميل ايده‌بيلمك استعدادنده برتدبيردر . حكومتلرك بوقبيل افعاله حصر ايده‌جكلرى وقت ودقتى مهام اموره حصر ايتمك مناسب اولور . بوبابده عامل اساسى تيقظ ودوراندېشلك اوللى . قانونلر غايت مساعده‌كارانه قلمه آلنماليدر ؛ تاكه احوال واشخاص اعتباريله اهميت مخصوصه پيدا ايدەن خصوصاتده امر اعاده‌يه توسل ممكن اولسون .

اسباب وملاحظات آتفه‌يه مبنى بر حكومتك عقد ايده‌جكى معاهده‌لر هر مملكت حقنده عينى درجه وقابليتده وموضوعات قانونيه‌لرى پينندەكى آهنك ووضعيت جغرافيه اعتباريله تماس دائمى موجود اولوب اولماسنه كوره هر مملكت ايچون باشقه باشقه اولماليدر . » بو راپور اوزرينه أنستيتو زيرده‌كى قرارى اتخاذ ايتدى .

بين‌الدول مفروض أنستيتوسنك قرارى . — « اعاده، حد ذاتنده مهم بر مصلحت اولدوغندن، آنجاق، اهميت نسبيه‌يى حائز جرائم حقنده قابل تطبيقدر . معاهده‌لر، عاقدينك وضعيت خصوصيه‌لرينه كوره تخلف ايدەر . »

حال حاضرده فرانسه‌ده‌قبول اولونان اساسه كوره قانون جزاده منتها جزاسى ايكى سنه‌يى تجاوز ايدەن جنحه‌لر ايچون قابليت اعاده موجوددر. فى‌الحقيقه، اصول محاكمات جزائيه‌نك مادهٔ مخصوصه‌سى اقتضاسنجه دها خفيف جرائم مرتكبلرى بحق تخليه‌لرينى استدعا ايده‌بيله‌جكلرندن اونلرى موقوفاً تسليم واعاده امكانى تحقق ايدەمز . فرانسه‌نك ١٨٧٩ تاريخلى پروژه‌سى‌ده عينى اساس دائره‌سنده قلمه آلينمشدر .

بزه كلنجه : بوبابده برحد تعيينندن احتراز اولونمالى؛ برطرفدن يوقاريدنبرى بسط اولونان اساسات دائره‌سنده حكومتك كافهٔ احواله معاهده عقد ايده‌بيلمه‌سى امكانى تأمين ايتمك و همجوار اولان حكومتلرله تظاهر ايده‌جك احتياجه كوره حركت ايده‌بيلمه‌سنى ممكن قيلمق ديكر طرفدن اصول

محاكمات جزائيه قانونمزك مادهٔ مخصوصه‌سنده موقوفيت و تخليهٔ سبيل حقنده موجود احكام نظره آلنمق ايجاب ايدەر .

بين‌الدول اعادهٔ مجرمين اصل ارطاليدر . — ١٨٩٠ تاريخنده پترسبورغده انعقاد ايدەن اصول مجازات قونغره‌سى دخى اعاده اسبابنك توسيعى طرفدارى كورونمش ومذكور قونغره‌جه اتخاذ اولونان مقرراتده « بالعموم قوانين متمدنه‌ده اعاده‌نك بر قاعدهٔ عموميه اولارق قبولى موافق اولاجغى وبويله بر قاعده‌نك قبولى حالنده اعاده‌نك اصل اولوب مستثنياتنك‌ده معاهدات منعقده‌يه درجيله اكتفا اولونابيله‌جكى » تمنياتى اظهار قيلينمشدر .

مجرمينك جنايت ويا جنحه قبيلدن افعالدن دولايى اعاده‌لرى بحثنده أك مهم عواملدن برى‌ده يوقاريده بر نبذه بحث اولوندوغى وجهله قوانين جزائيه‌نك شخصيتى ويا ملكيتى‌در . قوانين جزائيهٔ عثمانيه عينى زمانده ملكى و شخصى اولوب تبعهٔ عثمانيه‌يى خارجده ايقاع ايتدكلرى بعض افعالدن دولايى‌ده تعقيب ايدەر . حتى، امنيت داخليهٔ دولت ويا مملكتك اعتبار ماليسنه قارشى جرم ايقاع ايدەن اجانبك‌ده قوانين عثمانيه‌جه دوچار مجازات اولونابيله‌جكلرى حقنده صراحت موجود اولدوغى كبي فرانسه، ايتاليا، آلمانيا قانونلرنده‌ده بو بابده صراحت موجوددر . اجانب حقنده‌كى احكام قانونيه تبعه‌يى استهداف ايدەن مادهٔ قانونيه‌دن داها شديددر . فى‌الحقيقه، تبعه‌نك ممالك شاهانه‌ده تعقيب ومحاكمه‌سى بالاختيار عودتلرينه معلق اولدوغى حالده اجانب حقنده بوقبيل برمجبوريت مندرج ده‌كيلدركه بوحالك برتضاد وغرابت تشكيل ايتديكى انكار اولوناماز . زيرا، تبعه‌نك خارجده ايقاع ايده‌جكلرى جرملردن دولايى محاكمه اولونابيلمه‌لرينى تأمين ايچون امكان اعاده وجوبى‌ده ظاهر والا احكام نظريه‌نك بومبحثده برفائده تأمين ايدەمه‌يه‌جكى بديهيدر .

شخصيت قرانيى . — حال حاضرده مناسبات دوليه معاملهٔ متقابله اساسنه مستند بولونمق اعتباريله خارجده ايقاع اولونان جرائمدن دولايى اعاده‌يى اشكال ايدەن احوال‌ده يوق ده‌كيلدر. فى‌الحقيقه معاملهٔ متقابله‌يه اساس اولاجق ماهيتده قوانين موجوده بينندە وحدت ومماثلت غير موجوددر . بناءً عليه بو حال تبعه‌نك واجانبك خارج مملكتده ايقاع ايتمش اولاجقلرى جرمدن دولايى اعاده‌لرينه مانعدر . انكلتره ايله لوكسنبورغ بينندە منعقد معاهده‌ده « آنجاق طالب اولان حكومت اراضيسنده ايقاع جرم ايدەن اشخاصك، اعاده‌لرينه جواز اولاجغى كوستريلمشدر . بوحال انكلتره‌جه مرغوب اولان ملكيت قوانين نظريه‌سنه ابتنا ايدەر . كذلك فرانسه ايله انكلتره بينندە منعقد ١٨٧٦ تاريخلى معاهده‌ده طرفين عاقدين، ديكر طرفك اراضيسنده ايقاع اولونان جرمدن دولايى اعاده‌يى تعهد ايديبور . فرانسه ايله بلجيقا بينندە عقد اولونان ١٨٧٤ تاريخلى معاهده ايسه ايلك دفعه اولارق يكى بر قاعده‌يى احتوا ايدەر، شويله كه : « اعاده‌يه سبب

اولان جرم، طالب اولان حكومتك اراضيسى خارجنده ايقاع ايديلديكى تقديرده امر اعاده مطلوب منه حكومت قوانينده مملكت خارجنده ارتكاب اولونان بو قبيل جرائم ايچون جزا موضوع اولماسنه وابسته در . » بو صورتله طالب اولان حكومت ايچون شخصيت قوانين پرنسيبندن استفاده خصوصى مطلوب منه اولان حكومتك موضوعات قانونيه‌سى اعتباريله حالات مماثله‌ده جزا تعيينه امكان وجودينه تعليق اولونمشدر . فرانسه‌نك ١٨٧٩ تاريخلى پروژه‌سى‌ده عينى فكردن ملهم تصريحاتى محتويدر. زيرا، مذكور پروژه‌نك اسباب موجبه‌سنده كوستريلديكى وجهله عكسى تقديرده طالب اعاده اولان حكومت مطلوب منه حكومتك موضوعات قانونيه‌سيله مقيد اولمايارق شخصيت قوانين پرنسيپنى حدود معقوله خارجنه ايصال ايتمك صورتيله حاكميت تشريعيه‌سنى پك اوزاقلره تمديد ايده‌بيلير . و بو صورتله قواعد دوليه اعتباريله باشقه دولتلرك حاكميت قضائيه‌سنه داخل اولماسى ايجاب ايدن اشخاصى دائرهٔ حاكميته ادخال ايتمكه موفق اولور .

اعاده‌يه اساس اولان جرائمك هر ايكى مملكت قانوننده جزالاندرلماسى لزومى. — اعاده‌سى طلب اولونان شخصك هر ايكى مملكت قانونجه مستلزم مجازات بر فعل ارتكاب ايتمش اولماسى امر اعاده‌نك شرائط اصليه‌سندندر . فى‌الحقيقه ، موسيو ره‌نونك حقوق أنستيتوسنه ويرديكى راپورده بيان ايلديكى وجهله بر حكومتك مشروع و بلكه‌ده حقوق طبيعيه‌دن عد ايلديكى بر فعلدن دولاى اعاده‌يه موافقت ايتمه‌سى قابل تصور اولامازه. مع‌هذا ، بعض مملكتلرك وضعيت جغرافيه‌سى ويا تلقيات مختلفه‌سى برفعلك مختلف مملكتلره كوره كاه ممنوع وكاه‌ده مشروع اولماسنى ايجاب ايتديره‌بيلير . ناصيل‌كه حدودينك هيچ برطرفنده ساحل بولونمايان اسويچره ويا لوكسنبورغ، حكومتلرنجه قورصانلق جرملرى موضوع بحث اولامازه. ايشته بوقبيل احواله وضعيت جغرافيه‌جه تبدل، موضوعات قانونيه‌جه تخالفى استلزام ايده‌بيله‌جكندن بين‌الدول حقوق أنستيتوسى اوقسفورددەكى مقرراتنك اون برنجيسنده : فعلك هر ايكى حكومتده مجازات اولونور افعالدن بولونماسى قاعده‌سندن مستثنا بعض احوالك موجود اولابيله‌جكى وكرك وضعيت جغرافيه وكركسه احوال وشرائط وقوعى اعتباريله بعض افعالك ارتكابنه امكان بولونمايا جغى جهتله بو قبيل احوال استثنائيه‌ده مماثلت تحريسنه لزوم اولمايا جغى تحت قراره آلينمشدر .

اسويچره‌نك ١٨٩٢ تاريخلى اعادهٔ مجرمين قانوننك دوردنجى ماده‌سنده دخى «مادهٔ سابقه‌ده درميان اولونان احوال خارجنده اسويچره قانونلرندن هيچ برينك قوانينى طرفندن جرم عد ايديله‌ين بعض افعال دخى كيفيت وضعيت جغرافيه‌نك اختلافندن متولد اولدوغى صورتده اعاده‌يى استلزام ايده‌بيله‌جكدر ؛ ده‌نيله‌رك بو پرنسيبه ماهيت تشريعيه ويريلمشدر.

مع‌هذا جزائك هرايكى مملكت قانونننده عينى درجه وماهيتده اولمسى مطلوب ده‌كيلدر. زيرا جزائك

شدت وخفتى جرمك شرائط وقوعنه وحاكمك تقديرينه معلق خصوصاتدن اولوب هر مملكتده ايجاباب محيطيه‌يه كوره تخلف ايده‌بيلير. يالكز، اعدام جزاسنى الغا ايتمش اولان حكومتلر ايچون او جزانك اتفاذينه موضوعات قانونيه‌لرى اعتباريله موافقت اولونامايا جغى دركار اولماسنه بناءً بعض حكومتلر عقد ايتدكلرى معاهده‌لرده بو جهتى تصريح ايده‌كلشلردر. اسپانيا ايله بره‌زيلياء ايتاليا ايله فرانسه حكومتلرى بينده منعقد معاهدات بوبابده مثال اولارق كوستريله‌بيلير. كذلك اسويچره‌ايله پورتكيز بينده‌كى ١٨٧٣ تاريخلى معاهده‌ده اعدام جزاسنك عدم اتفاذى لزومى مصرح بولونمشدر.

جرمك هرايكى‌دولت قانونننده قابل تجزيه افعالدن اولماسى لازم كله‌جكى قضيه‌سى اعاده‌يه سببيت‌وبره‌جك افعالك درجه وماهيتلرينك معاهداته درجنى استلزام ايده‌ر احوالدندر. فى‌الحقيقه بوبابده صراحتك فقدانى مشكلات ايقاعندن خالى قالامايا جغندن معاهدات منعقده‌يه‌اعاده‌يه سببيت وبره‌جك جرائمك يكان‌يكان‌تعدادى طريقنه توسل‌اولونور. مع‌هذا، بواصول موضوعات قانونيه‌نك تخالفى جهتيله مشكلات ارائه‌سندن خالى‌ده‌كيل. بواعتباريله عمومى‌وشمولى اولمق‌اوزره برقاعدهٔ عموميه‌يه تبعيت اولونماسى ومثلااعاده‌يى استلزام ايده‌بيله‌جك جرائم ايچون برمنتهاى جزا ارائه‌سى لزومنى سرد ايده‌نلر اكسيك ده‌كيلدر. فرانسه‌نك ١٨٧٩ پروژه‌سنده اصول مذكوره اختيار ايديلمش بو صورتله اصول سابقه‌نك محاذيرندن توقى اولونمق ايسته‌نيلمشدر .

معاهداته داخل اولمايانله جرائم ايچونه اعاده جائزدر . — معاهدات، طرفين عاقدين عندنده لازم‌الرعايه مقاولاتدن اولماسنه كوره معاهداته داخل جرائم مرتكبلرينى اعاده مجبوريتى تعين ايده‌ر. شوقادار كه معاهده‌يه داخل اولمايان خصوصات ايچون بر حكومتك مجرمنى اعاده‌يه صلاحيتى بحثنده آراى مؤلفين متخالفدر. تعبيرآخرله مسأله معاهداته‌كى صراحتك تمديدى بر ماهيتى حائز اولوب اولمادينى مسأله‌سيدر . رأى غالبه كوره معاهداته مندرج صراحت دول عاقده‌يى تصريح اولونان خصوصات حقنده تقييد ايتمك مزيتنى حائز اولوب بونك خارجنده حكومتلرك حق‌طبيعيلرى اولان تسليم‌واعادهٔ مجرمين قضيه‌سنده بركونا تبدل خصوله كله‌ديكى وچونكه اعاده‌نك اساس‌حقوقيسى بالاده ايضاح‌اولوندوغى وجهله متقابلاً اشرانك تعرضندن وقايهٔ نفس‌مجبوريتى‌در. ديكر طرفدن، آوروپاده هيچ بردولتله اعادهٔ مجرمين معاهده‌سنى‌عقد ايتمه‌مش روسيا كيبى دولتلر موجود اولدوغندن اونلر حقنده اعادهٔ مجرمينه حق وصلاحيت موجود اولمامق اقتضا ايده‌جكندن بونقطهٔ نظردن دخى معاهداته مندرج اولمايان مواد وخصوصات اعاده ايدوب ايتمه‌مه‌نك قضيه‌سى حكومتك اختيارينه محول مسائلدندر. معاهده‌نك مجالس تشريعيه‌نك تصديقه اقتران ايتمش ويا ايتمه‌مش بولونماسنك بوبابده‌كى تأثيرينه كلنجه : مجالس تشريعيه حكومتك معاهده عقدندن اول‌وصوكرا حائز اولدوغى حقى تحديد ده‌كيل بلكه اوحقك‌تظاهراتى تصويب وتصديق ايده‌ر. آنجاق، قانون داخليده اعاده‌يه سبب اولاجق‌احوال مندرج اولدوغى‌تقديرده حال‌برعكس. اوزمان حكومت قانون داخلده مصرح احوال وخصوصات‌خارجنده

اعادهٔ مجرمين صلاحيتنى غيرحائزدر. فرانسه‌ده اجتهاد محاكم حكومتك بوبابده استقلال تامى حائز اولاجغى مركزنده اولوب ٥ نيسان ١٨٤١ تاريخلى عدليه نظارتنك تعميمنده معاهداتده موجود صراحتك خارجنده قالان جرائم مرتكبلرينك اعاده‌سنه مانع اولامایاجغى وبوقبيل احواله استيناف مدعىٔ عموميلرينك معاهدات منعقده‌ده‌كى جرائم ايله مقيد اولمايارق نظارته اشعار كيفيته مجبوريتلرى ومعاهده موجود اولمايان احواله‌دخى عينى صورتله ايفاى معامله لزومى ، اخطار اولونمقده‌در. فرانسه‌نك ١٨٧٩ تاريخلى پروژه‌سى‌ده بو اساسى ترويج ايتمكده‌در. انكلتره وجماهير متحدهٔ آمريقا حكومتلرى ايسه معاهداتك تحديدى برصورتده تفسيرى وجوبنى قبول ايتمشلردر. بعضاً برمملكت قانوننده جنايتدن معدود برفعل ديكر بردولت قانوننده جنحه عد واعتبار ايديلش اولابيلير. بعضاًده برفعلك جرميتى معاهده‌نك عقدندن مؤخرتاريخله مطلوب‌منه حكومتك قانونجه رفع اولونور . ويا ماهيتى تعديل ودرجهٔ قانونيه‌سى تنزيل ايديلير. احوال مذكوره‌نك كافه‌سنده اختلاف تكونى طبيعيدر.

اكثر مؤلفين رأينه كوره، بوبابده طالب اولان حكومت قوانيننده حاكم اولان وصف جرمه اعتبار اولونمق ايجاب ايده‌در. زيراء طرفين عاقدين اثنای عقده‌ده قانونك تعيين وارائه ايتديكى وصف دائره‌سنده مجرمينك اعاده اولوناجغى داخل حساب ايده‌رك اوكا كوره مقاوله عقدينه كيرشمش اولدوغندن معاهده‌نك اومقصد ومرام دائره‌سنده تفسيرى ايجاب ايده‌در. اسويچره فيده‌رال محكمه‌سنك ١٨٦٦ و ١٨٧٦ تاريخلى قرارلرى بونى مؤيددر .

جرائمك ماهيت ووصفلرينك تبدلى . — فعلك معاهده عقدندن مؤخرتاريخلى قانونله جرميتى غائب ايتمش اولماسى مسأله‌سنك مطلوب منه حكومت عندنده جرم اولمايان موادن دولايى مجرمينى اعاده‌يه مجبور اولمادينى خصوصى‌ده متفق عليهدر .

فعلك طرفين عاقدينندن برينك قانوننده داها خفيف بروصف قانونيه اقتران ايتمش اولماسى مسأله‌سنه كلنجه: برراىيه‌كوره مطلوب منه حكومت قانوننده وصف جرمكارانه‌سى تبدل ايدن فعل ايجون اعاده غير جائز اولوب عموماً قبول اولونان راىيه كوره‌ده معاهده‌لر طرفين عاقدين ايجون مجبورى‌الرعايه مقاوله‌لر اولماسنه وطرف واحدك ديكرلرينك رأيى منضم اولمادن اونلرى تعديله صلاحيتى اولمامسنه وبرطرفك بو صورتله تعهداتنك برقسمندن وارسته اولمق خصوصنده‌كى ادعاسى قبول اولونمق لازم كلسه اقسام متباقيه‌سنى برطرف ايده بيلمه‌سنك قبولى ضرورى اولاجغنه بناءً بوبابده‌كى تعديلاتك طرف آخره قارشى غير مؤثر اولاجغى تعين ايتمكده وبالخاصه فعلك اسباب مخففه وياسباب معذرت وجودى دولايسيله اسباب مجرمين معاهده‌سنه داخل‌افعالدن اولوب اولامایاجغنك تحريسنه مطلوب‌منه حكومتك صلاحيتى تسليم اولونمامقده‌در. تصريحات آتفه اوزرينه يكى اعادهٔ مجرمين قانونمزه قوانين اجنبيه‌ده اولدوغى كيبى معين برسلسلهٔ جرائم

ادخال ايتمك خصوصنده‌كى مقصد عاجزانه‌م تظاهر ايده‌ر . فى‌الحقيقه، قانون جزامزك حال حاضرى اعتباريله قوانين اجنبيه‌ده موجود پك چوق جرائمى جزالانديره‌جق مواد مفقود اولدوغندن وبونلرك عن‌قريب اكمالى متصور بولوندوغندن قوهٔ اجرائيه‌يى معين اسامىٔ جرائم ذكريله بند وتقييد ايتمك‌موافق اولامایاجغى دوشونولمش وبو مقصدله جنايتلر ايچون صورت مطلقه‌ده صلاحيت بخش ايدلديكى كبى جنحه‌لر ايچون‌ده برحد كوستريله‌رك بوبابده معاهده عقدى صيراسنده تعين ايده‌جك لزوم واحتياج دائره‌سنده حركت اولونا بيلمك اوزره يالكز معاملهٔ متقابله اساسى كوزه‌تيلمك وديكر طرفك قانونننده‌ده مجازات اولونور افعالدن بولونمق كبى قيود وضعيله اكتفا ايديلشدر .

تعدد زوجاتده دولايى اعاده . — مع هذا معاهدات منعقده‌يه داخل‌اولمايان افعال‌وجرائم مرتكبلرينى حكومت سنيه‌نك اعاده ايتمك خصوصنده‌كى صلاحيتى تقييد ايديلمش وبوحال كرچه قانون داخلى نشر ايتمك خصوصنده‌كى مقصدله توافق ايتمكده بولونمش ايسه‌ده قانون جزامزك كچيرمكده اولدوغى دور انقلاب وياانتقال اثناسنده هرناصيل ايسه معاهده‌يه كيرمه‌مش بولونماسى محتمل‌اولان جرائم حقنده حكومتك صلاحيت عموميه‌سنى تقييد موافق كورولمه‌يه‌رك بوخصوصده‌ده بعضى‌قيود وضعى ايله اكتفا اولونمشدر . موضوعات قانونيهٔ عثمانيه‌جه جرم عدينه امكان اولمايان تعددزوجاتك ممالك متمدنهٔ سائره‌جه ماهيت جرميه‌يى حائز برفعل اولدوغى وبتخصيص آلمانيا دولت فخيمه‌سيله عقد ايديلەن معاهده‌يه بو سببدن ادخال قيلنمش بولوندوغى ومقاولات و معاهداتده أك زياده مظهر مساعده دولت معامله‌سى برنسيپنك حاكم اولدوغى پيش تأمله آلينارق شبهه‌سز آتيده ، عقد اولوناجق معاهده‌لره كيره‌جك اولان بوفعل ايچون‌ده بعض مرتبه تقييدات وضع ايديلمشدر .

آلمانيا دولت فخيمه‌سيله عقد اولونان اعادهٔ مجرمين معاهده‌سنك ايكنجى ماده‌سنه داخل اولوب قانون جزاى عثمانى‌ده جزالانديريلمايان افعاله كلنجه: معاهدهٔ مذكوره‌يه مربوط پروتوقولك دردنجى ماده‌سنده مرايكى طرف قوانين موضوعه‌سنجه جرم اولمايان فعللردن دولايى امر اعاده وقوع بولمایاجغنك تصريحى صورتيله بومشكل حل ايديلش ايسه‌ده اساساً متن معاهده‌ده طرفينه تحميل اولونان بو مجبوريتك بر تعهد ماهيتنده بولوندوغى وتعهد واقعك ايفاسنى تأمين ضمننده قانون جزامزك بونقاط اعتباريله اولسون عاجلاً اصلاحنه توسل ايجاب ايده‌جكى بديهى بولونمقله برابر اعادهٔ مجرمين قانونمه شمديدن بونلرك ادخالى جائز كورلمه‌مش وايشته بوحال قانونك ايكنجى ماده‌سنك اثنای تحريرنده حصوله كلەن تردد وكشمكشك باشليجه سببنى تشكيل ايتمكده بولونمشدر .

مرور زمان . — خامساً ، اعادهٔ مجرمين مبحثنده ، فعلك مرور زمانه اوغراماسى واعاده معاهداتنك ماقبله تشميل ايديلوب ايديلمه‌يه‌جكى خصوصاتى جاى‌نظردر.

شبهه يوقدركه، دولتلرك مرور زمان حقندهكى احكامى متحد ومطرد اولسه بوبابده مشكلات تحدثنه امكان اولماز. فقط، مرور زمان نقطهٔ نظرندن قوانين مختلفه بيننده وحدت واطراد موجود اولمادينندن بعضى قانونلره كوره تعقيبات ومحاكماته محل اولمايان فعللر حقنده اعاده طلبنك وقوعى استبعاد اولونامازء بوتقديره كوره قانونلرك شواختلافندن متولد مسائلك حلنده هانكى اساسه تبعيت اولوناجغنك تحريمى ايجاب ايدهر .

برنجى احتماله كوره طالب اولان حكومتك قانونجه مرور زمان موجود اولدوغى تقديرده برطرفدن اعاده طلبنه صلاحيت قالمايا جغى كبى اعاده وقوعنده دخى مجرمك تخليهسى ايجاب ايدهجكندن بونقطهده فضله توقفه محل يوقدر . اصل اختلافى موجب اولان جهت، مطلوب منه حكومت قانونجه مرور زمان اولدوغى حالده طالب اولان حكومت قانوننده مرور زمان تحقق ايتهمش بولونمسيدر .

معاهدات منعقدهده قبول واختيار اولونان سيستمه كوره بوبابده مطلوب منه حكومتك قانونى مسألهيه حاكم اولمق ايجاب ايدهر . بوپرنسيپ مطلوب منه حكومتك موضوعات قانونيهسنجه تعقيباته محل اولمادينى تقديرده اعاده وقوعنهده محل اولاميهجغى اساسنه تفرع ايدهر . آراى مؤلفين بونظريهنك بطلانندن حكم ايتمكده ، وچونكه مرور زمانك حكمت اجتماعيهسى كه ـ مرور مدتله احتراصاتك سكوت ايتمش وتأثيرات جرميهنك زوال بولمش اولماسى كبى اسباب وملاحظاته مستنددر ـ طالب اولان حكومتك قانونته اعتبار ايديلهسنى آمر بولونمقدهدر. ديكر طرفدن مطلوب منه حكومتك قانونى بوبابده عامل اولمق اقتضا ايتديكى تقديرده مجرمين، مرور زمانى أك قيصه اولان مملكته التجا ايتمك صورتيله جزادن وارسته اولمق طريقنى اختيار ايدهبيليرلر .

فرانسهنك، ١٨٧٩ تاريخلى پروژهسنده علاقهدار شخصه حق اختيار ويريلمش يعنى بوبابده أك قيصه مرور زماندن استفاده حقى اعادهسى طلب اولونان شخصك اختيارينه براقيلمشدر . صوك زمانلرده قلمه آلينان اعادهٔ مجرمين قانونلرنده معاهداتده ترويج اولونان پرنسيپ يعنى مطلوب منه حكومتك قانوننهدهكى مرور زمانك نظره آلينماجغى اساسى قبول وترويج اولونمشدر .

اوقسفورددهكى قونغرهده بين‌الملل حقوق أنستيتوسى بوبابده برقاعده سردندن مجانبت ايتمش وآراى موجوده قونغرهده انقسامه اوغرامشدر. بالعكس، موسيو رهنونك أنستيتويه ويردبكى راپورده طالب اولان حكومتك قانونته اعتبار اولونماسى لزومى كوستريلمشدى . حكومت سنيه ايله آلمانيا دولت فخيمهسى بيننده عقد اولونان معاهدهنك سكزنجى مادهسنك ٤ نجى فقرهسنده « مطلوب منه حكومتك قوانينه كوره مرور زمان تحقق حالنده اعادهنك ردى جائز اولابيلهجكى » كوستريلمك صورتيله بوبابده متوسط براصول قبول واختيار ايديلديكى جهتله يكى اعاده قانوننده دخى آلتنجى ماده بواساس دائرهسنده قلمه آلينمشدر .

اعادهٔ مجرمين معاهداتنك ماقبله تشميلى جائز اولوب اولمايا جغى خصوصى اختلاف آرايى موجب اولمشدر . برراىيه كوره عدم تشميلى ايجاب ايتمكده ايسهده عموماً قبول اولونان راىيه كوره بوقبيل معاهدهلرك قوانين جزائيهيه قياساً ماقبله تشميل ايدلهمسى دوغرو اولماز ؛ اعاده ، حدذاتنده برجزا دهكيلدر واعاده اولونمامق برمجرم ايچون برحق مكتسب تشكيل ايتمز .

اسويچره‌نك فهدرال محكمهسى بوطرزده متعدد قرارلر اتخاذ ايتمش ، جماهير متحدهٔ آمريقاده ١٨٧٤ تاريخلى برقرار ايله معاهدهلرك عقدندن اول وقوع بولان جرائمهده شامل اولاجغى خصوصى قبول ايديلمش ونهايت اوقسفورددهده بين‌الملل أنستيتوسى ١٧ نجى قرارنده « اعاده معاهداتنك اولجه ارتكاب اولونان افعالهده شامل اولهجقلرى » اساسى تأكيد قيلنمشدر .

انكلتره حكومتى مقدما اختيار ايتديكى اصولى ترك ايدهرك عموماً قبول اولونان راىيه اشتراك ايتمش و ١٨٧٩ تاريخنده فرانسه ايله عقد ايتديكى معاهدهنك دردنجى مادهسنده بواساس دائرهسنده صراحت درج أيلهمشدر .

TÜRK TARİHİ

عثمانلی پادشاهلغی ایله آلمان ایمپراطورلغی

آره‌سنده منعقد

اعادهٔ مجرمین معاهده نامه‌سی

عثمانلیلر پادشاه شوکت سماتی حضرتلری‌ایله آلمان ایمپراطورلغی‌نامنه حشمتلو آلمان ایمپراطوری وپروسیا قرالی حضرتلری ،

عثمانلی پادشاهلغی ایله آلمان ایمپراطورلغی آره‌سنده ارباب جرائمك اعاده‌سنی ، کذلك مواد جزائیه‌ده مظاهرت متقابله معاملات سائره‌سی ایله محکومیتلرك اخباریني تنظیم ایتمك آرزوسنده بولندقلرندن ،

براعادهٔ مجرمین معاهده نامه‌سی عقدینه قرار ویرمشلر وبوبابده مرخصلری اولمق اوزره :

عثمانلیلر پادشاه شوکت سماتی حضرتلری

حشمتلو آلمان ایمپراطوری‌حضرتلری نزدلرنده فوق‌العاده بیوك ایلچی ومرخصلری اولان صدراسبق ابراهیم‌حقی پاشا حضرتلری ایله

عثمانلی خارجیه نظارتی امور سیاسیه مدیرعمومیسی احمدرشید بك افندی حضرتلرینی؛

وحشمتلو آلمان ایمپراطوری وپروسیا قرالی حضرتلری

طرف حشمتانه‌لرنه‌لرندن فعلاً مشاور خاص عنوانی حائز بولنان امور خارجیه نظارتنده مدیر هم‌ر دوقتور یوحانس فریکه حضرتلری ایله

مشاور خاص سفارت عنوانی حائز اولان امور خارجیه نظارتی مشاورلرندن (فُوزْتراکَنْدَرات) هم‌ربرونووه‌دینغ جنابلرینی

تعیین بیورمشلردر .

مرخصین مشارالیهم مأذونیت کامله وثیقه‌لرینی یکدیکرلرینه بعدالتبلیغ اصول وقاعده‌سنه موافق‌بولمله‌ریله احکام آتیه‌یی قرارلشدیرمشلردر :

برنجی فصل

اعادهٔ مجرمین

برنجی ماده

طرفین عاقدین، مطلوب‌منه اولان طرفك طوپراغنده بولنوب ایکنجی ماده‌ده تعداد ایدیلن جنایت

وجنحه‌لرك برندن طولایی فاعل ویا شریك جرم صفتیله طلب ایدن طرفك دوائرنجه تعقیب اولنان ویا محکوم ایدیلن اشخاصی ، عندالطلب ، یکدیکره متقابلاً تسلیم ایتمکی تعهد ایلرلر . اشبو تعهدك دائرهٔ شمولی ، طرفین ایچون تعهد مزبوردن متولد حقوق وظائف وتعقیب ایدیله‌جك اصول ، اوچنجیدن اون سکزنجی‌یه قدر اولان ماده‌لر ایله تعیین قلنمشدر .

ایکنجی ماده

اعادهٔ مجرمینی موجب اوله‌جق جنایت وجنحه‌لر شونلردر :

١ — قتل اولاد داخل اولمق اوزره قصداً قتل ، خطاءً قتل ، اسقاط جنین ؛

٢ — نفسنی قورومقدن عاجز برشخصی میدانده براقمق ، بویله برشخصی قصداً برحال ناچاریده ترك ایتمك ؛

٣ — تعقیبی شکایتنامه اعطاسنه متوقف بولنمیان قصداً ضرب وجرح ، آخره قصداً زهر ویا صحته مضر مواد سائره القاء ایتمك ؛

٤ — تلف نفسی ویا آغیر جریحه‌لری انتاج ایتمش اولان برمنازعه‌یه اشتراك ایله‌مك ؛

٥ — قصداً وخلاف اصول حبس وتوقیف اشخاص ، جبر وشدت ویا تهدیدات ایله اکراه ، جنایتله موصوف برسوء قصد ایله اخافه وتهدید ، مصونیت اقامتکاهی اخلال ایتمك ؛

٦ — صبی دکشدیرمك ویا برخاتونك تولید ایتمه‌مش اولدیغی چوجغی آندن تولد ایتمش یرینه قویمق ؛

٧ — صغاری قالدیروب قاچیرمق ویا حال غیبوبتده طوتمق ، برشخص رشیدی رضاسی خلافنه قالدیروب قاچیرمق ؛

٨ — عرض واخلاقه تجاوز ؛

٩ — سرقت ، اختلاس ، جبر وشدت ویا تهدیدات ایله سرقت ، جبر وتهدید ایله برمنفعت تأمین ایتمك ، شقاوت ؛

١٠ — طولاندیریجیلق ، امنیتی سوء استعمال ؛

١١ — حیله‌لی افلاس ، برشیئه متعلق معاملهٔ اجرائیه‌یه ویا برشی اوزرینه موضوع تأمینات ویا رهنك ویاخود بومثللو حقوقك استعمالنه مانع اوله‌جق افعال ؛

١٢ — صحیح ویا قیمت تامه‌یی حائز ایمشجه‌سنه تداول‌ایتدیرمك قصدیله مسکوکات ویااوراق نقدیه‌یی ویا قوانین جزائیه‌جه اوراق نقدیه‌یه تمثیل قلنان تحویلاتی ، بانقنوطلری ، اسهامی ویا سنداتی تقلید وتغییر ومسکوکاتك قیمتنی تنقیص ایتمك ؛ قلب سکه‌لری وساخته سنداتی ویا قیمتی تنقیص اولنمش سکه‌لری تداول ایتدیرمك قصدیله ممالك اجنبیه‌دن ادخال ایله‌مك ویا بومقوله‌دن مسکوکات وسنداتی‌قصداً تداول ایتدیرمك؛

١٣ ــ قيمت نقديه‌يى حائز رسمى تمغالرى ، بالخاصه بوسته ويا تلغراف پوللرينى ، تمغا پوللرينى ويا سائر پوللرى تقليد وتغيير ايتمك ؛

١٤ ــ (تقليد ويا تغيير وتحريف صورتيله) رسمى ويا خصوصى اوراق ، سندات ، قيود وسجلات وسائره‌ده ساخته‌كاراق ؛ غير صحيح بروثيقه‌نك رسماً تنظيمنه مؤدى بيانات كاذبهٔ قصديه‌ده بولنمق ، بركيمسه‌نك احوال صحيه‌سى حقنده غير صحيح بر شهادتنامهٔ طبى اعطا ايله‌مك ، ساخته برسندى ، ساخته بر وثيقه‌يى ويا ساخته برشهادتنامهٔ طبى استعمال ايتمك ؛ حدود وسنور اشارتلرينى رفع وياخود ياكلش حدود وسنور وضع ايله‌مك ؛ بر وثيقه‌يى قصداً وخلاف قانون اوله‌رق ــ تماماً يا قسماً ــ محو وتخريب ايتمك ويا ميداندن قالديرمق ؛

١٥ ــ آخره عائد برشيئه قصداً وخلاف قانون اوله‌رق ايراث خسار ويا آنى محو وتخريب ايتمك ؛

١٦ ــ قصداً يانغين ، انفلاق ، انهدام ويا چوكونتى ويا طغيان مياه ايقاع ايله‌مك ؛

١٧ ــ قصداً كمينك‌قويه اوطورمسنه ويا ضياعنه بادى اولمق ، قصداً امنيت سير سفائنه‌خلل ايراث ايتمك ؛

١٨ ــ طائفه‌نك قپودان ويا ديكر بر مافوقه قارشى مقاومت ويا فعلاً تجاوزاتى ؛

١٩ ــ دمير يوللرينك امنيتنى قصداً اخلال ، دمير يوللر اوزرنده سيروسفرى قصداً توقيف ويا خود تهلكه‌يه القاء ايله‌مك ؛

٢٠ ــ تلسز تلغراف تأسيساتى داخل اولمق اوزره عمومى تلغراف ويا تلفون وبورى بوسته‌سى تأسيساتى منع ويا تهلكه‌يه القاء ايتمك ؛

٢١ ــ صو منبعلرينه ، قويولرينه ، كمرلرينه وخزينه‌لرينه ويا خلقه صاتيله‌جق ويا استهلاك ايديله‌جك اولان شيلره سم قاتمق ؛ بونلره صحتى اخلال ايده‌بيله‌جك مواد علاوه ايله‌مك ؛ ايچنه سم قاتلمش ويا بو قبيلدن مواد علاوه ايدلمش شيلرى ميدان تداوله وضع ايتمك ؛

٢٢ ــ مواد انفلاقيه استعمالى صورتيله آخرك حياتى ، صحتنى ويا مالنى تهلكه‌يه القاء ايله‌مك ؛

٢٣ ــ اشخاص ويا امواله قارشى جبر وشدت استعمالى ضمننده تجمعات ؛

٢٤ ــ قصداً موقوف ويا محبوس قاچيرمق ويا بونلرك قاچيرلمرينه ويا قاچه‌لرينه معاونت ايتمك ؛

٢٥ ــ طرفيندن برينك ، شاهدك ويا بر اهل خبره‌نك بيله‌رك يمين اتمسى ؛ يالان شاهدلكى ؛ يالان يره ، فقط بلا يمين ، افاداتده وياخود يمين حكم وقوتنده بياناتده بولنمق ؛ بر شاهد ويا براهل خبره‌نك بلا يمين يالان يره بياناتده بولنمسى ؛ بركيمسه‌يى افعال مذكوره‌يى ارتكابه سوق ايچون ايقاع اولنان افعال ؛ افترا آميز اخبارات ؛

٢٦ ــ رشوت ؛

٢٧ ــ اداسى لازم كلمين ويركو ويا رسوم جبايت ايتمك ؛

اكر فعل ، بر مأمور طرفندن ايفاى وظيفه‌ده ويا وظيفه‌نك ايفاسى مناسبتيله ايقاع ايدلمش بولنورسه ، برنجى فقره‌ده محرر جنايت ويا جنحه‌لردن طولايى كذلك اعاده واقع اوله‌جقدر .

برنجى وايكنجى فقره‌لرده مذكور جنايت ويا جنحه‌لرده اخفا ويتاقلق ايتمك ويا جرمك ايقاعندن صكره معاونت صورتيله اشتراك ايله‌مك فعللرى‌دخى اعادهٔ مجرميتى موجبدر . بوندن بشقه ، اشبو جنايت ويا جنحه‌لرى ايقاعه تشبث وبا بونلرك افعال اعداديه‌سى مستلزم مجازات اولديغى تقديرده اشبو تشبث ويا افعال اعداديه‌دن طولايى‌ده اعاده واقع اوله‌جقدر .

اوچنجى ماده

سياسى بر جنايت ويا جنحه‌دن طولايى اعادهٔ مجرمين واقع اولماز .

بر رئيس حكومتك ويا اعضاى خاندانك حياتنه سوء قصد سياسى جنايت ويا جنحه عد اولنماز . كذلك آنارشيستلك ماهيتنده اولان جنايت ويا جنحه‌لر جرائم سياسيه‌دن عد ايدلمز .

دردنجى ماده

طرفين عاقدين كندى تبعه‌لرينى اعاده ايتمزلر .

بشنجى ماده

اعادهٔ مجرمين طلبنامه‌سى ديپلوماسى طريقيله اعطا ايديله‌جكدر .

شخص مطلوب حقنده ويرلمش اولان توقيف مذكرهٔ عدليه‌سى ويا مرقوم عليهنه صدور ايتمش بولنان حكم اعلامى اعادهٔ مجرمين طلبنامه‌سيله برلكده ويريله‌جكدر . اسناداولنان فعل ايله احوال وكيفياتى اوراق مذكوره مندرجاتندن واضحاً اكلاشلمديغى تقديرده ، طالب اولان طرف اوراق مذكوره‌يه ايضاحات لازمه‌يى حاوى بر وثيقهٔ عدليه علاوه ايليه‌جكدر . قانون جزانك تطبيقى ايجاب ايدن موادينك متنى تماماً ذكر ودرج ايدلمه‌مش ايسه اشبو متنك اصلنه مطابق بر صورتى طلبنامه‌يه ربط اولنه‌جقدر . طلب اولنان شخصك هويتى بادئ شبهه اولديغى حالده بو بابده دلائل ارائه قلنه‌جقدر .

اعطا ايديله‌جك اوراق طالب اولان طرفك قانونلرينك تعيين ايلديكى شكلده تنظيم اولنه‌جقدر . خلافنه ائتلاف اولمدقجه ، اوراق مزبوره ديپلوماسى مأمورى طرفندن تصديق قلنه‌جق وذكر اولنان اوراقك مطلوب منه طرفك لسانينده محرر وطلب ايدن طرفك ديپلوماسى مأمورى ويا مطلوب منه اولان طرفك محلف برمترجمى جانبندن اصلنه مطابقتى مصدق بر ترجمه‌سى ربط ايديله‌جكدر .

آلتنجی ماده

اعاده طلبی وقوع بولدیغی آنده وطلب مذکور وهلهٔ اولاده غیر قابل قبول کورلمدیکی تقدیرده اعاده‌یی تأمین ایچون درحال تدابیر لازمه اتخاذ اولنه‌جقدر . توقیف ایدیلن شخص ، اعاده طلبی حقنده قرار ویریلنجه‌یه قدر واعاده‌یه موافقت اولندیغی حالده بونك زمان اجراسنه دکین موقوف طوتیله‌جقدر ، مکرکه اعاده طلبی دیپلوماسی طریقیله کیرو آلنه .

توقیفی ایجاب ایدن شخصی بولمق ایچون پوسته ارسالاتنك ویا تلغرافلرك ضبطنه ویاخود بونلرك کیفیت ارسالی ومحتویاتی حقنده معلومات استحصالنه لزوم وار ایسه مطلوب منه اولان طرفك قوانینه توفیقاً ورأساً تدابیر مقتضیه اتخاذ ایدیله‌جکدر .

بدنجی ماده

اعاده‌سی طلب ایدیله‌جك اولان شخصك اعاده طلبنامه‌سنك اعطاسندن اول موقتاً توقیفی ایستنلدیکی واعاده کیفیتی وهلهٔ اولاده غیر قابل قبول کورلمدیکی تقدیرده شخص مزبور موقتاً توقیف اولنه‌جقدر . توقیف موقت طلبنامه‌سی دیپلوماسی طریقیله اعطا قلنه‌جق ویاخود طلب ایدن طرفك محلاً صلاحیتدار قونسلوسی جانبندن دیکر طرفك توقیفه صلاحیتدار قونسلوسی جانبندن دیکر طرفك توقیفه صلاحیتدار دوائرینه طوغریدن‌طوغری‌یه ارسال ایدیله‌جکدر . بوحالده آلتنجی ماده‌نك ایکنجی فقره‌سی قابل تطبیقدر.

احد طرفینك صلاحیتدار دوائرینك طلبی اوزرینه دیکر طرف جریدهٔ رسمیه‌سنده اشکال مقرره دائره‌سنده نشر اولنان بر توقیف مذکره‌سنده کوستریلن واشبو طرف طوپراغنده بولندیغی آکلاشیلان شخص حقنده دخی موقت توقیف معامله‌سی جریان ایده‌جکدر .

جریدهٔ رسمیه‌ده مندرج براعلان اوزرینه ایفا ایدیلن هرتوقیف موقت معامله‌سی اعلانی طلب ایدن دائره‌یه بلا تأخیر اخبار قلنه‌جقدر.

یوم توقیف داخل اولمامق اوزره توقیفدن اعتباراً ایکی آی مدت ظرفنده اعاده طلبنامه‌سی اعطا قلنمامش ایسه موقتاً توقیف ایدلمش اولان شخص تخلیه ایدیله‌جکدر. بشنجی ماده‌نك اوچنجی فقره‌سنده‌کی قید احترازی موجبنجه ، ترجمه‌نك ویرلمسندن صرف‌نظر اولنمسی تقرر ایلمش ایسه مدت مذکوره آلتی هفته اوله‌جقدر. اشبو ماده‌نك ایکنجی فقره‌سنده کوستریلن حالده ، مدت آنجق مطلوب منه اولان طرفك ذکراولنان جریده‌سنده تعقیب طلبنك نشرینی ایسته‌ین دائره‌یه توقیف موقتك وقوعی اخبار اولندیغی کوندن اعتباراً جریانه باشلار .

سکزنجی ماده

اعادهٔ مجرمین آتی‌الذکر خصوصاتنده رد ایدیله‌بیلیر :

١ — اکر مطلوب منه اولان طرفك قانونلرینه نظراً فعلك ایکنجی ماده‌ده ذکر ایدیلن جنایت ویا جنحه‌لردن عد اولنمسنه محل یوغیسه ؛

٢ — اکر مطلوب منه اولان طرفك قوانینینه کوره تعقیب جرم ایچون موجودیتی ایجاب ایدن شکایتنامه شخص علاقه‌دار طرفندن اعطا ایدلمش بولنورسه ؛

٣ — اکر فعل اوچنجی بر دولت طوپراغنده ایقاع اولنمش ایسه ومطلوب منه اولان طرفك قوانینی ممالك اجنبیه‌ده ایقاع ایدیلن بویله بر جرمك تعقینه جواز ویرمیور ایسه ؛

٤ — اکر اسناد ایدیلن فعلك ویا حکم اولنان جزانك مطلوب منه اولان طرفك قوانینه نظراً اعادهٔ مجرمین طلبنك وقوعی آننده مرور زمانه اوغرامش عد اولنمسنه محل وار ایسه ؛

اکر ویریلن اوراقده مندرج معلومات مطلوب منه اولان طرفك قوانینه کوره بر حکم اعطاسنی ممکن قیله‌جق درجه‌ده کافی دکلسه ، اشبو معلومات ، عندالطلب ، اکمال اولنه‌جقدر .

طقوزنجی ماده

جرم ، مطلوب‌منه اولان طرفك طوپراغنده ایقاع ایدلمش ایسه اعادهٔ مجرمین رد ایدیله‌بیلیر .

کذلك عینی فعلدن طولایی مطلوب منه اولان طرفك دوائرنده تعقیبات جزائیه دردست ایفا اولدقجه اعادهٔ مجرمین رد اولنه‌بیلیر .

بویله بر معاملهٔ تعقیبیه ائناسنده مظنون علیه تعقیبات خارجنده براقلمش ویا معاملهٔ تعقیبیه حکم قطعی‌یه اقتران ایله‌مش ایسه اعاده واقع اولمیه‌جقدر .

اونجی ماده

طلب اولنان شخص اعادهٔ مجرمین طلبنه اساس اولان فعلك غیری بر فعلدن طولایی مطلوب‌منه اولان طرفك دوائرنجه تعقیب اولنقده ویا محکوم‌ایسه ، اعاده طلبی حقنده درحال اتخاذ قرار اولنمسنه خلل کلمه‌مك اوزره ، امر اعاده تعقیبات جزائیه‌نك ختامنه و حکم اولنان جزانك تنفیذ و یا عفو و یا رفعنه قدر تأخیر اولنه‌بیله‌جکدر .

شو قدر که طلب ایدن طرفك دوائرنجه دردست اجرااولان تحقیقاته دوام ویا حکم اعطا ایدیله‌بیلمك اوزره طرف مذکور کندیسنه موقتاً تسلیم ایدیله‌جك شخصك تحقیقاتك ختامی ویا حکم قطعینك لحوقی

عقبنده بلا تأخير تكرار اعاده‌سنى تعهد ايلر ايسه ، شخص مزبورك دها اول موقتاً اعاده‌سى جهتنه كيديله بيله‌جكدر .

اوچنجى ماده

اعادهٔ مجرمين طلبى كرك بر اوچنجى دولت وكرك سائر بر قاچ دولت طرفندن وقوع بولديغى تقديرده مطلوب‌منه اولان طرف ، هانكى طلبك ترجيحنى منع وزجر جرائم غايه‌سنه دها زياده خادم‌عدايديورسه ، اوچنجى دولتك ويا سالف‌الذكر دول سائره‌دن برينك اعاده طلبنى ترجيح ايده‌بيله‌جكدر .

اوچنجى ماده

مطلوب منه اولان طرفك دوائرنده ، قوانين جزائيه‌جه جرم تشكيل ايدن بر فعلك غيرى و فقط اعاده‌سى طلب اولنان شخصك جبراً احضار ويا توقيفى مستلزم بر سببدن طولايى بر معاملهٔ تعقيبيه جريان ايتمكده بولنديغى حالده اعاده كيفيتى اشبو معاملهٔ تعقيبيه نتيجه‌پذير اولنجه‌يه قدر ويا موقوفيت ختامه‌ايرنجه‌يه دكين تأخير اولنه‌بيله‌جكدر .

اشبو احوالك غيريسنده اعاده كيفيتنك مطلوب منه اولان طرفك طوپراغنده طلب اولنان شخصك عقدايله مش اولديغى تعهداتى ايفاايتمسنه مانع‌اولمه‌جغى خصوصى اعاده طلبنه‌سبب‌رد اوله‌رق كوستريله‌ميه‌جكدر. شو قدركه علاقه‌دارانك حقوقى محفوظ اولوب طريق عدلى ايله حقلرينى طلب وادعاده مختاربولنه‌جقلردر.

اوچنجى ماده

اعاده‌يه موافقت اولنديغى تقديرده اعاده اولنه‌جق شخصك مطلوب منه اولان طرفك طوپراغى خارجنه براً نقلى ايجاب ايديبيور ايسه شخص مزبور ترانسيت صورتيله نقلنى درعهده ايدن اوچنجى دولتك اولجه بالاتفاق تقرر ايدن حدود نقطه‌سنه ـ اوراده تسلمى تأمين ايدبلير ايدلمز ـ سوق اولنه‌جقدر . نقل، بحراً اجرا ايديله‌جك‌ايسه شخص‌مزبور مطلوب‌منه اولان‌طرفك اركاب‌وقوع بوله‌جق‌اسكله‌سنه ايصال‌ايديله‌جكدر.

اوچنجى ماده

برنجيدن بشنجى‌يه وسكزنجيدن اونجى‌يه قدر اولان ماده‌لرله اون ايكنجى ماده‌ده اعاده خصوصنده ذكر ايديلن احكام ، طرفين عاقدينندن برينه طرف ديكر طوپراغندن كچمك اوزره اوچنجى بر دولت جانبندن اعاده ايديلن ويابتكرار اعاده ايديله‌جك اولان وياخود مذكور اوچنجى دولته اعاده قلنه‌جق بولنان اشخاصك ترانسيت طريقيله امر اعاده‌سنده جارى اوله‌جغى كبى اشخاص مزبوره‌نك بحراً و اشبو طرفك برسفينه‌سيله ترانسيتنده دخى مرعى اوله‌جقدر .

مطلوب منه اولان طرفك دوائرى جانبندن ترانسيت‌صورتيله اعاده، طرف مذكورجه اك زياده موافق كوريلن طريق ايله واقع اوله‌جقدر .

اوچنجى ماده

اعاده اولنه‌جق شخصك حين توقيفنده يد تصرفنده بولنان اشيا ضبط ايديله‌جكدر . حقوق غيرمانع اولمانجه اشياء مضبوطه اعاده صيره‌سنده شخص مزبور ايله برلكده تسليم قلنه‌جقدر . ترانسيت طريقيله اعاده اولنه‌جق شخص ايله برلكده اخذ ايديلن اشيا حقنده دخى عينى معامله جارى اوله‌جقدر . اعاده اولنه‌جق شخص ، كرك وفاتندن وكرك ذاتنه عائد ديكر برسببدن طولايى تسليم ايديله‌مه‌سه بيله‌ذكر اولنان اشيا تسليمى واقع اوله‌جقدر .

اوچنجى ماده

اعاده ايديلن شخص ، اعاده‌دن اول ايقاع ايلديكى برجرمدن طولايى اعاده‌سنه موافقت ايدلمش ويا مطلوب منه اولان طرف تعقيب ويا مجازاتنه راضى اولمش اولماز ايسه اشبو جرم ايچون تعقيب ويا دوچار جزا ايديله‌ميه‌جكى كبى اوچنجى بردولته‌ده اعاه اولنه‌مايه‌جقدر .

شايد اعاده طلبنامه‌سيله برلكده ويريلن اوراقه بناءً اعاده‌يى موجب كورلمش اولان افعالك تقدير ماهيت حقوقيه‌سى اثناء تحقيق ومحاكمه‌ده تبدل ايدرسه ، اودرجه‌كه تقدير جديد اعاده طلبنك مقبوليتنى داعىٔ اشتباه عد ايتديره ، بو حالده تعقيبات ومحاكماته آنجق مطلوب منه اولان طرفك موافقتيله دوام اولنه بيله‌جكدر .

اعاده ايدلمش اولان شخص اكر ، برنجى فقره‌ده ذكراولنان حالده ، تعقيباته دوام اولنمسنه ومحكوميتنه وياخود ايكنجى فقره‌ده ذكر اولنان حالده ، تحقيقات ومحاكماته دوام اولنمسنه راضى اولديغنى بيان ايدرسه اشبو بياناتى حاوى ورقه طلبنامه‌يه ربط ايدلمك صورتيله مطلوب منه اولان طرفك موافقتى ايستنه بيلير . شايد ، مذكور ايكى حالدن ايكنجيده ، مطلوب منه اولان طرف موافقت ايتمز ويابيانات مبحوث عنهايى حاوى ورقه ربط اولنمامش بولنور ايسه موافقت طلبنامه‌سى ، اعادهٔ مجرمين طلبنامه‌سى حقنده جارى اولان صورت معامله‌يه عينيله اتباع ايلمك شرطيله ، اعطا ايديله‌جك و اشبو موافقت طلبى دخى اعادەنك ردينى موجب اولان عينى اسبابه مبنى رد اولنه بيله‌جكدر .

اوچنجى ماده

اعاده ايدلمش اولان شخص ، قطعياً تخليه‌سى تعقيب ايدن اوتوز كون ظرفنده طلب ايدن طرفك

طوپراغی ترك ایتمهمش ویا ممالك مذكوره‌دن انفكاك ایتدكدن صكره اوریه تكرار كلمش ویا یكیدن اعاده ایدلمش بولندیغی ویاخود شخص مزبور ، ایلك اعاده‌دن مقدم ، اعاده معاملاتی ایفا واكمال اولنمه‌دن اول تسلیمنه موافقت ایلدیكنی مطلوب منه اولان طرفك صلاحیتدار دوائرینه بیان ایلهمش ومطلوب منه اولان طرف دخی كیفیتدن طلب ایدن طرفی خبردار ایلهمش بولندیغی تقدیرده اعاده ایدلمش اولان شخصك تعقیب ویادوچار مجازات ایدلمسی خصوصنده اون ایكنجی ماده‌ده مندرج تحدیدات جاری اولمایه جقدر .

اون سكزنجی ماده

اعاده‌سی ویا موقتاً توقیفی طلب ایدلمش اولان شخصك دردست ، توقیف وانفاق واعاشه مصرفلری وشخص مزبورك ، اوچنجی بردولتك تسلم ایچون معین اولان حدود موقفنه ویاسفینه‌یه اركابنه قدر اولان مصارف نقلیه‌سی مطلوب منه اولان طرفه عائددر . كذلك دردست اولندیغی زمان ضبط ایدیلان اشیانك ضبط ومحافظه مصرفلری وطلب اولنان شخص ایله برلكده تسلیم ایدیله‌جك اشیانك مصارف نقلیه‌سی طرف مذكوره عائددر .

ترانسیت طریقیله وقوع بولان اعاده ویاخود مؤخراً بتكرار اعاده ایدلمك‌اوزره واقع اولان اعادهٔ موقته حالارنده شخص مزبورك توقیفی ، انفاق واعاشه‌سی ونقلی مصرفلری ایله كندیسیله برلكده تسلیم ایدیله‌جك اشیانك مصارف نقلیه‌سی طلب ایدن طرف جانبندن اوده‌نه‌جكدر .

ایكنجی فصل

مواد جزائیه‌ده دیكر مظاهرت متقابله

اون طقوزنجی ماده

طرفین عاقدین ، اعادهٔ مجرمین خصوصاتنك غیریسنده دخی دوائر مالیه داخل اولمق اوزره دوائر عدلیه ویا اداریه‌ده دردست رؤیت هرنوع مواد جزائیه حقنده كندیلرندن طلب ایدلدیكی زمان یكدیكره مظاهرت متقابله‌ده بولنمغی تعهد ایلرلر . اشبو تعهدك دائرهٔ شمولی ، طرفین ایچون تعهد مذكوردن متولد حقوق ووظائف وتعقیب ایدیله‌جك اصول ، یكرمنجیدن یكرمی آلتنجی‌یه قدراولان ماده‌لر ایله تعیین ایدلمشدر .

یكرمنجی ماده

اون طقوزنجی ماده‌ده ذكر ایدیلن مظاهرت ، اصول محاكمه‌یه عائد هرنوع اوراقك ویا اعلاماتك

تبلیغاتی ومظنون علیه وشاهدلرك ویا اهل خبره‌نك استماعنه ، كذلك محلنده كشف ومعاینه ، تحری ، ضبط ویا سائر معاملات تحقیقیه‌یه متعلق استنابه‌لری احتوا ایدر .

یكرمی برنجی ماده

تعقیباته سبب اولان جرم طرفیندن برینك قوانینه نظراً یالكز قباحت درجه‌سنده اولدیغی ویا مطلوب منه اولان طرفك قانونلرنجه مستلزم مجازات بولنمدیغی ، بوندن بشقه ، سیاسی برجنایت ویا جنحه اولدیغی ویا مطلوب منه اولان طرف‌طاب واقعك ترویجنی حقوق حكمرانیسنه ویا امنیتنه خلل ویرمكسزین غیرممكن عد ایلدیكی ویاخود تعقیبات ، طلب ایدن طرفك طوپراغنده بولنمیان مطلوب منه طرف تبعه‌سندن برینه تعلق ایتدیكی تقدیرده مظاهرت طلبی رد اولنه‌بیله‌جكدر .

برجلبنامه ، عدم اجابت حالنده مظنون علیهك براحضار ویا توقیف مذكره‌سیله تهدیدنی حاوی اولور ویاخود شاهد ویا اهل خبره‌یه متعلق جلبنامه ، عدم اجابتك مجازات ترتیبندن ویا مصارف تحمیلندن ویاخود احضار ویا توقیف مذكره‌سی اصدارندن عبارت اولان نتائج قانونیه‌سنی كوستریر ایسه مذكور جلبنامه‌لرك تبلیغی طلبی رد ایدیله‌بیله‌جكدر .

یكرمی ایكنجی ماده

مظاهرته متعلق طلبنامه‌لر ، دوائردن دوائره خطاباً ودیپلوماسی طریقیله ارسال ایدیله‌جكدر . تبلیغ اولنه‌جق اوراق ایله استنابه‌لره ، خلافنه ائتلاف اولمدقچه ، مطلوب منه اولان طرفك لساننده محرروطلب ایدن طرفك دیپلوماسی مأموری ویا مطلوب منه اولان طرفك محلف برمترجمی طرفندن اصلنه مطابقتی مصدق ترجمه‌لری مربوط بولنه‌جقدر .

یكرمی برنجی ماده‌یه توفیقاً تبلیغات واستنابه‌لرك اجراسنك ردی ایچون هیچ برسبب یوق ایسه ذكر اولنان تبلیغات واستنابه‌لر ، مطلوب منه اولان طرف دوائری جانبندن مواد جزائیه‌ده عینی ماهیتده‌كی معاملات تحقیقیه حقنده كندی قانونلرنجه معین اصول دائره‌سنده وعینی‌وسائط تضییقیه‌یه مراجعت‌صورتیله اجرا اولنه‌جقدر .

یكرمی اوچنجی ماده

شاهدلره ویا اهل خبره‌یه جلبنامه تبلیغی موضوع بحث اولمیوبده بونلرك امر جلبی مقصود اولدیغی تقدیرده بو بابده‌كی طلب دیپلوماسی طریقیله واقع اولمه‌جقدر . اكر یكرمی برنجی ماده احكامنه توفیقاً طلب مذكورك ردی ایچون هیچ بر سبب موجود دكلسه مطلوب منه اولان طرفك دوائری امر جلبی اجرا ایتدیره‌جكلردر . جلب اولنان كیمسه‌دن اجابته راضی اولوب اولمدیغنی سؤال ایده‌جكلردر . شاهد

ويا اهل خبره‌نك رضاسى حاللنده ، كنديسنه اعطاسى ايجاب ايدن تضمينات محسوباً ، عندالطلب ، مأمورين محليه طرفندن پروجه پيشين برمقدار آقچه ويريله‌بيله‌جكدر . اشبو تضمينات‌ك مقدارى جانب اجرا ايدن دوائرك منسوب اولدقلرى مملكتده مرعى تعرفه‌لره نظراً تعيين ايديله‌جكدر ، مكركه طلب ايدن طرف دها فضله آقچه اعطا ايده . طلب ايدن دوائردن صادر اولان جلبنامه ديپلوماسى طريقيله وقوع بولان طلبنامه‌يه ربط ايدلمش ايسه مذكور جلبنامه جلب اولنان شخصه اعطا وبروجه پيشين ويرلمش اولان آقچه ورقهٔ مذكوره‌يه قيد واشارت اولنه‌جقدر . طلب ايدن طرف مذكور آقچه‌يى بلا تأخير ديكر طرفه اوديه‌جكدر .

يكرمى دردنجى ماده

طرفيندن برينك طوپراغنده موقوف برشخص ديكر طرفك دوائرنده شاهد اولەرق استماع وياخود ديكر شهود ويا مظنون عليه ايله مواجهه ايدلمك اوزره جلب ايديله‌جكى وياخود مطلوب منه اولان طرفك طوپراغنده ضبط اولنان ويا هرهانكى برسببدن طولايى اشبو طرفك دوائرينك‌يدنده بولنان اشياءك، قناعت وجدانيه حصوله خادم موادّدن اولمق اوزره تسليمى طلب اولنه‌جق زمان ، بونلره متعلق طلب ديپلوماسى طريقيله وقوع بوله‌جقدر .

شايد يكرمى برنجى ماده احكامنه توفيقاً طلب مذكورك ردى ايچون هيچ برسبب موجود دكلسه وديكر جهتدن اعتراضات مخصوصه‌يى توليد ايتميور ايسه اثبات وجود ايله‌مسى طلب ايديلن شخصك ونقل اولنه‌جق اشياءك اوچنجى بردولتك بوبابده مقرر اولان حدود نقطه‌سنه ويا مطلوب منه اولان طرفك كذلك بو مقصدله اولجه تقرر ايتمش اولان ليمانينه نقللرى صورتيله طلب واقعه نتيجه ويريله‌جكدر .

طلب ايدن طرف مارالذكر معاملات عدليه‌يى ايفا ايدر ايتمز ، شخص مزبور ايله اشياء مبحوث عنهايى مطلوب منه اولان طرفه بلا تأخير ارجاع ايده‌جكدر .

يكرمى بشنجى ماده

مطلوب منه اولان طرف دوائرى جانبندن ، تابعيتلرى هرنه اولورسه اولسون ، كنديلرينه جلبنامه تبليغ ويادوائر مذكوره معرفتيله جلبلرى اجرا قلنمسى اوزرينه طلب ايدن طرف دوائرنده اثبات وجود ايدن شاهد ويااهل خبره ايله كذلك مطلوب منه اولان طرف دوائرنجه طلب ايدن طرف دوائرينه موقتاً تسليم ايدلمش اولان موقوف شاهد ، اشبو طرف طوپراغنده تحقيق ومحاكمه‌نك موضوعنى تشكيل ايدن جرمده ويا اولجه ايقاع ايدلمش بولنان ديكر برجرمده فاعل ، شريك ، يتاق وياجرمك ايقاعندن صكره معاونت ايده‌رك شريك

اولمق صفتلريله اصلا تعقيب ايديله‌ميه‌جكدر . بوندن ماعدا اشخاص مزبوره ، مملكته دخوللرندن اول حقلرنده صادر اولان برمحكوميت اعلامنك اجراسى ضمننده ، ياخود اولجه واقع اولان هرهانكى برسبب حقوقيدن طولايى دوائره سوق وياخود توقيف اولنه‌مايه‌جقلردر .

يكرمى آلنجى ماده

مواد جزائيه‌ده مظاهرت صرفياتندن كندى طوپراغنده واقع اولان قسمى مطلوب منه اولان طرفه عائد اوله‌جقدر . يكرمى دردنجى ماده‌ده موضوع بحث اولان حالده موقتاً تسليم ايدلمش اولان اشخاص ايله اشيانك اعاده مصرفلرى حقنده دخى عين وجه ايله معامله اولنه‌جقدر .

اوچنجى فصل

محكوميتلرك اخبارى

يكرمى سنجى ماده

طرفين عاقدين ، قباحتلر مستثنى اولمق اوزره ، هردرلو افعال جرميه‌دن طولايى احد طرفين محاكمه‌سندن ديكر طرفك تبعه‌سى عليهنده صادر اولەرق كسب قطعيت ايدن حكملرى ، بلا اعادهٔ مصرف ، يكديكره اخبار ايتمكى تعهد ايدرلر .

اشبو اخبار ديپلوماسى طريقيله ومحكوميتى متضمن اعلامك ويا فقرهٔ حكميه‌نك بر صورت مصدقه‌سنك ويا اشبو اعلامك خلاصه‌سنك وياخود بر سجل عدلى ورقه‌سنك توديعى صورتيله ايفا ايديله‌جكدر .

ورديجى فصل

احكام نهائيه

يكرمى سكزنجى ماده

ايكنجى ماده‌ده ذكر ايديلن وطرفين عاقدين بينده اعادهٔ مجرمينى موجب اولەجق اولان جنايت وجنحەلرك جدولى ، ايكى طرف حكومتلرينك ائتلافيله هروقت اكمال اولنه‌بيله‌جك وبالنتيجه اشبو معاهده‌نامه احكامى ايكنجى ماده‌ده ذكر اولنان جنايت وجنحەلر حقنده اولديغى كبى ائتلاف مذكور حقنده دخى تطبيق ايديله‌جكدر .

يكرمى طقوزنجى ماده

اشبو معاهده‌نامه آلمان مستملكاتنه تطبيق اولنماز. اعادهٔ مجرمين ومواد جزائيه‌ده معاملات سائرهٔ مظاهرت حقنده عثمانلى پادشاهلغى ايله مستملكات مذكوره آره‌سنده‌كى مناسبات برمعاهدهٔ مخصوصه ايله‌معين‌در .

اونوزنجى ماده

اشبو معاهده‌نامه سرعت ممكنه ايله تصديق وتصديقنامه‌لرى برليندە تعاطى قلنه‌جقدر .

اونوزنجى ماده

اشبو معاهده‌نامه تصديق نامه‌لرك تعاطيسندن اوچ آى صكره اكتساب مرعيت ايده‌جك ومدتى يكرمى سنه اوله‌جقدر .

ذكر اولنان يكرمى سنه مدتك انقضاسندن برسنه اول طرفيندن برى ويا ديكرى جانبندن معاهده فسخ اولنمديغى تقديرده طرفيندن برى ويا ديكرى جانبندن فسخ ايديله‌جكى كوندن اعتباراً ايكى سنه دها مرعى قاله‌جقدر .

تصديقاً للمقال ، مرخصلر اشبو معاهده نامه‌يى امضا ومهرلريله تختيم ايتمشلردر .

١١ كانون‌ثانى ١٩١٧ تاريخنده ايكى نسخه اوله‌رق برليندە تنظيم اولنمشدر .

I. Hakky (L. S.)
Ahmed Réchid (L. S.)
Krierg (L. S.)
Wedding (L. S.)

١١ كانون ثانى ١٩١٧ تاريخنده امضا ايديلن عثمانلى ـ آلمان اعادهٔ مجرمين معاهده نامه‌سنك آلمان مستملكاتنه تطبيقى حقنده عثمانلى پادشاهلغى ايله آلمان ايمپراطورلغى آره‌سنده منعقد معاهده نامه

عثمانليلر پادشاه شوكت سماتى حضرتلرى ايله آلمان ايمپراطورلغى نامنه حشمتلو آلمان ايمپراطورى وپروسيا قرالى حضرتلرى

عثمانلى پادشاهلغى ايله آلمان مستملكاتى آره‌سنده ارباب جرائمك اعاده‌سنه ، كذلك مواد جزائيه‌ده مظاهرت متقابله معاملات سائره‌سى ايله محكوميتلرك اخبارينه متعلق مناسباتى برمعاهده نامه ايله تنظيمه قرار ويرمشلر وبوبابده مرخصلرى اولمق اوزره :

عثمانليلر پادشاه شوكت سماتى حضرتلرى

حشمتلو آلمان ايمپراطورى حضرتلرى نزدنده فوق‌العاده بيوك ايلچى ومرخصلرى اولان صدر اسبق ابراهيم‌حقى پاشا حضرتلرى ايله

عثمانلى خارجيه نظارتى امور سياسيه مديرعموميسى احمد رشيد بك افندى حضرتلرينى

وحشمتلو آلمان ايمپراطورى وپروسيا قرالى حضرتلرى

طرف حشمتانه‌لرندن فعلاً مشاور خاص عنوانى حائز بولنان امور خارجيه نظارتنده مدير هەر دوقتور يوحانس فريدكه حضرتلرى ايله

مشاور خاص سفارت عنوانى حائزاولان امور خارجيه نظارتى مشاورلرندن (فُورْتَرا كَنْدَراتْ) هەر بروه دينغ جنابلرينى

تعيين بيورمشلردر .

مرخصين مشاراليهم مأذونيت كامله وثيقه‌لرينى يكديكرلرينه بعدالتبليغ اصول وقاعده‌سنه موافق بولمليه احكام آتيه‌يى قرارلشديرمشلردر :

برنجى ماده

١١ كانون‌ثانى ١٩١٧ تاريخنده امضا ايديلن عثمانلى ـ آلمان اعادهٔ مجرمين معاهده‌نامه‌سنك (معاهده‌نامهٔ اصلى) احكامى ، آتيده‌كى ايكنجيدن دردنجيه قدر اولان ماده‌لر مندرجاتنه توفيقاً عثمانلى پادشاهلغى ايله آلمان مستملكاتى آره‌سنده اعادهٔ مجرمين ومواد جزائيه‌ده مظاهرت متقابله معاملات سائره‌سى ايله محكوميتلرك اخبارى خصوصلرنده ، مستملكات مذكوره آلمان ايمپراطورلغى طوپراغندن بر جزء ايمش كبى تطبيق اولنه‌جقدر .

ايكنجى ماده

معاهده نامهٔ اصلى‌نك آلمان مستملكاتنه تطبيقنده اشبو مستملكات منسوبينى آلمان تبعه‌سى عداولنه‌جقلردر.

معاهده نامهٔ اصلى‌نك طرفين عاقدين قوانينه حوالهٔ كيفيت ايتديكى احواله قوانين مذكوره عدادنده آلمان مستملكاتى قانونلرى‌ده داخلدر .

اوچنجى ماده

آلمان مستملكاتنك برندن اعاده اولنه‌جق شخصك ديكر برآلمان مستملكه‌سنه ويا آلمان ايمپراطورلغنه تسليمى ايجاب ايتديكى تقديرده ، اعاده‌يه اولجه موافقت ايدلمش اولسه بيله ، اعادهٔ مزبوره ، معاهده نامهٔ اصلى‌نك اونجى ماده‌سنك ايكنجى فقره‌سى حكمنه خلل كلەمك اوزره ، ذكر اولنان ديكر مستملكه‌ده ويا آلمان ايمپراطورلغنده دردست اولان تحقيقات ومحاكمات جزائيه‌نك ختامنه وحكم اولنان جزانك تنفيذ ويا عفو ويا رفعنه قدر تأخير ايديله‌بيله‌جكدر .

دردنجی ماده

حکومت سنیهٔ عثمانیه صلاحیتدار عثمانلی شهبندری بولنمیان برآلمان مستملکه‌سنده توقیف موقت طلبلرینی طوغریدن طوغریيه مستملکه والیسنه دخی ارسال ایده‌بیله‌جکدر . شو قدر که آلمان حکومت ایمپراطوریسی طلب واقعدن بلاتأخیر خبردار ایدیله‌جکدر .

بشنجی ماده

اشبو معاهده نامه سرعت ممکنه ایله تصدیق وتصدیقنامه‌لری برلینده تعاطی قلنه‌جقدر .

آلتنجی ماده

اشبو معاهده نامهٔ اصلی ایله عینی زمانده اکتساب مرعیت ومذکور معاهده نامهٔ اصلی مدتجه دوام ایده‌جك وبناءً علی‌ذلك مرعیتدن آنکله عینی زمانده ساقط اوله‌جقدر .

تصدیقاً للمقال ، مرخصلر اشبو معاهده نامه‌یی امضا ومهرلریله تختیم ایتمشلردر .

۱۱ کانون ثانی ۱۹۱۸ تاریخنده ایکی نسخه اوله‌رق برلینده تنظیم اولنمشدر .

I. Hakky.	(L. S.)
Ahmed Réchid.	(L. S.)
Krierge.	(L. S.)
Wedding.	(L. S.)

اجتهاد محاکم

اورمان دعوالرنده مرور زمانی قطع ایدن تعقیباتك دائرهٔ شمول ووسعتی — محکمهٔ تمیزك اجتهادی .

اورمان نظامنامه‌سنك اوتوز برنجی ماده‌سنده معین مرور زمانك تحقق « بلا تعقیب » قید وشرطنه معلق طوتلمسندن دولایی قید مذکورك دائرهٔ وسعت وشمولی محاکمجه مختلف اجتهاداته میدان ویرمشدر. بعض محاکم ، اورمان اداره‌سنك اقامهٔ دعوی ایتمه‌سنی وحتی حکم استحصالندن صوکرا طریق استیناف وتمیزه مراجعت أیله‌مه‌سنی کافی کورمیه‌رك دعوایی بالفعل استیناف وتمیز محکمه‌لرینه کوتورمکه ، اعلامنی تنظیم وپوسته‌یه تودیع ایتدیرمکه مجبور بولوندوغنه ذاهب اولمشلرواورمان اداره‌سنك بوصورتله متوالیاً مراجعت وتعقیبی سبق ایتمه‌یدن دعاویده — سبب نه‌اولورسه اولسون — مرور زمان وقوعندن بحثله سقوط قراری ویرمشلردر . کرچه سالف‌الذکر اوتوز برنجی ماده‌ده محرر « بلا تعقیب » قیدی هردرلو احتمال تقییده غیر متحمل بر قید مطلق عد ایدیلش اولسه استیناف وتمیز محکمه‌لرنده تدقیقاتك اجراسی صددنده ، ختام تدقیقاتدن صوکر اعلامك امر تحریر وتنظیمنده دخی تعقیبات ومراجعات مذکوره‌نك

شؤن

غلطه‌ده عمر عابد خانده‌کی اشتفالخانه‌سنده مقیم دعوی وکیلی «اسماعیل حقی» بك ، اسکداره‌ده طوغانجیلرده ساکن متوفی حاجی علی بکك زوجه‌سی رازدل خانم ایله زوجی‌نك مشترکاً متصرف اولوب اوچ یوز اوتوز لیرا دینلرینه مقابل اموال ایتام اداره‌سنه مرهون بولونان أولرنی آلتی یوز یکرمی بش لیرایه صاتمق ایچون درعهده ایتدیکی وکالتی ، ثمن مبعیدن برقسمنی کتم ایتمك صورتیله سوء استعمال ومسلك وکالتك اعتماد عمومیيه لایق اولمق خصوصنده‌کی ماهیتنی اخلال ایله دیکندن برسنه‌مدتله اجرای وکالتدن منع اولوندی .

لزوم دوامی حقنده‌کی ذهاب دوغرو اولابیلیر. فقط، عجبا اورمان اداره‌سنك شو وظیفهٔ تعقیبنی قید امکان ایله تقییده علماً احتیاج یوقیدر ؟

واضع قانونك اورمان دعوالرنده مرور زمان مدتنی پك قیصه‌اوله‌رق تعیین ایتمه‌سی وبوقیصه زمانك‌ده آنجاق تعقیب ایله توقیف ایدیله‌بیله‌جکنی تصریحه لزوم کورمه‌سی مأمورین عائده‌سنه بوبابده ترتب ایده‌ن وظیفه‌یی سرعتله ایفا ایچون برسائق تنبیهکاری اولمق واهمیتی درکار اولان میری اورمانلرینی تخریب واتحادن قورتارمق مقصدینه معطوفدر. یوقسه ، اورمان دعوالرینك آز زمان ایچنده مرور زمانه اوغراماسی وبو صورتله اورمان تخریبانده فاعل جرم جزاسزقالارق تخریباتك تزاید وبالنتیجه ثروت عمومیه‌نك تناقص ایتمه‌سی واضع قانونجه غیر مقصود اولاجق امر آشکاردر .

فی‌الواقع اورمان جرائمی انساندن خالی شواهق جباله واکثریا کورولمك وایشیدلمك ایچون

قارا كلق وفورطنه‌لى كيجه‌لرده ايقاع ايلمكده اولدوغندن بونلره عائد تحقيقات ابتدائيه‌نك اورمان مأمورلرى طرفندن وقت وزمانيله يابيلماسى ودلائل واماراتك ـ ياعنه ميدان ويرىلمسى ثبوت دعوى نقطهٔ نظرندن الزمدر . بوجهت انكار اولونماز ؛ شوقادارکه دلائل وامارات استحصال ودعوى اقامه ايلدكدن صوكرا توزيع عدالته مأمور اولان محكمه‌لرك التزام سرعتده اورمان اداره‌سنك تعقيبات ومراجعاتنه انتظاراً ـ اعلام تنظيمى كبى محكمه‌نك وظائف داخليه‌سندن بولونان مسائلده‌ده ـ لاقيد قالمالرى اصلا تجويز ايديله‌مز.

محكمهٔ تميزمز بوبابده متناقض اجتهاددە بولونمشدر . اول امرده، اورمان دعوالرينك بدايت واستيناف محاكمنده يا جلبنامه‌نك وياخود حكمك لحوقندن صوكرا اعلامك تبليغ ايديله‌مه‌مسندن ويا حكم تفهيم اولونوبده محكمه كاتبى طرفندن اعلامنك تنظيمى، دعوى استيناف وتميز ايديلمش ايسه استيناف وتميز محاكمنه توديعى تأخر ايتمسندن ناشى مرور زمان وقوعى تقديرنده اشبو مرور زمانى بلا تعقيب مرور زمان عد ايتمش تعبير ديكرله بدايت واستيناف محكمه‌لرنده كرك قبل الحكم وكرك بعدالحكم واقع اولاجق دعوى مرور زمانك على الاطلاق سقوط دعوايه سبب اولاجغى اجتهادنده بولونمش اولدوغى حالده دعاوىٔ مذكوره ايچون معين مرور زمانك تدقيقات تميزيه صددنده تحقق ايده‌مه‌يه‌جكى وتميزاً كذلك اولاجق زمانك سقوط دعوايى موجب مرور زمانك معدود اولامياجغى قناعتى اظهار أيلمشدر. حال بوكه براعلامك تنظيمى مارالذكر محكمه‌نك وظائف داخليه‌سى جمله‌سندن معدود بولونمق اعتباريله امر تنظيمك تأخرى حالنده بونك محكمهٔ تميزده ، بدايت واستيناف محاكمنده وقوعى ، مرور زمان بحثنده هيچ بر كونا فرق واستثنايى موجب اولامياجغى بديهى اولدوغندن محكمهٔ تميزك اجتهاد واقعى بعض محاكمجه اصراره معروض قالمش وبوبابده‌كى اصرار قرارى هيئت عموميهٔ تميزجه تصويب وتصديقه اقتران أيلمشدر . شوحالده اورمان دعوالرنده تفهيم قرار ايله اعلامك تنظيم ومرجع عائديته تسيار وتوديعى آره‌سنده مرور ايده‌جك مدت ، ايستر محكمهٔ تميزده ايسترسه بدايت واستيناف محاكمنده واقع اولسون دعوى مرور زمانه تحقق ايتمش نظريله باقيلماسى محكمهٔ تميزك هيئت عموميه‌سنجه مجتهد فيه مسائل صره‌سنه كيرمشدر .

شو اجتهاددن اكلاشيلوركه اورمان دعوالرنده جرمك وقوعندن اعتباراً حكمك قضيهٔ محكمه حالنى اكتساب ايدنجه‌يه قادار اورمان اداره‌سى جلبنامه واعلام تبليغنده ، اعلامك تحرير وتنظيمنده مافوق محكمه‌سنه توديعنده ، مافوق محكمه‌دن حكمك صدور واعاده‌سنده تعقيباته مجبور اولوب مرور زمانى باشقه برسببله قطع وتوقيف ايده‌مه‌يه‌جكدر .

فقط بوتعقيباته ادارهٔ مذكوره‌جه بلا قيد وشرط امكان واحتمال وارميدر ؟ ايشته بوجهت جداً محتاج تدقيق وتأمل بر مسأله‌در .

اورمان اداره‌لرى قوريجيلرى معرفتيله تخريباتك وقوعنه مطلع اولونجه تحقيقاتى يابه‌رق تنظيم ايده‌جكى

ضبط ورقه‌سنى فن مأمورلغنك راپوريله معاً وبر استدعاى شخصيه ربطاً بدايت محكمه‌سنه توديع ايده‌ر . دعوى، بدايت محكمه‌سنجه تدقيق اولوندوغى مدتجه معين كونلرده سائر مدعىٔ شخصيلر كبى محكمه‌ده اثبات وجود ايده‌رك دعواىى تعقيب ومحاكمه‌يى تنوير ايتمه‌سنه مانع يوقدر. استيناف محكمه‌سنده‌ده اشبو وظيفهٔ تعقيب دوام ايده‌بيلير . آنجاق حكم لاحق اولدقدن صوكرا اعلامنك تنظيم واعطا وياخود استيناف وتميز محكمه‌لرينه اسراسى خصوصلرنده اورمان اداره‌سنك وظيفهٔ تعقيب ايله مكلف اولمامسى لازم كلير . چونكه برحكم اعلامى محكمه كاتبنه تنظيم ايتديره‌رك مافوق محكمه‌سنه ارسال اورمان اداره‌سنك درعهده ايده‌مه‌يه‌جكى بر وظيفه‌در . بوندە ادارهٔ مذكوره‌نك تعقيب وعدم تعقيبى موضوع بحث اولاماز. ديكرطرفدن اوراق دعوانك محكمهٔ تميزه ورودى اورمان اداره‌سى ايچون وظيفهٔ تعقيبى بوس بوتون اشكال ايده‌ر . زيرا، محال بعيده‌دن محكمهٔ تميزه كونده‌ديله‌جك اوراقك برآن اول تدقيق وانتاجى وقراره اقتران ايتدكدن صوكراده اعلامنك تنظيم ومحلنه اعاده‌سنى تأمين ضمننده تعقيبات اجراسنه بعديت مسافه مانعدر . بووظيفهٔ تعقيب دعوانك منشأى اولان قضا ولوا اورمان اداره‌لرى طرفندن ايفا اولونامايا جغى كبى اورمان نظارتى طرفندن دخى مأمورين مخصوصه تعيينى صورتيله ايفا ايديلمه‌سى مشكلاتى داعيدر. بناءً عليه كرك مسافه‌نك اوزاقلغى دولايسيله تعقيب ممكن اولامامسندن وكرك تنظيم اعلامات كبى وظيفهٔ محاكمك هرناصيلسه يابيلاماسندن دولايى مرور ايده‌جك زمان ، بلا تعقيب مرور زماندن معدود اولمامسى موافق مصلحتدر . ذاتاً بوكبى عمومه عائد مسائلده تصرف مصلحته منوطدر . توزيع عدالت بابنده يابيلان هرايش‌ده تصرفدن باشقه برشى دەكيلدر .

ايضاحات واقعه‌نك موضوعنى تشكيل ايده‌ن ومحكمهٔ تميز استدعا دائره‌سيله هيئت عموميه‌نك بوبابده كى اجتهاديتى ارائه ايدن قرارلردن بردانه‌سنك بروجه زير عيناً درجى تنسيب اولنمشدر .

كوتاهيه سنجاغى استيناف محكمه‌سى جزا دائره‌سندن تنظيم واعطا ومحلى اورمان اداره‌سى جانبندن مدت قانونيه‌سى ظرفنده تميزاً تدقيق استدعا اولنان ١٥ تموز ٣٣١ تاريخ وايكى يوز اون نومرولى اعلام واوراق متفرعه‌سى باش مدعىٔ عموميلك مأموريت عليه‌سندن باتبليغنامه محكمهٔ تميز هيئت عموميه‌سنه توديع اولونمقله لدى المطالعه اعلام مذكورك اصرارى متضمن اولديغى بالاتفاق تحت قراره آلندقدن صوكرا اساس ماده حقنده تدقيقات تميزيه اجراسنه ابتدار اولوندى . اعلام مذكورك خلاصهٔ مألى ميرى اورمانندن بلارخصت اشجار قطع ايلديكى ادعا اولنان مصطفى چاوشك معلوم المقدار جزاى نقدى ايله محكوميتنه دائر مقدما صادر اولان اعلام استينافينك تميزاً نقض اولنمسى اوزرينه بوكره اجرا قيلنان محاكمه نتيجه‌سنده محكمهٔ تميز اعلامنده محرر قرار تاريخى ايله اعلام مذكورك تاريخ تنظيمى آراسنده مرور زمان واقع اولمش ايدوكندن بحثله اورمان نظامنامه‌سنك اوتوز برنجى ماده‌سى حكمنه توفيقاً دعوانك سقوطنى حاوى تنظيم واعطا قلنان اعلام استينافينك دخى عندالتميز نقض واعاده ايديلمسى اوزرينه بوكره اجرا قلنان محاكمه وتدقيقات نتيجه‌سنده حكم سابقده اصراره قرار ويريلديكنى متضمن‌در .

لايحهٔ تميزيه‌ده اعلامك براى تدقيق محكمهٔ تميزده قالديغى مدتك مرور زمان حدينه‌ابلاغى خصوصنك داخل حساب ايديله‌يه‌جكى دركار بولنمش ايكن حكم سابقده اصرار اولونمسى مغاير قانون ايدوكندن بحثله اعلام اخير استينافينك دخى نقضى استدعا اولنمش وتبيغنامه‌ده دخى مذكور لايحه‌ده درميان اولنان‌اعتراض غير وارد ايدوكى بيانيله تميز استدعاسنك ردى طلب اولنمشدر .

ايجاب كيفيت لدى‌المذاكره، قرار استينافى اسباب موجبه‌يه مستند واصول وقانونه مواقق اولوب لايحهٔ تميزيه مندرجاتى اسباب مذكوره‌يه قارشى غير وارد كورلديكندن ردىله اعلام مذكورك تصديقنه ويوز غروش اعلام خرجنك اورمان اداره‌سندن اخذينه ٣١ كانون اول ٣٣١ تاريخنده اكثريت آرا ايله قرار ويرلدى .

متفرق مطالعلر

مواد مقوقيده تضييق جسمانى — CONTRAINTE PAR CORPS

تضييق جسمانى : مديونك تعند و تمردينى قيرمق و اونى ايفاى وجيه‌يه مجبور ايتمك مقصديله قانونا داينلره بخش اولونان بر حق اولوب مديونك حبس ايديله‌سندن عبارت بر واسطهٔ اجرائيه‌در .

بزده دين ايچون حبس نامى ويريلەن تضييق جسمانى اصولى ازمنهٔ قديمه‌دنبرى بالجمله اقوام و ممالك متمدنه قانونلرنده جارى و مرعى اولا كلمشدر .

اقوام قديمه‌ده بر دين و تعهددن مديون و متعهدك مالندن اول شخص مسئول اولدوغندن داينلره قارشى مديونك شخصنك ضبط و اسارته القاسى أك برنجى تأمينات ايدى زيرا افلاس و ديونى تأديه‌يه عدم اقتدار قوانين قديمه نظرنده برجرم ويا جنايت عد ايدلديكى جهتله مجرمك شخصنك اشبو جرمدن مسئوليتى طبيعى كورولمش ايدى .

مصر قديمده بو مطالعاته رغماً دائنلرك مديونلرينك شخصى اوزرنده‌كى حقوقى اونك وفاتندن صوكرا تحقق ايده‌ر و بعدالوفات‌وارثلر طرفندن دين مدعابهك اداسنه دكين مديونك جسدى دائنه عائد اولوردى.

يونان قديمده تضييق جسمانى اصولى مرعى اولوب از جمله مشهور (ميليتياديس) ك اللى تالانلق بر بورج ايچون حبسه القا ايدلديكى و دينى بالتسويه اخلاى سبيلنه موفق اولامادينى جهتله محبسده ترك حيات ايتديكى تاريخچه مشهوردر .

روماده اون ايكى لوحه‌لر قانونى ديونى تسويه‌يه غير مقتدر اولان اشخاصك اعدامنى و جسدينك داينلرى بينده تقسيمنى آمرايدى ايسه‌ده حكم مزبورك شدت ووحشتنه مبنى هيچ بر دفعه ساحهٔ تطبيقده جاى قبول و اجرا بولامادينى ادعا ايديلمكده‌در فقط هرحالده روماده بورجنى تسويه‌دن امتناع ايدن مديونك اسارته القاسى و دائنه مال ايديله‌سى اصول و عادت اولدوغى كبى وفات ايده‌ن مديونلرك جسدلرينك داينه تسليمى و ورثه طرفندن تسويهٔ دين ايدلمدكجه دائنك اونى دفنه ممانعت ايده‌بيلمسى مقرر و مقنن ايدى .

روما ايمپراطورلغنك سقوطنى متعاقب اجراى حكومت ايده‌ن باربارلر زمانده‌ده انسان حقوقاً بر مال وامتعه ماهيتنده تلقى ايدلمش اولدوغى جهتله ديندن مديونلرك شخصنك مسئوليتى وبناءً عليه ايفاى دين‌ايچون كنديسنك صاتيلماسى ويا تسويهٔ دينه قادار اسارته القاسى و ياخود شخصنك دائنه ترهينى جارى ومرعى اولمشدر قرون وسطى‌ده افكار انسانيتپرورانه‌نك ترقيسى و اسارتك لغوى اوزرينه مديونلرك عدم تسويهٔ دين حالنده اسير ايدلملرى وياخود شخصلرينك ديكر اموال و امتعه مثللو ترهين ويا بيعلرى اصول وحشيانه‌سى تماميله لغو اولونمش و فرانسه‌ده ايمپراطور (سن لوئى) زمانينده تمرد و نقداً ايفاى دين‌ايتمه‌ين

مديونلرك جسماً اجباراولونماسنه تضييق جسمانى (Contrainte par corps) نامى ويريلهرك خصوصى محبسلرده حبس ايدلهلرى اصولى ايجاد اولونمشدر . حد ذاتنده موافق نفس الامر بولونان بواصولك جواز مرعيتى بوتون علماى حقوق جانبندن تحت تصديقده بولونمقله برابر سبيت ويردبكى سؤاستعمالاتدن شكايةً پك اسكى زمانلردنبرى عليهدارلرى موجود اولاكلمش وبعضاً پك از بر زمان ايچون لغو ايديلن مذكور اصول تكرار تكرار وضع ايديلهرك فرانسه اختلال كبيرينه قدر بر دوام و مرعى اوله كلمشدر .

اختلال كبير اركانك متحسس اولدقلرى افكار مفرطهٔ انسانيتپرورانه تضييق جسمانينك ترويج وابقاسنه مساعد اولماديغندن ١٧٩٣ سنه‌سنده مجلس ملينك اتحاد آرايه مقارن بر قرارنامه‌سيله فسخ والغا ايديلمشدر.

فقط همان بر آى صوكرا بونك تكرار تأسيسى ايجاب ايتمش وماليه انجمننك تكليف واصرارى اوزرينه مأمورين ماليه‌نك و متعهدينك و سائر بالجمله حزينهٔ ماليه مديونلرينك عدم ايفاى دنيلرى حالنده تضييق جسمانيه تبعيتلرى لزومى قبول و تقرير ايديلمشدر .

كذلك تاريخ مذكوردن ايكى سنه صوكرا تضييق جسمانى اصولى ديون عاديه حقنده‌ده قبول ايديلمش و بو بابده‌كى قانونك اسباب موجبه‌سى اولارق معاملات تجاريه‌نك سلامت و ترقيسى نامنه محتاج بولوندوغى امنيت واعتماد اساسلرينك انجاق بويله مهم بر تدبير تهديدى واجرائى ايله ممكن الدوام اوله‌بيله‌جكى خصوصى كوسترلمشدر. بو تاريخدن اعتباراً تضييق جسمانى اساسى قبول و زمان زمان بو بابده خيلى قوانين ونظامات نشر ايديلمش ايسه‌ده هپسنده اساسك على الاطلاق قبوليله برابر يالكز طرز اجرا و تطبيقنده و قادينلر ويا اختيارلر حقنده تطبيق ايديله‌ميه‌جكى كبى تفرعاته اشتغال ايديلمشدر .

[١٨٣٢] سنه‌سنده مشهور (پورتاليس) طرفندن مجلس اعيانه توديع اولونان بر لايحهٔ قانونيه اوزرينه اساس مذكورك رفع و ابطالى موضوع بحث ايديلمك ايسته‌نيلمش ايسه‌ده «تضييق جسمانينك تطبيقاتده اهم والزم بر تدبير اولدوغى و اكر تضييق جسمانى تهديدى اولمازسه بركونده زنكين اولمق ايسته‌ين سركذشتجولرك عالم تجارته ايراث ايده‌بيله‌جكلرى مضرات عظيمه‌نك اوكنى آلمق ممكن اولمايه‌جغى و سؤ نيتله متحلى اولان تجارانك ثروت عموميه‌يه ايراث ايده‌جكى مهالك بلا قيد و تهديد قاله‌جغى » مطالعاتنه مبنى اساسك ابقاسى قرارلاشدريلمشدر. تضييق جسمانى (١٨٤٨) جمهوريتى اركانك حسيات مفرطهٔ انسانيتپروريلرى اوكنده مجبور افول اولمش و فقط ايكى اوچ آى صوكرا تجارت اوطه‌لرينك اصرارى وعدليه نظارتنك تكليفى اوزرينه اصول سابقه تكرار عودت أيله‌مشدر .

نهايت (١٨٦٧) تاريخنده اوزون‌مناقشات ومباحثاتى متعاقب مواد حقوقيه وتجاريه‌ده تضييق جسمانينك ملغا بولوندوغى و شو قاعده‌دن اجنبيلرك‌ده استفاده ايده‌جكنى متضمن اولان قانون قبول و تصديق اولونمشدركه قانون مذكورك حكمى الآن باقيدر .

قانون مذكور تضييق جسمانيى على الاطلاق لغو و رفع ايتمش اولمايوب قواعد و اصول سابقه‌نك بر قسمنى ابقا أيله‌مشدر نته كيم :

محاكم جزائيه و حقوقيه‌دن صادر اولان و بر جرمدن متولد بولونان ضرر و زيان و تضمينانى متضمن

حكملر ، محاكم جزائيه‌دن ويريلهن مصارف محاكمه حكملرى دعوت محكمه‌يه اجابت ايتمهين شاهدلر بر جنايت دعواسنك تنويرينه مدار اولاجق اوراق و وثائقى ابرازدن امتناع ايدنلر، افلاسنه قرار ويريلهنلرك حبس و توقيفى حقنده ويريله‌جك تجارت محكمه‌لرى مقرراتى و على الاطلاق خزينه لهنه محكوم اولانلر حقلرنده‌كى اعلامات الآن بوكونده تضييق جسمانى ايله اجرا ايديلمكده‌در .

احكام مزبوره‌دن هيچ كيمسه مستثنا اولماديغى كبى شخص محكومك ورثه‌سنه و شركتلرك محكوميتيدن دولايى شركت مديرلرينه و مسئوليت ماليه جهتندن محكوم اولانلره قابل تطبيق ده كيلدر .

كذلك سفراى اجنبيه و معيتلرى ، اون آلتى ياشنى اكمال ايتمهينلر تضييق جسمانيه تابع اولمادقلرى كبى آلتمش ياشنى متجاوز اولان محكومين حقنده مدت حبس نصفه تنزيل اولونمشدر . تضييق جسمانى حقوق عموميه‌دن بولونمق اعتباريله مقاولهٔ طرفين ايله برطرف ايديله‌ميه‌جكى كبى كذلك رضاى طرفين ايله‌ده موقع تطبيقه قونولاماز .

تضييق جسمانى برجزا اولمايوب متمرد بر مديونك اصرار و تمردينى قيرمق مقصديله قوللانيلير واسطهٔ اجرائيه‌در شو قادارکه وسائط اجرائيه‌نك أك شدتليسى اولمق اعتباريله مجازاته پك يقين ومشبهدر .

حريت شخصيه‌دن محروميتى مؤدى اولمق اعتباريله مجازات ماهيتنده متجلى ايسه‌ده حبسى بادى اولان سبب نقطه‌سندن اخلاقاً مجازاتدن تماميله آيريلير و دينى تسويه ايده‌رك همان نخليهٔ سبيله ظفرياب اولمق ويا بر قسمنى ويره‌رك مدت حبس تنقيص ايده‌بيلمك جهتلريله مجازات ايله آرالرنده كلى فرق واردر .

بونلردن باشقه قوانين جزائيه‌ده مصرح اولماسى لازم كلهن انواع مجازات ميانده دين ايچون حبس كيفيتنك داخل اولمامسى خصوصى‌ده تضييق جسمانينك برجزا اولماديغى اثباته كافيدر .

بالنتيجه تضييق جسمانى برواسطهٔ اجرائيه وموجوداتى كتم واخفا ايده‌رك ديونى تسويه‌دن امتناع ايدن محكوم‌عليهلرك سوءنيتنى كسر مقصديله حقلرنده استعمال اولونور بر (امنيت محكى épreure de solvabilité) در.

١٨٦٧ قانونى اوزرينه ساحهٔ تطبيقيه‌سى بوصورتله تحديد وتقليل ايديلش اولان تضييق جسمانى بواساسات دائره‌سنده اوچ يوز فرانقى متجاوز اولان ديون حقنده تطبيق واجرا ايديلمكده ودين ترفع ايتدكجه مدت حبس‌ده ترفع وتزايد ايتمك اوزره التى يدى درجه‌يه منقسم بولونمقده ايدى .

بوكون خزينه مطلوباتيله حقوق شخصيه ومصارف محاكمه محكوميتنه حصر وتقصير ايديلش اولان اصول مزبوره ينه درجات عتيقه‌يه تابع بولنمقده ايسه‌ده هرحالده اسكى اهمبتنى غايب أيلمش وبوكون ايفاى ديندن امتناع ايده‌ن مديونلرك على الاطلاق مجزينه ذاهب اولونمش وبناءً عليه دين محكوم‌بهى تسويه ايتمه‌يه‌ن مديونلرك كافةً حسن نيتلرى قبول ايدلديكتدن دها فضله تضييقلرى لزومسز وفائده‌سز عد ايديله‌رك تحصيل دينلرينك سعهٔ حاللرينه ترك وتأخيرى لزومنه قائل اولونمشدر .

ايشته فرانسه قانون حاضرينك مستند اولديغى اساس باشليجه سبب موجب فكر مجهوريتك انسانلر حقنده پرورده ايتمك ايستديكى شو حسن ظن وذهابدر .

بوكا مبنى تضييق جسمانينك اساسى اولان تمرد وامتناع كيفيتر موضوع بحث اولامقده ومثمر اولمايان

ودينى تسويه ايتمه‌سى صرف عجز وعدم اقتدارندن منبعث اولان مديونلرك شوحال عجز وپريشانلرينه رغماً حبس وتضييقلرى بالطبع پك خوش كورياه‌مكده‌در .

تضييق جسمانى خصوصنده آلمانلرده فرانسزلرى تعقيب ايتمشلردر . فى‌الحقيقه (١٨٦٨) تاريخلى اصول برقانونله دين ايچون حبس كيفيتى الغا ايديلمش ايسه‌ده ١٨٧٧ تاريخلى اصول محاكمهٔ حقوقيه قانونيله بوبابده بعض مساعدات وتجويزات قبول ايدلمك مجبوريتنده بولونلمشدر .

نتيجه‌كيم برشاهد محكمه‌يه كلمكدن ويا مشهوداتنى بيان امتناع ايدرسه اوكا حبساً جبر وتضييق ايديله‌بيله‌جكى كبى برصنعتكار تعهد ايتديكى بروجيه‌يى ايفادن امتناع ايدر واونى متعهددن باشقه يايه‌جق بولونمازسه محكمه‌جه ايفاى وجيه‌يه جبر ايديلير وبو خصوصده (١٥٠٠) مارقه قادار جزاى نقدى وبلا مدت حبسه القا ايديله‌بيلير .

كذلك موجودينى قاچيردينى ادعا اولنان برشخص شوحيله‌سندن منع ايدلمك اوزره محكمه‌جه حبسه القا اولونابيلير — بويولده حبس ايديلان برشخص يا اداى دين وياخود بوبابده كفالت معتبره ارائه ايدنجه‌يه قادار محكمه‌نك تقديرينه كوره حبسخانه‌ده قالير .

كذلك مديونك تعقيبات اجرائيه‌دن موقتاً مصونيتى ايچون اداسى مقتضى يمينك (serment de Manifestation) خلاف حقيقت اولدوغى تبين ايتدكده نه‌يولده جزاديده اولاجغى كوسترن اصول حقوقيه‌نك (٧٨٠ - ٨٢٢) نجى ماده‌لرينه مجازات مذكوره يالان يره يمين مجازاتى اولمقدن زياده اعلامك مرتفع و برطرف اولان يمين ايله عودت ايدن قابليت اجرائيه‌سنك موقع تنفيذ واجرايه وضعى يعنى تضييق جسمانينك بشقه برطريق ايله شخصى مديونه تطبيق وانفاذى‌در .

مواد مذكوره احكامنجه تضييق جسمانى مديونك يمينى ادادن امتناعى حالنده تطبيق ايدلديكى نظر دقته آلنيرسه آلمانياده تضييق جسمانينك وجود وبقاسنه حكم ايتمك ضرورى اولور .

فى‌الحقيقه مديونك فقير وعاجز وايفاى دينه غيرمقتدر اولدوغى حقنده كنديسنه توجيه ايديلان يمينى ادادن امتناعى اوزرينه نفقه‌سى دائن طرفندن ويرلمك شرطيله آلتى آيه قادار حبس ايديله‌بيله‌جكنه نظراً آلمانياده تضييق جسمانى موجود وفقط تطبيق وانفاذى مديونك حقيقةً عجز وعدم اقتدارينك ثبوتنه منوط ومتوقفدر .

اشبو عدم اقتدارايسه مجرد يمين ايله تحقيق واثبات ايدلمك ضرورى اولمايوب يمين مذكورك بومبحثده وسائط سائرهٔ تحقيقيه‌دن اصلا فرقلى برماهيتى يوقدر .

اوحالده مسأله تضييق جسمانينك عدم اقتدار حقنده تحقيقات جديه اجراسندن صكرايه تعليق نقطه‌سنه انتقال ايديوركه تحقيقات مذكوره هر مملكت ايچون تشكيلات اجتماعيه وتلقيات خصوصيه‌يه كوره تبدل ايده‌بيلير نتيجه‌كيم بزم اجرا قانونده تضييق بدنينك مديون طرفندن هنچ برصورتله طرز تسويه ارائه ايدلمه‌مسى حالنه تعليق ايدلمسى‌ده بوقبيلدن براصولدر . برمديون فعلاً بش يوز غروشلق بردينه آيده اون غروشلق برطرز تسويه ارائه ايده‌مزسه اومديونك سؤ نيتنه وتمردينه حكم ايتمك مجوريتنى ظاهراولور .

انكلتره‌ده ١٨٦٩ سنه‌سندن اعتباراً دين ايچون حبس كيفيتى الغا ايدلمش ايسه‌ده اليوم خيلى مباحثده تضييق بدنى ينه جارى ومرعى اولاكلمكده بولونمشدر .

جزاى نقديلرك عدم تسويه‌سى حالنده حبساً تضييق جارى اولدوغى كبى صلح محكمه‌لرى اعلاملريله تحت حكمه آلنان مبالغك عدم تسويه‌سى‌ده تضييق جسمانيى مستلزم طوتلمشدر تضييق بدنى نهايت برسنه‌يه قادار حبسى مستلزم‌در .

بوندن باشقه داينلر أللى ليرايى متجاوز برآلاجقلرى ايچون مديونلرينى فراردن منع ايچون حبس ايتديره‌بيليرلر .

بلجيقاده‌ده تضييق جسمانى اساس اعتباريله ملغى ايسه‌ده قانونك تعيين وارائه ايتديكى خصوصاتده جائز ومرعيدر .

خصوصات مزبوره‌ده فرانسه‌ده‌اولدينى كبى جرائمدن متولد ويا محاكم جزائيه‌دن حكم اولونان ضرر وزيان تضمينات ومصارف محكمه‌نك عدم تسويه‌سى حالارىدر .

آمريقاده دين ايچون حبس موجود وجارى وينه حكم ايده‌ن محكمه‌نك تقدير وحكمه ربط كيفت ايتمش اولماسنه‌منوطدر ؛ قادينلرك حبساً تضييقى ممنوعدر .

حتى امريقاده مديونك حبس ايچون اموال واشياسى اولماسى شرطى غيرموجود ومالى اولان برمديونك بيله او اخذ واعطاده‌كى اطوار وحركاتنه مستنداً محكمه‌جه حقنده‌كى اعلامك شخصنه تطبيقى صورتيله انفاذينه كيتمك جائز ومشروعدر .

ايتالياده فرانسه اصولى جارىدر هولانداده قادينلردن ويتمش ياشنى متجاوز اختيارلردن ماعدا مديوننك دين ايچون حبس جائز وبوبابده دينك تجارى ويا عادى اولمسى مساويدر .

مورثنك بورجندن طولايى وارثك حبساً تضييقى جائز دكيلدر . تضييق جسمانيه دينى حكم ايده‌ن محكمه طرفندن قرار ويرلمك مقتضيدر . تضييق جسمانينك تطبيقى ايچون مديونك اموال موجوده‌سنه مراجعت ايدلمش اولمق شرطى هولانداده مقتضى اولمايوب اعلامك كسب قطعيت ايديكنك ايرتسى كون مديون برآيلق نفقه‌سى تسليم ايدلمك شرطيله حبسه القا اولونور وبعده اعلامك صور سائره ايله اجراسنه‌ده تثبت ايديله‌بيلير ؛ مدت اعظمى برسنه‌در .

ايشته مقتضيات اجتماعيه وانسانيه‌نك مفرط مروج وطرفدارى اولانلرجه صورت دائمه‌ده هدف طعن اولمقدن قورتيله‌مايان تضييق جسمانى بالجمله دول متمدنه قوانينى طرفنه اسباب ماديه واقتصاديه سائقه‌سيله بوصورتله قبول ايديلمش وصرف ملاحظات حقوقيه دائره‌سنده اعمال فكر ايده‌بيله‌جك درجه‌ده‌اعتدال‌دن مالك اولان بالعموم علماى حقوق‌ده بواصول اجرانك مروج وثنا خوانى بولونمشدر .

جلد ثانى دامادك ٤٢٩ نجى صحيفه‌سنده‌كى فصل فى الحبسده مسطور و مفصل اولدوغى اوزره دين ايچون حبس اصولى احكام شرعيه‌جه اساس اعتباريله قبول اولونمش و اقرار ايله ثابت اولان دين ايله اولان نقطه‌سندن ماعدا هر نوع ديون مترتبه ايچون حبس تجويز ايدلمش ايسه‌ده جواز مذكورك طرز تطبيقى ايكى شقه منقسم بولونمشدر .

شق اول اموالدن و مداينـاتدن متولد بورجلر حقنـده اولوب ديون مذكوره بالبينه ثابت اولدقدن صوكرا تأديه اولونمازسـه داينك طلبيله مديون حبسه القا ايديلير و بو قبيل ديون ايچون حبسده مديونك اقتدار و يسرينك تحقق و ثبوتنه احتياج يوقدر . بو حالده مديون حبس ايديلر و محبوسيتى تسويهٔ دينه عدم اقتـداری حقنده حاكمه قناعت كلنجه‌يه قادار دوام ايدر ، يعنى مدت حبس معين اولمـايوب مديونك شخص و موقعنه و دينك مقدارينه كوره حاكمك فقر و عدم اقتدار حقنده قناعت تحصيلنه قدر ممتددر . فقط غصبدن ويا تلفات ضمانندن وارش جناياتدن و سرقت ونفقه كبى خصوصات متولد ديون ايچون مديونك حبسى يينه حائز ايسه‌ده بو بابده مديونك يسرواقتدارى بالاخبار ثابت اولمق لازمدر. شو اختلاف احكامه اسباب موجبه اوله‌رق ايراد ايديلمدن علت فيلسوفانه اولديغى قدر منطقى و قوتليدر .

امول بدلاتندن متولد ديونده مديون دينك بدل ويا مقابلنى ذاتاً آلمش اولديغى جهتله ايفـاى دينه ذى اقتدار اولديغنك اثباتنه حاجت يوقدر. فقط مقابلى ذاتاً مقبوض اولمايان ديون ايچون حبسدن اول مديونك اقتدارينك ثبوتى لازمدر ؛ زيرا ، انسانلرده اصل اولان فقردر . يسر عارضى و خلاف اصل اولمق جهتيله مدعيسى طرفندن اثبات ايدلمكه محتاجدر ايشته بو صورتله دين ايچون حبس كيفيتى احكام شرعيه‌ده جائز ومقبول اولمق جهتيله ملغا اجرا قانون عتيقنك اوتوز ايكنجى ماده‌سنده « ايفاى ديندن امتناع ايده‌ن مديونك حبسنى امر ايده‌ر » ده‌نيله‌رك بو اصول يزده‌ده قبول ايدلمش و فقط مدت حبسك معين اولمامسندن تولدى ملحوظ و محرب اولان محاذير و سؤ استعمالاتى رفع وازاله مقصديله اوتوز بشنجى ماده ايله دين ايچون حبسك نهايت طقسان بر كون اولدوغى تصريح و تقرير ايديلمشدر .

اليوم مرعى الاجرا اولان اجراقانون موقتك (١٣١) نجى ماده‌سيله « مديونك اقتدار واحوال ظاهريسى و دينك مقداريله متناسب بر صورت تسويه ارائه‌سنه مجبوريتى » اساس واضع ايديله‌رك شو مجبوريته تبعيت ايتمه‌يه‌ن مديونك كذلك طقسان بركون ايچون حبس اصولى بالقبول بويله‌جه بالاده مذكور احكام شرعيه‌يه و مقتضيات حقوقيه و منطقيه‌يه داها زياده تقرب ايديلمشدر .

بناءً عليه بورجلى اعطادن و بو بابده بر صورت تسويه ارائه‌سندن ده امتناع ايده‌ن مديون يسر واقتدار رينك تحقيق و اثباتنه حاجت اولمقسزين طوغرودن طوغرويه حبس ايله تضييق اولونور .

فقط هر نه صورتله اولورسه اولسون بر طرز تسويه ارائه ايتدكدن صوكرا او صورت تسويه‌نك قبولى ضرورى و بوكا راضى اولمايان دائن طرفندن مديونك داها زياده يسر و اقتدار صاحبى اولدوغنك اثباتى مجبوريدر .

ارائه ايديله‌ن صورت تسويه وتقاسيط دائن طرفندن قبول اولونمازسه مديونك حبس اولنه‌بيله‌جكى كبى ارائه ايچون داها فضله صاحب يسر و اقتـدار اولدوغنك اثباتى لازمدر . ايشته دائن طرفندن اثبـات اقتدار مجبوريتى يالكز بو حاله مقصوردر .

قانون موقت مذكور ايله قبول ايديله‌ن اصول سالف هر نقطهٔ نظردن مكمل ايسه‌ده تطبيقاتده هيچ ده نقصانى اولماديغى ادعا ايديله‌مز .

فى الحقيقه قانون موقتك (١٣١) نجى ماده‌سنده مديونك حبسى ، دينك مقدارى وكنديسنك احوال واقتدار ظاهريسيله متناسب برصورت تسويه ارائه ايتمكدن امتناع ايتمسنه تعليق ايدلمش اولمق جهتيله دين محكوم به ومديونك احوال واقتدار ظاهريسى ايله ارائه ايديله‌ن صورت تسـويه آره‌سـنده واقع و قانونجه وجودى قصد اولونان نسبتى تعيين خصوصنده‌كى مبهميت وبونسبتك تعيين وتقديرنده‌كى اجتهادات وتلقيات شخصيه حكم مزبورك تماميت ومكملتى ادعاسنه مانعدر .

نته‌كيم ايكى يوز ليرالق بر بورجنه ماهيه ايكى ليرا ويرمك صورتيله برطرز تسـويه كوسـترمش اولان مديونك اقتدار واحوال ظاهريسى ودينك مقداريله متناسب برصورت تسـويه ارائه ايتمش عد اولوناجغى قبول ايدن براجرا دائره‌سنى شو تلقى و قناعتدن دولايى تحطئه امكانى بولونماديغى كبى عين مقدار ديكر بردين ايچون عين صورت تسويه‌يى كافى كورمين ديكر براجرا دائره‌سنك‌ده خطايه ذاهب اولدوغنه حكم ايديله‌مز.

بوسبيله مجلس مبعوثان هيئت عموميه‌سنده دردست تذكر بولونان يكى اجرا قانونى لايحه‌سنك (١٣٩) نجى ماده‌سنده بومبهميت مبدل وضوح اولمش ومديونك محكوم بهى نهايت ايكى سنه ظرفنده اصحا واطفا ايده‌جك برصورت تسويه ارائه ايتمسى شرط ايديلمشدر. يعنى برمديون حقنده حبس حكم قانونيسى تطبيق اولونمامق ايچون اونك دين محكوم بهنه برطرز تسويه كوسـترمسى وبوطرز تسويه‌نك دينى نهايت ايكى سـنه ظرفنده اطفا ايده‌جك صورت وماهيتده بولونماسى شرط ايديلمشدر .

بودائره‌ده برطرز تسويه ارائه ايتمه‌يه‌ن محكومين دائنلرك طلبيله حبس اولونابيله‌جكى كبى ارائه ايديله‌ن بوقبيل طرز تسويه‌دن فضله اقتدارى بولوندوغى ادعا واثبات ايديله‌ن مديونلرده اثبات اولونان اقتدارلرى دائره‌سنده ايفاى ديندن امتناع ايدرلرسه ينه حبس اولونورلر .

برنجى جمعتده‌كى مبهميت مادهٔ سـالفه ايله تماميله رفع ايديلش اولدوغى كبى فضله اقتدارى ادعا اولونان برمديونك شروعهٔ حالنى اثبات ايده‌جك دلائل وبيناتى تعيين وارائه ايتمك‌ده اقتضا ايدر ايدى .

بوسبيله سعهٔ حالك (يعنى ادعا اولونان اقتدارك) اثباتى ضمننده اوته‌دنبرى عادت اولان محله اثمه ومختاران علم وخبرلرينك نه درجه‌يه قادار مقصده غير خادم وسائط ثبوتيه‌دن اولدقلرى يكى لائحهٔ قانونيه واضعلرنجه نظر تأمله آلنه‌رق بوبابده آلمان احكام اجرائيه‌سنه قياساً پك سالم ومتين بر اصول وضع ايديلمشدر ؛ شويله‌كه:

لائحهٔ قانونيـه‌نك يوزقرقنجى ماده‌سى موجبنجه بودائره‌ده برطرز تسويه ارائه ايتمش اولان مديونك داها فضله اقتدارى ادعا ايديلير سـه اجرا مأمورى محكوم عليهدن كنديسى ويا اشخاص ثالثه نزدنده ويا ذمتنده بولنان بالعموم اموال ومطلوباتنك على المفردات بيانى طلب ايده‌ر محكوم عليهك بيان ايتديكى اموال ومطلوبات دين ايچون قابل حجز ايسه فروخت ويا تحصيل اولنوب مسأله حل اولونور .

اكر هيچ اموال ويا مطلوبات بيان ايدلمز وياخود ايديلنلر قابل حجز وتحصيل مقوله‌دن اولمز ومحكوم له مديونك اموال ومطلوبات مكتومه‌سى بولندوغنى ادعا واصرار ايده‌جك اولورسـه محكوم عليـه بيـاناتى خارجنده اموال ومطلوباتى اولماديغنه دائر رئيس محكمه حضـورنده تحليف ايديلير . يمين مذكور محلنـه مصروف وحقيقته مطابق ايسه تحقيق وتثبيتنى مستلزم اولان جهت يعنى محكوم عليهك عدم اقتدارى كركى كبى ثابت اولمش وبالطبع يابيله‌جق باشقه ايش قالمامشدر .

بو تقديرده محكوم له ايكى سنه ظرفنده دين اطفا اولونمق اورزه اولجه كوسترىلهن صورت تسويه تقاسيطنى قبول مجبوريتنده قالير .

يوق اكر محكوم له يمينك كاذباً اجرا اولوندوغى قناعتنده بولونور وكندنده عكس حالى اثبات ايتمك اقتدار وقناعتنى كوريرسه لائحهنك (١٤٦) نجى ماده‌سنده مصرح اولدوغى وجهله يمينك قبول واداسى مديونك يمنه اموالنه مراجعت حقنى استلزام ايتمهيه‌جكى جهتله قبل اداى يمين بيان وتعداد ايديلن اموالدن اولمايان وبناءً عليه مكتوم قالان اموالنى تعيين وارائه ايتمك صورتيله مديونى عليهنه يلان يره يمين دعواسى اقامه ايده‌ر وبو ادعاسنى اثبات ايده‌بيلديكى حالده مديونه جزا قانوننك مادهٔ مخصوصه‌سى موجبنجه يلان يره يمين حقنده موضوع ومعين مجازات ترتيب ايديلمكله برابر اموال مكتومه‌سى‌ده ظاهره اخراج ايديلش اولور .

ايشته بوصورتله مسأله‌ده مبهم وضعيف هيچ برنقطه براقيلمامشدر . هرجهت كمال اعتنا وتقيدله تعيين وتوضيح ايديلش واقتدارى اولدوغى حالده تمرداً ايفاى ديندن امتناع ايده‌ن مديونلرك تمرد و اصرارلرينى قيرمق غايه‌سنى وسع بشر داخلنده دينه‌جك برطرزده تأمين اولونمشدر .

بواعتبارله‌ده يكى لائحهٔ قانونيه‌ايله تضييق جسمانى مسأله سنك مملكتمزده مقتضيات حقوقيه واقتصاديه‌يه هرمملكتدن زياده موافق برطرز حله اقتران ايتديكنى ادعا البته مبالغه‌يه معطوف اولاماز .

علمى مقاله‌لر

عين منقوله‌دكى حصهٔ شايعه‌يه دائر

عين منقوله‌دكى حصهٔ شايعه‌نك كيفيت تسليمى — محاكمدن قابليت اجرائيه‌يى غير حائز اعلامات صدورى — مجله‌نك ١٤٤١ نجى ماده‌سى — ائمهٔ حنفيه‌دن قاضيخانك قولى — امام مالك حضرتلرينك اجتهادى — اجرا قانونى لايحه‌سنه برماده علاوه‌سى لزومى

من القديم دوائر اجرائيه‌يى ناقابل اقتحام موانع ومشكلاته معروض بولوندورماسنه رغماً تطبيقاتجه هنوز برصورت حله اقتران ايده‌مه‌ين مسائل حقوقيه‌دن بريده ، تفريق وتبعيضى مشاركلردن هربرينه مضر اولان مشترك عين منقوله‌دكى حصص شايعه‌نك ، صاحبلرينه تسليمى كيفيتيدر .

قوانين موضوعه‌نك حوزهٔ صراحتى خارجنده قالان هرهانكى برمسأله‌نك كرك قواعد نظريه‌دن استعانه وكرك مقتضاى مصلحته توفيق معامله طريقيله على قدرالامكان علاقه‌دارانك محافظهٔ حقوقنى سوياً متكافل برصورت حله وياخود حكام ومأموريتك تلقيات مختلفه‌لرينه كوره متعدد صورحليه‌يه ربطى قابلدر . چونكه قانونك برحادثه حقنده‌كى سكوتى ، اوحادثه‌نك سلباً ويا ايجاباً برنتيجهٔ حقوقيه‌يه اقترانه مانع تشكيل ايده‌مز . فقط تشريحى صددنده بولوندوغمز مسأله‌نك هرهانكى برشكلده حل وفصلنه حائل اولان موانع ومشكلاتك الجاآت خارجيه‌دن زياده ايجابات قانونيه‌دن ايلرى كلمه‌سى كنديسنه مستثنا برماهيت بخش ايتمكده‌در . بوندن دولايىدركه بلا استثنا بوتون حكام وارباب حقوق ، — هرناصيلسه شيمدى‌يه قادار واضع قانونجه نظره آلينامايان — بومشكل مسأله‌ٔ مواجهه‌سنده اظهار عجزدن باشقا برصورت حل ارائه‌سنه موفق اولامامشلردر . [١]

بالفرض قيمتدار بريوزوكك نصف حصهٔ شايعه‌سنه استحقاق ادعاسنده بولونان كيمسه ذى‌اليد حقنده اقامهٔ دعوى واثبات مدعا ايده‌رك مذكور حصه‌نك كنديسنه تسليمى حكمنى متضمن استحصال ئه‌يله‌ديكى

[١] بردينك تأمين استيفاسى ضمننده مديونك اموال منقوله‌ده‌كى حصهٔ شايعه‌سنك اجراءً حجز وفروختى ، دائن طرفندن طلب ايديلش ايسه‌ده نتيجهٔ مزايده‌ده تسليم قابل اولامايانجى ملاحظه‌سيله طلب واقعك اسعافنده ترددحصوله كلديكندن بحثله درسعادت بدايت محكمه‌سى رياست اولاسندن وقوع بولان استفسار اوزرينه ، مجله‌نك ٢١٥ نجى ماده‌سنده حصهٔ شايعه‌نك فروخت ايديلهبيله‌جكى على‌الاطلاق مذكور اولماسنه نظراً اموال منقوله‌ده‌كى حصهٔ شايعه‌نك‌ده فروختى جائز اولاجغى ١٩ كانون ثانى ٣٣٠ تاريخنده انجمن عدليه‌جه تذكر قيلنمشدر . دائرهٔ اجراجه سبب تردد اولارق آنجاق حصهٔ شايعه‌نك مشترى‌يه كيفيت تسليمى ملاحظه‌سى تصرع وارائه‌ايديلش ايكن انجمن‌مشارالهاجه حصهٔ مذكوره‌نك جواز فروختى كبى بداهت قانونيه‌نك تذكريله بالاكتفا استفسار واقعك اصل هدفنى تشكيل ايده‌ن نقطه‌نك مسكوت عنه براقيلماسى حل مسئله خصوصنده برتدبير قانونى اتخاذينه امكان كورولهمديكنى مؤيد برحادثه ماهيتنده ثقى اولونابيلر .

اعلامی موقع اجرایه قویدیغی صورتده اجرا دائره‌سی علی‌الاصول براخطارنامه ایله محکوم علیهی بالرضا حکم اعلامك انفاذینه دعوت ایده‌جك . فقط هیچ برفرد باشقاسنك حصه‌سنی تسلیم ایچون کندی حصه‌سنی ئه‌لندن چیقارمق ایسته‌مه‌یه‌جکنه کوره نهایت محکوم‌به حصهٔ شایعه‌یی حاوی یوزوکی بالرضادائره‌یه کتیره‌جك ویا اجرا دائره‌سی جبراً ئه‌لندن آلاجق . شیمدی طرفین بالرضا مذکور یوزوکك کیفیت تسلیم وتسلمنده وصورت تصرف واستعمالنده اتفاق ایده‌مه‌یه‌رك هرشریك کندی حصه‌سنك علی‌حدهٔ یدینه تسلیمی طلبنده بولوندوغی تقدیرده دائره نه‌یاپاجاق ؟

بر دفعه هر شریکك حصه‌سنی آیری آیری یدلرینه تسلیمه امکان مادی یوق ؛ مجموع مشاع ابتدا هرهانکیسنه ویرلیرسه اوندن استرداد ایدیلش اولمادقجه دیکرینه ویریله‌من. اوچونجی برشکل اولق اوزره هرایکی شریکك‌ده عینی زمانده اخذ وتسلمنه مساعد بر محله قونولدوغی تقدیرده بالطبع آنجاق بیریسی مجموع مشاعی آلابیله‌جك ودیکر شریك محکوم له ایسه یه موجود اعلامك ، محکوم علیه ایسه ـ اوده محکوم له کبی محکمه‌یه بالمراجعه ـ استحصال ایده‌جکی اعلامك تنفیذینی طلبه مجبور اولاجق، وبوتون بوکلفتلرله برابر ینه قطع منازعه ایدیله‌مه‌یه‌رك معاملات اجرائیه برمنوال مشروح امکانسزلق قارشیسنده‌عقیم قالاجقدر. بومشکلات عین مشترکك بر وحصه‌دارلرك ده‌ایکی یه انحصاری تصورینه کوره‌در. بونلرك لاعلی التعیین تعددی احتمالی فرض‌ایدیلدیکی تقدیرده کرك حصه‌دارلری بالرضا تصرفه امتناع وکرك جبراً اجرا خصوصنده‌کی صعوبات ومشکلاتك‌ده حد اعظمیسنه واصل اولاجغی طبیعیدر .

الحاصل هانکی نقطهٔ نظردن دوشه‌نولورسه دوشونولسون بوقبیل حکملرك تشبثات تنفیذیه‌سی، نه محکوم لهی استیفای حقه ایصال نه‌ده محکوم علیهی ایفای وجیبه‌یه اقدار ایده‌جك برنتیجه حصوله کتیره‌مکسزین ابدیاً دور وتسلسله محکومدر . [١]

اساساً بومدعایی تنویر واحوال مماثله‌ده‌کی مشکلاتی ارائه ایچون فرضیاتدن استعانه‌یه ویا ماضیدن مثال آرامغه احتیاج‌ده یوقدر . داها یاقین برزمانده (٧ ذی‌القعده ٣٣٤) بروسه مرکز قاضیلغندن ویریله‌ن براعلام شرعینك سرکذشت اجرائیسنه عطف نظر ایتمك بوبابده برفکر اجمالی استحصالنه مع‌زیادهٔ کافیدر.

برئه‌نتاری ، برخرقه ، بش یاصدیق ، برماقاص ، برقاپاقسز صحان ، بریوك یاتاق ، برماشاء برچارشاف وبرچفت کوپه‌دن عبارت دوقوز قلم اشیادن اوچ سهمده ایکی سهمنك مدعی‌یه تسلیمنه مدعیه علیهانك الزام وتنبیهی حکمنی حاوی اولان مذکور اعلام محکوم له طرفندن لاجل‌الانفاذ اجرا دائره‌سنه تودیع اولونمش ودائره‌نك ، صورت وکیفیت اجراسنی تعیین ایده‌مدیکی حکم اعلامی غیر واضح کوره‌رك اجرا قانون‌موقتنك

[١] مجرد حصه‌دارلره تسلیمنه امکان بولوناماسندن دولایی استانبول صلح محاکمندن برینك قاصه‌سنده ، حصهٔ شایعه‌سی محکوم به بریوزوکك حالاً محفوظ بولوندوغی مستخبردر .

آلتنجی ماده‌سنه استناداً اشیای عینیه تجزی قبول ایتمه‌یه‌جکی جهتله محکوم‌به حصه‌نك صورت تفریق وتسلیمنك ایضاحی وحکم واقعك قابل انفاذ برحاله افراغی لزومندن بحثله وقوع بولان (٢٤مارت٣٣٣) استیضاحنه جواباً محکمه ، مدعینك حصه‌سی اشیانك اعیانندن اولوب قیمتنده اولمادیغی وحکم اعلام مستقیم وجریدهٔ علمیه‌ده‌کی مقرراته مطابق وحکمك تقیید ویا ترددی شرع شریفه واصوله غیر موافق اولدوغی مطالعه‌سنده بولونمغله اجرا دائره‌سی آرتیق قابلیت اجرائیه‌یی حائز اولمادیغنه قناعت کتیردیکی اعلامی ـ بلاتنفیذ ـ طالب اجرایه اعاده ایتمك مجبوریتنده قالمشدر .

بونك اوزرینه زوالله محکوم‌له‌ده دوشونمش ، دانشمش نهایت کندیسنه اعاده ایدیلمن اعلامی ربطاً مقام عائدینه تقدیم ایتدیکی (٣ نیسان ٣٣٣) استدعا نامه‌ده : حصه‌سنه عائد اشیانك صورت تفریق وتقسیمی محرر بولونماماسی حسبیله انفاذ حکمی هیچ بروجهله ممکن اولامایان اعلامك یدینه اعطا قیلندیغندن بحثله حقوقنك محافظه‌سنی استرحامدن باشقا چاره بولامامشدر .

فقط اجرا دائره‌سنی وبالذات حکمی ویرمن محکمه‌یی عجز وفتور ایچنده براقان بوچنین مسأله مرجع عائدینی‌ده یك چوق دوشوندورمش وبونکله برابر ینه محکوم لهی‌حقنه ایصال امرنده برنتیجهٔ مثبته‌یه‌اقتران ایده‌مه‌مشدر .

حد ذاتنده بسیط کورونمن شو حادثه‌نك افاده ایتدیکی وضوح وبلاغته استناداً بلا تردد دیه‌بیلیرز که: عین منقوله‌دکی حصهٔ شایعه‌نك تسلیمنی تضمن ایدن حکملر انفاذ جبری‌صورتیله قطعیاً قابل اجرا ده‌کیلدر.

فقط شوراسی‌ده محققدرکه بوقطعیت افاده ینه ذات مسأله‌یی حل ایتمش اولماز ، بالعکس دها مهم‌وداها شایان دقت دیکر برمسأله تولید ایدر : محاکمدن قابلیت اجرائیه‌یی غیر حائز اعلامات صدوری ...

حقایق بدیهیه‌دندرکه کافهٔ دعاوی ومطالبانك هدف وغایه‌سی آنجاق استیفای حقدن عبارتدر حکم اعطاسیله بوکا تقدم ویا تفرع ایدن بوتون معاملات، اوغایه‌نك وسائط استحصالیه‌سنی تشکیل ایدر. بناءً علی هذا قابلیت اجرائیه‌دن محرومیتلری حسبیله محکوم لهی فعلاً حقنه ایصال ایده‌مه‌یه‌ن حکملرك هیچ برقیمت حقوقیه وحقیقیه‌سی اولاماز . بوخصوصده جریان ایدن معاملات ومحاکمانك حاصل یکونی اصحاب‌مصالحك بلا نتیجه اتعاب واضرارندن عبارت قالارق بوآراده هم اصحاب مصالحك‌حکم حاکمه‌مستند حقوق‌قانونیه‌لرینه خلل کلیر ، هم‌ده قانونه ومحاکمه قارشی اولان حس اعتماد واستنادلری تزلزل ایدر .

فی‌الحقیقه افرادك بیله حرکات ومعاملات شخصیه‌سنده عبثله اشتغالی نقایص اخلاقیه جمله‌سندن ایکن افراد اوزرندهکی ولایت عامه‌سی وملاحظهٔ مصلحته مستند بولونان محاکمدن غیر قابل اجرا اعلامات‌صدوری من کل الوجوه حسن تلقی‌یه شایان برحادثه اولماسه کرکدر .

معهذا حق الانصاف دوشونولورسه محکمه‌نك بوخصوصده هیچ برتقصیری بولونمادیغنه حکم ایتمك‌ده ضرورت شکلنی آلیر . چونکه محاکم قوانین موضوعه احکامنه ویاخود اصح ومفتی به اقوال فقهایه استناداً

اعطای حکم ایله مکلفدر . بودائره خارجنده اصدارایده‌جکلری مقررات ـ فسخ‌ونقضه نامزداولمق حسیله‌ـ شبهه‌سز که ینه عینی نتیجه‌یی ، قابلیت اجرائیه‌دن محرومیت نتیجه‌سنی تولید ایده‌ر . حال‌بوکه قانون مدنیمزك بوبابده‌کی احکامی ، مال مشاعك بوتون حصه‌دارلرجه بالرضا استعمال وانتفاعنده اتفاق ایدیلمه‌دیکی تقدیرده آنجاق کمیت وقابلیتنه کوره قسمت جمع ویا قسمت تفریق صورتیله عینك ویاخود مهایئه طریقیله منافعنك تقسیمنی ناطق‌اولوب‌صور مذکوره‌نك حریانته متحمل‌بولونمایان مشاع مشترکدن‌شرکانك انتفاع‌واستفاده‌لری ناصیل تأمین ایدیله‌جکی حقنده سا کت قالمشدر .

شیمدی برده مبحوث عنه دوقوز قلم اشیاده‌کی حصهٔ شایعه‌نك محکوم لهه قابل تسلیم بر شکلده حکمه ربطی امکانی برحاکم صفتیله تحری وتأمل ایده‌لم :

بردفعه مدعابه اشیا مختلف الجنس اعیان مشترکه‌دن عبارت بولونماسنه کوره مجله‌نك (۱۱۳۵) نجی ماده‌سی موجبنجه یونلرده قسمت جمع ایله‌قسمت قضا جریان ایتمز . چونکه اجناس مختلفه‌آره‌سنده‌اختلاطك مفقودیتی ومقاصد استعمالده تفاوت فاحشك موجودیتی حسیله هرشریکه حقنك عینی ده‌کیل ، عرضی ویریلمش وبناءعلیه تقسیم معاوضه‌یه بالانقلاب معادله فوت ایدیلمش اولور . حاکمك جبراً تقسیمه صلاحیتی ایسه آنجاق قسمتده تخیر بولوندوغی تقدیرده ثابتدر .

اشیای مذکوره‌دن هربرینك ـ درت یاصدقدن ماعدا ـ تفریق وتبعیضی حصه‌دارلردن هربرینه مضر ومنفعت مقصوده‌لرینی مفوت اولدوغی ایچون مجله‌نك (۱۱۴۱) نجی ماده‌سی موجبنجه یونلرك‌قضاءً قسمت تفریق ایله‌ده تقسیملری جائز ده‌کیلدر . چونکه حاکمك تقسیمه اجباری تکمیل منفعت ملاحظه‌سنه مستند اولوب یونلرده قسمت ایسه بالعکس منفعتك کلیاً افاته واضاعه‌سنی استلزام ایده‌ر . [۱]

مهایئه اصولنه کلنجه ؛ اشیای مذکوره‌دن بعضیسی مستعملینك اختلافیله استعمالی فاحشاً متفاوت شیلردن اولمغله اساساً مهایئه جریانی مختلف فیهدر . ثانیاً ، مهایئه تقسیم منافعدن عبارت اولوب مثلا قیمتدار برکوپه‌نك فقیر برآدم ایچون استعمالی هیچ برمنفعت مادیه تأمین ایده‌مز . ثالثاً ، عین منقولك استهلاکی یك قولای اولدوغندن فقیر شریکك نوبت مهائیه‌سنده مجموع مشاعی استهلاك ئه‌یله‌مه‌سی تقدیرنده توی تحقق ایده‌رك دیکر شرکانك کلیاً متضرر اولمالری احتمالی موجوددر . بناءً علیه بوکبی احوالده مهایئه اصولی‌ده صورت سالمه‌ده نزاعی قطع وشرکانی حقلرینه ایصال ایده‌بیله‌جك برطریق عد اولوناماز .

بومسأله‌نك یکانه چارهٔ حلی اولمق اوزره دردنجی برشکل داها وارکه اوده اشیای مذکوره‌تك بالبیع بدلنك تقسیمندن عبارتدر . مجله‌ده بونك جواز ویاعدم جوازینه دائر صراحت مخصوصه موجود

[۱] حتی بعض فقها ، بوخصوصده داها ایلری کیده‌رك تفریق وتبعیضنده هرشریك ایچون ضرر بولونان اموال مشترکه‌نك تقسیمنه ، بوتون شرکانك رضالری انضمام ایتمسه بیله‌ـ حاکم فائده‌سز وخصوصیله اضاعهٔ مال وافاتهٔ منفعتی منتج مصالح ایله مشغول اولامایاجغنه مبنی ـ حاکم طرفندن ینه توسط ایدیله‌مه‌یه‌جکنه قائل اولمشدر .

ده‌کیلسه‌ده بوصورتله تقسیم معاوضه‌دن‌معدود ومعاوضه‌ده جمله شرکانك رضالری لازم‌اولماسنه ومشارکلردن بری امتناع ایتدیکی تقدیرده مانع ایله مقتضینك تعارضی حالنده مانع تقدیم اولونور قاعدهٔ فقهیه‌سنه مبنی بدلاً ازالهٔ شیوعده دخی قسمت قضا جریان ایده‌مه‌یه‌جکی طبیعیدر . ائمهٔ حنفیه‌نك اقوال مفتی بها‌سی‌ده بومرکزده‌در [۱] . بناء علی‌هذا بوصورتله توفیقاً برقرار اتخاذینه‌ده امکان قانونی یوقدر .

شوحالده احوال مماثله‌ده حادث اولان مشکلاتك منشائی قانون مدنیمز احکامنده آرانیلمق وینه مسائل مجتهد فیهادن احتیاجات عصره موافق کورونه‌ن دردنجی شکل‌واساسك قبول وترجیحی لزومی تأمل‌اولونمق ایجاب ایده‌ر .

ماصل‌که قابل قسمت اولمایان اموال غیرمنقوله‌ده کرك حصهٔ شایعه‌نك تسلیمی وکرك مهایئه اجراسی آز چوق مشکلات ایله قابلیت اجرائیه‌یی حائز بولوندیغی حالده واضع قانون بونی بیله کافی کورمه‌یه‌رك بالاشتراك تصرف اولونان اموال غیرمنقوله‌نك صورت‌تقسیمی حقنده‌کی قانون موقت ایله‌ ، اموال‌مذکوره‌نك اولا ، حصه‌دارلر ؛ ثانیاً ، بوتون طالبلر آراسنده بالمزایده فروختی واثمان حاصله‌سنك حصه‌دارلره توزیعی صورتیله ازالهٔ شیوعی اساسنی قبول ایتمشدر . واقعا بواساسك قبولی ، ثروت اساسیهٔ مملکتك فائده‌سز انقسامدن وحقوق تصرفیهٔ افرادك کشمکشدن صیانتیله تزیید اعتبار وقیمتی کبی ـ اموال منقوله‌ده وارد اولامایان ـ بعض‌منافع عمومیه ملاحظاتندن ملهم ایسه‌ده براضطرار مادی‌یه مبتنی‌اولمقسزین اموال‌غیرمنقوله حقنده تجویز ایدیله‌ن بواصولك براحتیاج مبرمه مستنداً اموال منقوله حقنده تطبیقنه جواز ویریله‌مه‌سی‌ده منطقاً قابل قبول ده‌کیلدر .

قالدی‌که اموال مشترکه‌نك قضاءً فروختیله بدلنك تقسیمی کیفیتی حق ملکیتك نوعما تحدیدینی متضمن اولمق اعتباریله بوکا راضی اولمایان شریك ایچون مصلحتدن عاری وضرری مؤدی ایسه‌ده علاقه‌دارلردن هیچ برینك نه عیناً نه‌ده منفعةً تأمین استفاده‌سنه امکان‌ئه‌لده ایدیله‌مه‌یه‌رك منازعه‌نك الی‌الابد دوام وتسلسلی کیفیتنك بوندن دها بویوك برضرر تشکیل ایده‌جکی‌ده جای اشتباه ده‌کیلدر . بناءً علیه حصه‌دارانك صور موجودهٔ قانونیه ایله مال مشترکدن استفاده‌سی تأمین اولونامایان خصوصاتده منازع فیهك بالفروخت اثمانك تقسیمی هرحالده ضرر اخف درجه‌سنده قالیر . وضرر اخفك قبولیله ضرر اشدك لزوم ازاله‌سی‌ده قواعد عمومیهٔ قانونیه اقتضاسندندر .

بوندن باشقا خصوصات مماثله‌ده بدلاً ازالهٔ شیوعك نظره آلینماسی وضعیتی ، شریك خارجك عین مشترکدن انتفاعی واضع‌الید اولان شریکك آرزو وموافقتنه معلق طوتولمق وبوشریك مساعده ایتمه‌دیکی حالده مشاعك تمامی ملك مستقلی کبی یدنده بالابقا شریك خارج کلیاً انتفاعدن محروم براقیلمق نتیجهٔ

[۱] ولو اراد احدهما البیع وابی‌الآخر لم‌یجبر علی بیع نصیبه خلافاً لمالك . (درمختار ٥ جلد ۲۲۸ صحیفه)

ضروريه‌سنى توليد ايدر . بوكيفيت ايسه حصهٔ شايعه‌نك تصرفنه دائرا ولان احكام قانونيه‌نك معناسز ولغو حكمنده قالماسنى مستلزمدر .

محاذير معروضه‌يه نظراً برفردك حق تصرفندن استفاده‌سنى شريكنك انضمام موافقتنه مقصور براقمق فى‌زماننا هيچ‌ده موافق ده‌كيلدر . بلكه اعصار متقدمه‌ده بونك محذورى كورولمه‌يوردى . شريعت غراى اسلاميه احكام عاليه‌سيله تأييد وتتميم بويورولان مكارم اخلاقيه‌نك بشريت اوزرنده بوتون قوتيله فرمانفرما اولدوغى ، فضيلت وصفوت اخلاقيه‌نك متكمل بولوندينى زمانلرده احكام قضائيه‌نك تفرعات تنفيذيه‌سنده مشكلات ظهورى نادر ايدى . « شريعتك كسديكى بارمق آجماز » دستورينى برتسليميت معنويه ايله عقيدهٔ دينيه طانيان اصحاب مصالح ، حاكمك حكم وتنبيهى تلقى ايدر ايتمز آرتيق محكوم بهده قطعياً حق قالماديغنه قناعت كتيره‌رك بالرضا حكم واقعك اجراسنه شتاب ئه‌يلر وعينى حسيات خالصه ايله مجهز بولونان ديكر طرفده استيفاى حق صيراسنده خصمنك حقنه تمامى رعايتى بروظيفهٔ دينيه واخلاقيه طانيردى . ديمك كه فضائل اخلاقيه‌نك معاملات‌مدنيه اوزرنده‌رموقع حاكمى بولوندوغى زمانلرده طرفينك‌حسن نيت متقابله‌سى سايه‌سنده‌احكام قضائيه‌نك‌على‌الاكثر بالرضا انفاذى دائرهٔ‌امكانه كيره‌ر وبوخصوصده غيرقابل اقتحام‌مشكلات ظهورينه محل قالماز وانفاذ جبرى‌يه‌ده بالطبع احتياج حس ايديلمزدى . حال‌بوكه، شيمدى اويله‌ميدر ؟

كرچه احكام صادره‌نك حين اجراسنده بلااستثنا بوتون اصحاب مصالحك قصداً التزام عناد ايده‌جكلرينه قائل اولمق مغاير انصافدر ، فقط كوروپورزكه بونلر آراسنده حقسزلغى قطعياً بيلديكى وحتى خارجاً اعترافده بيله بأس كورمه‌ديكى حالده مجرد خصمنك مطالبه ومدافعه خصوصنده‌كى ضعفندن ويا محكمه‌نك ذهولندن بالاستفاده دعواى قازانمق وياخود اجراى تأخير ايتمك ايچون برچوق اعتراضات واهيه سردىله خصمنى ئه‌زمكه وئوزمكه چاليشانلرده ئه‌كسيك ده‌كيلدر. بوسبيله‌دركه زمانمزده‌تحدث ايده‌ن منازعات حقوقيه ومشكلات اجرائيه‌نك حل تفرعاتى امرنده اخلاقدن استعانه امكانى پك آزدر .

حدذاتنده فضائل اخلاقيه‌نك حقوقه رعايت امرنده سائق وهادى اولمقدن هيچ برزمان كيرى قالماياجغى واحكام موضوعه‌نك‌ده بالطبع بوندن استفاده ايده‌جكى شبهه‌سزدر . فقط قوهٔ قانونيه‌نك تأييدات اخلاقيه‌يه تابع ومفتقربولونمسى احقاق حق‌ايچون تأمينات كافيه تشكيل ايده‌بيله‌جكى‌ده هيچ‌بروقت قابل ادعا ده‌كيلدر. چونكه اخلاقك قوهٔ تأييديه‌سى كفايت ايتمش اولسه‌يدى وضع قوانينه هيچ‌ده لزوم كورولمزدى . ناصيل‌كه بزده اعلاماتك صور اجرائيه‌سى كيفيتى برخيلى استحاله‌لر كيرمش وبوخصوصده برچوق تجارب حصوله كلمش اولماسنه رغماً ممكن مرتبه تأمين مقصده ومنع تزويرات وتأخراته كافى ظن ايديلەن برقانون لايحه‌سى تنظيمى هنوز ميسر اولابيلمشدر .

ملاحظات مسروده كوستريبور كه محاكمى قابليت اجرائيه‌دن محروم مقررات اصدارى كلفتندن وقايه

وحقوق افرادى خللدن صيانت ايچون قضاءً تقسيم ومهايئه‌سنه قانون مدنيمز احكامنك مساعد بولونمادينى عين منقولده‌كى حصص شايعه‌دن صاحبلرينك صورت سالمه ومتساويه‌ده تأمين استفاده‌لرينى تكفل ايده‌جك احكام مخصوصه وضعنه صورت قطعيه‌ده احتياج واردر . نظر تأمله آلينماسى زمانى يالكز كلش ده‌كيل ، جوقدن كچمش‌اولان بومهم نقصان ايسه آنجاق عين‌مذكورك قضاءً صاتيلارق اثمانك حصه‌دارلره توزيعى اساسنك قبوليله قابل تلافيدر .

ائمهٔ حنفيه‌دن واصحاب ترجيحدن فقيه‌النفس‌قاضيخان حضرتلرينك بومسأله‌ده‌كى اجتهادى (١) احتياجات عصره تماميله موافق بولوندوغى هردرلو شك وشبهه‌دن آزاده‌در. باخصوص‌كه مشاراليه بواجتهادنده‌يالكز اولمايوب امام مالك حضرتلرينك رأى واجتهادى‌ده بومركزده‌در .

ذاتاً ترقيات مدنيه‌نك توليد ايتديكى احتياجات الجاسيله صوك زمانلرده واضع قانونيمزجه مذهب شافعى ومالكى وحنبلى‌يه مستند بعض اساسات مهمه‌نك قبولى صورتيله ترقيات مستقبلهٔ حقوقيه‌مز ايچون فياض برمحيط مساعى استحضار ايديلديكى نظر افتخار ايله مشهود اولمقده‌در .

بوجمله‌دن اولارق مدعى عليه متوارى لاجل‌اليمين قاضى طرفدن وقوع بولان دعوته اجابتدن امتناع ايتديكى تقديرده ناكل حكمنده عديله مدعى‌يه يمين توجهى لزومنى نضمن ايده‌ن ٢ نيسان ٣٣٢ تاريخلى مادهٔ منفردهٔ قانونيه مذهب شافعى‌يه مبتنى اولدوغى‌كبى [٢] زوجك غيبوبتى حالنده نفقه‌نك تحصيلى متعذر اولدوغى تقديرده زوجه‌نك طلبيله قاضينك نكاحى فسخ ايده‌بيله‌جكى حقنده ١٠ شباط ٣٣١ تاريخلى مادهٔ منفردهٔ قانونيه مذهب حنبلى‌يه مستند بولنمشدر .

كذلك مجله‌نك (١١٤٠) نجى ماده‌سى حكمنى — كه برعين مشتركك تفريق وتبعيضى صاحبلرندن برينه نافع وديكرينك منفعت مقصوده‌سنى مفوت اولدوغى تقديرده نفعى‌اولان‌شريكك طلبيله تقسيم‌اولونوب ديكر حصه‌داره مضر اولماسنك نظر اعتباره آلنامياجغنى ناطقدر — قسماً تعديل ايدن تقسيم قانون موقتنك برنجى ماده‌سنك هرحصه‌ده منفعت مقصوده‌نك قسمت ايله عدم فوتى لزومنى متضمن‌اولان‌ايكنجى فقره‌سى دخى مذهب مالكى‌يه مستنددر [٣] . مادام‌كه الجاآت زمانه‌يه اتباعاً عندالاضطرار ديكر مذاهبه مستند مسائل‌ايله عمل وافتايه‌بيله جواز شرعى واردر . اوحالده ائمهٔ حنفيه‌دن قاضيخانك مذهب مالكى‌يه‌ده موافق اولان اجتهادينى قبول ايتمك من‌كل‌الوجوه موافق ومناسب ملاحظه اولنمقده‌در .

---

(١) . . والعبدالواحد والدابةالواحدة يباع وتقسيم ثمنها لانها لاتحمل‌القسمة وكذلك كل‌مايكون فى‌تبعيضه ضرر . (قاضيخان ٣ جلد ١٨٧ صحيفه . كتاب‌القسمة) .

(٢) . . . فان‌لم يكن للمدعى بينة جعل‌الاخر فى‌حكم‌الناكل فيحلف‌المدعى يمين‌الرد ثم يحكم‌له لكن لابد من‌تقديم‌النداء بانه ان‌لم يحضر جعل ناكلاً (تحفة‌المتحاج لشرح‌المنهاج)

(٣) ويجبر على‌القسمة من‌اباها بشرط ان ينتفع كل واحد من‌الشركاء‌الطالب وغيره بماينوبه فى‌القسمة انتفاعاً تاماً كالانتفاع قبل‌اسم فى‌مدخله ومخرجه ومربط دابته . (خرشى)

شوقادارکه قانون مدنیده تعدیلات اجرامی برچوق تدقیقات وتتبعاته واوزون وقتلره متوقف بولونمامسنه مبنی بواحتیاج مبرمك صورت عاجلهده تطمینی ایچون حالاً مجلس عالیٔ عمومیده دردست تدقیق اولان اجرا قانونی لایحهسنه ــ تعلق حسبیله ــ شیمدیلك شومألده برماده علاوه‌سی تأمین مقصده کافی کورونمکده‌در :

تفریق وتبعیضی حصه‌دارلردن هربرینه مضراولان مشترك اموال منقوله حصص شایعه‌سنك صاحبلرینه تسلیمی تضمن ایده‌ن حکملر ، عندالاجرا کیفیت تسلیم وتسلمده وصورت استعمال وانتفاعده طرفین اتفاق ایده‌مه‌دیکلری تقدیرده دوائر اجرائیه‌جه اموال مذکوره‌نك تمامی اول امرده حصه‌دارلر آراسنده وبونلر طالب اولمازسه صورت علنیه‌ده بالمزایده صاتیلاراق اثمان حاصله‌سنك بین‌الشرکه حصه‌لرینه کوره توزیع واعطاسی صورتیله تنفیذ اولونور .

مصارف مزایده هر شریکدن حصه‌لرینه کوره آلینیر . شوقادارکه رسم تحصیل یالکز مقدار محکوم‌به اوزرندن استیفا ایدیلیر . » [۱]

[۱] مزایده‌نك برنجی درجه‌ده حصه‌دارلره حصری عین‌مشترکك عائله خاطراتیله رابطه‌دار برمحرمیت خصوصیه ویاقیمت معنویه‌یی حائز اولماسی احتمالنه کوره بادیٔ امرده خارجاً مزایده‌یه اشتراکك علاقه‌دارانجه حسن‌تلقی اولونامایاجنی ملاحظه‌سندن منبعثدر .

ماضیٔ قوانینمزه ارجاع نظر

دروزنجی واونجی عصر مجموعه :

عثمانلی قانون نامه‌لری

۲

« اسکی عثمانلی قانون‌نامه‌لری محتویاتی ــ بونلره دائر یاپیلهجق تدقیقاتده‌کی مشکلات ــ کوچوك سهولر ــ لسان نقطه‌سندن عثمانلی قانون نامه‌لری ــ تعبیرات قدیمه و کلمات اجنبیه ــ خیانه ، جره‌خور و سخره ــ قانون‌نامه‌لرك ایضاحی ایچون مراجعت اولونان آثار : قوانین عتیقه مجموعه‌لری ، تیمار وزعامته متعلق آثار ، آثارقدیمهٔ تشریفاتیه ــ ألدن کچن کتابلر . »

عثمانلی قانون نامه‌لری بك متنوع احکامی احتوا ایلمکده‌در. بوقانون نامه‌لرده ؛ ادارهٔ مملکته ، وظائف عمومیه‌نك کیملر طرفندن ایفا ایدیله‌جکنه ، تبعه‌نك ارض ایله درجهٔ علاقه ومربوطیتنه ، جبایت وتحصیل رسومه ، تشریفاته ، مواد جزائیه‌یه ، اعصار اخیره‌ده بلدیه‌لره انتقال ایده‌ن خصوصاته و سائره‌یه دائر برچوق احکامه تصادف اولونیور .

بونلرك تدقیق وتوضیحی ؛ حکومت عثمانیه‌نك ماضیٔ حقوقی واداریسنی اظهاره وسیله بخش اولمق اعتباریله وظائف اخلافك أك متختملرندن بولوندیغنه بناءً بز بوایشی ؛ جهات عدیده‌دن محاکمه ایتمك ، الیوم غیرموجود اشخاصه ، احتیاجاته ، اراضی‌یه متعلق اولان بوقانونلرك ماضیده‌کی جهت حائزیتلرینی تحری ، قدیم ذهنیت اداریی واونك آناتنی ممکن اولدوغی درجه‌ده وضوحله ارائه وبعده درجه درجه قوانینك احکام متعلقه‌سنی وقایعه تطبیق وبالنتیجه حکومت عثمانیه‌نك ماضیٔ حقوقی واداریسنی تعیین ایله تعمیق تدقیقاته یول اچمق تصورنده بولونیورز .

قلیل اولان منابعدن ، آثار قدیمهٔ موجوده‌مزك بزه کوسکون دوران صحیفه‌لرنده بو معلوماتی صحته قریب اولارق درج ایتمك شبهه‌سز چوق مشکل ایدی . یوقاریده برنبذه بحث ایتدیکمز افول ایتمش شخصیتلر ، زوال بولمش احتیاجلر ، ألدن چیقمش قطعه‌لر وعلی‌الخصوص لسانك وادیٔ عدمه یوارلادیغی تعبیرات واصطلاحات ؛ زمین تدقیقك آتلانمسی بك کوچ مانعه‌لری حالنده اوکنزده تجلی ایدیوردی . لایقی وجهله مضبوط اولمایان لسانمز ، احتیاجه غیرکافی بولونان آثار لغویه‌مز. قانون‌نامه‌لرده موجودبعض تعبیراتی حل وحسم ایچون اوزون اوزون مدت ابکمیتی محافظه‌ایتدیلر. بوموضوع اوزرینه مملکتمزده‌یازلمش آثاره تصادف ایده‌مدیکمزدن [۱] معنامی غیر واضح کلماتی ألده‌کی لغت کتابلرندن ، یاخود قانون‌نامه‌لرك مختلف نسخه‌لرنده‌کی

[۱] سیروز تجارت محکمه‌سی ریاستنده بولونان احمد لطفی افندی طرفندن وجوده کتیریلوب ۳۰۶ تاریخنده طبع اولونان (مرآت عدالت) ده ، ملی تتبعلر مجموعه‌سنه درج ایدیلن قانون نامهٔ سلیمانی مقدمه‌سی وتاریخ انجمنتجه طبع ایتدیریلان سلطان سلیمان قانون‌نامه‌سنك فصل ثانی وثالثی ایله سیاسته واهل صنایعك جرائمنه متعلق ـ وقسماً بونلره

مضبوطاتدن آكلامغه مجبور ايدك . برنجى شق ايچون اولا كلمنك بلا تغير اصلى بولمق لازم كليور ، بعضاً كونلرجه اوغراشيلديغى حالده كوچوك برذهول نتيجه‌سى معناى حقيقيه واصل اولاميوب سهوه دوشولمك احتمالى موجود بولونيوردى .

نته‌كيم قانون‌نامه‌لرك نشرى صره‌سنده متنلرى اوزرينه تدقيقات اجرا ايدركن كلمانك شكل تحريرينه دائر علمى اساسانه توفيقاً تتبعات لازمه‌ده بولونمش اولان عارف بك ؛ سمندره ولايتنده هرعيه‌نك خرمن وقتنده تارلا باشنه ويره‌جكى بر عريه اوت ايله [بوژيك] ده كتيره‌جكى بر عريه اودون ايچون كاتبك دقتسزلكى يوزندن قانونه كچن (يواكن) وديكر نسخه‌لرده موجود (پوزق) ، (يوزك) كلمه‌لرينك هيچ برى معنايى انمام ايده‌مديكنى فرض ايدرك بوكلمه‌نك [بوركن : كوركن] اولمسى محتمل بولوندىغنه وبوحالده معنا آكلاشيلوب اودونك جنسى ايضاح ايدلديكنه ذاهب اولدوغى حالده [قانوننامهٔ سليمانى ؛ صحيفه : ٣٦ متن وحاشيه‌ده] عين قانوننامه‌نك ٦٤ نجى صحيفه‌سنده مذكور وسمندره افلاقلرينه عائد فقره ـ ميلاد عيسى عليه‌السلام كه اكا دينلرنجه بوژيك ديولر ـ [بوژيك] كلمه‌سنك معناسى كمال وضوحله ارائه ايديبوردى .

قانوننامهٔ سليمانينك سياسته متعلق فصلنده اركك كسلمسى امر اولونان [ايچمك] ى حقنده‌ده بونك « اينجيك كيمكى » اولمسى احتمالى بيلديرلمش ايكن [١] ناشر فاضلك مأخذلرندن خارج قالان برنسخه، بوجهتى صراحتاً تعيين ايليوردى [٢]وذاتاً قانون‌نامه‌لرده اكثريتله اطلاع حقيقته مانع اهلاخطالرى موجود، واولمسه بيله باقيرى (بقر) يازان كاتب ويا بوشكلده يازلمسنه مساعد بولونان لسان ، (بقر) ك (پول) ترخته توزيعى امر ايده‌ن قانونك صراحتى فارشيسنده پول ايله [بقر : باقير] آره‌سنده‌كى مناسبتى امثالى كبى قولايلقله ادراك متعسر ايدى .

اساساً عثمانلى قانونامه‌لرى لسان نقطهٔ نظرندن بك زياده شايان دقتدر . بونلرده جارى اولدقلرى اعصارك بيانجى وطنطنه‌لى لسان ادبيسندن ، منشئات وآثارنده درجهٔ افراطه واردقريلان سجع و قافيه ابتلاسندن اثر كورولەمز . افادهٔ مرام ايچون دائما مملكتك آنا لسانى ترجيح اولونمش، عربى و فارسى تعبيراتدن ممكن اولدوغى دوجه‌ده توقى ايديلمشدر . شوصورتله اجداديمزك ترلايه (باشتنه) آدمه (اكو) جاريه‌يه (قاراوش) خسته‌يه (اوتاجى) صاحبى معلوم اولميان حيوانه (يوه = ياوه) شرابه (سوجى معدنه (كوره) تارلايى بوش براقمغه (بوزقومق) داخل وخارج مملكته (ايللوك) و (ياغيلق = دشمن

غير داخل ـ بعض احكامى موجوددر . مومى اليه اولكيلر ايچون مأخذ ارائه ايتمه‌مش و ديكرلرى حقنده عهد رابع زمانىنده جارى و « ال يازوسيله محرر وذيلى ١٩٠١ هـ تاريخيله مورخ برعتيق مجموعه‌ده» مندرج بولوندقلرينى افاده ايدرك تدقيقات سائره اجراسنه تشبث ايله‌مشدر . مع ذلك ثلث عصره قريب برزمان اول حكومت عثمانيه‌نك تاريخچهٔ عدليسنى تحريره وقديم موضوعات قانونيه‌سنى تتبعه شايان كورمك اعتباريله برادرم نامليزى حرمتله ياد ايدرز .

[١] قيز واوغلان چكان كمسنه‌نك وخيانت ايله بر اجنبينك اوينه كيرن كمسنه‌نك عورت وقيز چكمكه بيله واران كمسنه‌نك ايچمكى كسيله » تاريخ انجمنتجه طبع اولنان قانون نامهٔ سليمانى، صحيفه : ٧ متن وحاشيه] ـ [٢] [« ذكرنى كسسلر » : قانون نامه [فاتح كتبخانه‌سى ، نومرو ٣٥٠٧]

مملكتى) منازعه ومقاتله‌يله (صاواش) صاحب يرينه (اصى) قويونلرك صولاندينى محله (صواد) مرعى‌يه (اوردو) ديدكلرينى وحتى اوزان واكيال ايچون (مدره ، لدره ، كله) كبى تعبيراتى قوللاندقلرينى قانون نامه‌لرىمزدن اكلايورز .

آنجق عثمانليلر روم ايليده ، جهاندارلق ايتدكلرى اقاليمده ساكن عناصر خرستيانيه‌نك بعض تعبيراتنى كندى لهجه‌لرينه ادخال وقانونلرينه وضع ايده‌رك چوخه يرينه (پاستاو) افلاقلرده كى محافظ نفراته (پريمكور) كوى مختارينه (كنز) انحصارايچون (منه‌پوليه) ديمكده محذور تصور ايتمدكلرى كبى انحصار كيفيتى شرابده [١] تطبيق و (آپريل) كلمه‌سنى نيسان مقابلنده استعمال [٢] ايلمكى غيرجائز كورمشلرايدى. حل مشكلات ايچون قانون‌نامه‌لرىمزدن استمداد اولنه‌جق زمان مختلف نسخه‌لرى قارشيلاشديرمق برنده اكلاشلميان خصوص حقنده ديكرينك لطف اعانه‌سنه مراجعت ايتمك ايجاب ايديبور [٣] بر تك كلمه‌يى ، مختلف قانون مجموعه‌لرينه درج ايديلەن احكامدن استخراج ويا قانونلرك صورت ضبط وتحريرندن استنباط وياخود بو مجموعه‌لر كنارينه وقتيله بعض اصحاب خير طرفندن يازيلان حاشيه‌لردن آكلامق مقتضى بولونيوردى .

بالفرض : قانون‌نامهٔ سليمانينك بر فصلى يوروك و خيمانه‌يه متعلق احواله دائردر . بورادە يوروكلر و اصحاباً تعريف و بردنبره خيمانه‌يه نقل كلام اولنه‌رق ـ « ولايت قرمانده مجموع خيمانه‌لر شهزاده‌يه خاص اولنمش ايمش بعضسنه آت اچه‌سى وضع اولنوب وبعضسنه اولنمامش » [٤]ده‌نيله‌رك ـ بونلردن النه‌جق رسوم تعداد ايديلديكى حالده دوغريدن دوغرو [خيمانه] نك نه‌كبى اشخاصه علم اولەجغى بيلديرلمه‌مكده‌در . هرنه قادار « آت اچه‌سى چكميان قبيله‌لرك رسومى اوتراق رعايا رسومى كيدر » [٥] صراحتدن واليوم آنفره‌يه تابع برقضا اولان [خيمانه ـ خيمانتن] حقنده دسترس اولدوغمز بعض جغرافى معلوماتدن [٦] قديماً بورالرده ساكن خيمه‌نشين قبائل وعشائرك بو نامله توصيف اولوندقلرى آكلاشلمقده ايسه‌ده ديكر

---

[١] وكافرك باغى اولوب شيره حاصل اولان برلرده واكر شهرده واكر كوبده سوباشى و سواري ايكى اى منوپوليه دوتوب سوچى سن صاته ترخدن زياده‌يه كوجله كاتر اوزرينه براقيلر — تاريخ انجمنى طرفندن طبع اولونان قانون نامهٔ سليمانى ، صحيفه : ٣٤]

[٢] بروجه بالا كلمات قديمه اوزرنده كى تتبعاتى نتايجندن استفاده ايلەيكمز عارف بك، برقسم رسومك اخذ اولوندوغى (اپريل) كلمه‌سى حقنده سكوتى اختيار ايله‌دكلرى جهتله بونك عثمانلى لهجه‌سنه داخل كلمات اجنبيه‌دن ، نيسان مقابلى (آپريل : . آوريل) اولاجغى خاطره كلمكله برابر مختلف يازمه نسخه‌لردەمده مقابل كسره موضوع بولونمسى بعض كونه تحرياتى موجب ومدلى نسخه‌يى [عاشر افندى كتبخانه‌سى : قانون‌نامه؛ نومرو : ١٠٤ ، ارضروم قانون‌نامه‌سى] بوله‌مزه سائق اولدى .

[٣] تحرياتمز اثناسنده بزه تسهيلات ممكنه‌يى ايفا وبعض علمى ملاحظاته بناء مختلف كتبخانه‌لره داغيديلان ويا باشقه‌جه محل مخصوصنده حفظ اولونان قانون‌نامه‌لردن وجوديتنه مطلع اولدقلرىمزك انظار مطالعه‌مزه وضعى اسباني استكمال بويوردقلرندن دولايى مؤسسات علميه‌و فقيه اداره‌سى مديرمحترمى نائل رشيدبك افندى‌يه جريدهٔ عدليه‌نامنه تشكراولنور.

[٤] قانون نامهٔ سليمانى . صحيفه : ٦٢ ـ [٥] عين قانون‌نامه . صحيفه : ٦٣

[٦] انقره جوارندن قونيه ولايتى حدودينه قدر ممتد و سفاريا و قيزيل ايرمق نهرلريله محدود بولونان حيانه

طرفدن بر قسم قانون‌نامه‌لر ، خيانه‌نك يالكز قره‌مانده بولونمادیغی ، روم ایلیده‌ده بو قبیل اهالی موجود اولدیغنی ارائه أیلمکده ، بونلرك ایسه قبیله وعشیرت حیاتی ، سالف‌الذکر رسوم ایله حائز علاقه اولدقلری کورلمکده ایدی . توالی ایدن تدقیقاتمز اثناسنده « کمسنه‌نك یازولیسی ونزا علوسی اولمیان خارج از دفتر خیانه طایفه‌سی »[۱] « وقفك طپراغنده فوت اولان کمسنه‌لر ولایت دفترینك صورتنده وقفك وسربستك رعیت ورعیتی اوغللرندن اولمیوب خیانه‌دن ایدوکلری شرعاً ظاهر اولورسه »[۲] « خیانه طایفه‌سی اخرك طپراغنده تمکن اتمك ایله جریمه‌سن طپراق صاحبی الور بز خیانه یوز جریمهٔ ضابطمز الدقدن صکره سزه داخی ویرمزز سربست رعایا یوز دیو تعلل ایده‌مزلر » و کذلك « اسپنجه یکرمی‌بش اچه‌در کرك دفترلو رعایا کرك خیانه اولسون »[۳] کبی قیوداتدن بو قبیل اشخاصه‌ده (خیانه) تعبیر اولوندوغی و « بر تیمار ویا زعامتده خارجدن بعض خیانه کافرلر کلوب تمکن ایدوب »[٤] عباره‌سندن بونلر میانده غیر مسلملر دخی موجود اولدیغنی استدلال أیلدك .

برقسم تعبیرات‌ده آنجق قانون‌نامه‌لرکنارنده‌کی حاشیه‌لردن بیلینوردی: غیرمطبوع قانون‌نامه‌لرده عوارض میانده أك باشلی اقسامدن اولمق اوزره ذکر ایدیلهن (جره‌خور) ـ یکیچری عجمی اوغلانلرینك بادهوا حلقه بسلتدیرلمسی ـ و (سخره) ـ رعایانی آغاریه صورتیله استخدام[٥] بو زمره‌دندر .

قانون‌نامه‌لرك توضیحی ایچون کله‌لر اوزرنده‌کی مشکلات حل ایدیلدکدن صوکرا اراضی‌یه ، تیمار وزعامته ، اوزمانکی کوه‌وقیافته ، سرایك تشریفاتنه‌وسائره‌یه متعلق احکامنی تنویر ، بومباحثه دائر یازلمش قدیم آثاره مجامیع ومنشاآته ، مطبوع وغیرمطبوع تاریخلره مراجعتی استلزام ایتمکله برابر قانون‌نامه‌لره داخل بر قسم موادك تحقیق وتفصیلی محاکم شرعیه‌یه تودیع اولونوب اوزمانلرده کمالیله تطبیق ایدیلهن معاملات وعقوباته دائر احکامی بیلمکه وبونلری احاطه کتب فقهیه ایله سیاستنامه‌لری تتبعه موقوف ایدی .

اسلافك بیوك بر همتله تألیف وترجمه ایتدکلری سیاست کتابلرینی تحری وبولندرن برقاچنی ـ صره‌سی

اووه‌سنك حالاً بیله خیمه نشین کرد عشیرتلری طرفندن مسکون ـ قاموسی الاعلام جلد ۳ صحیفه : ۲۰۰٦ ـ حیاتن: انقره‌ده ادمانلو و طبانلو عشایرینك مسکنی بر قضا ـ لهجهٔ عثمانی ـ جلد ۱ صحیفه : ۵۳۰ ـ ات چکن : قرمانده کذلك واسع بر قضا واسکی ایل عشیرتنك مأواسی ـ عین اثر جلد ۱ صحیفه : ٦ ـ اولدیغنه وقانون نامهٔ سلیمانینك خیانه‌یه متعلق فصلنده « طورغود واسکی ایل قبیله » لرندن بحث ایدلکله برابر ولایت قرمانك اوزمانکی ملحقاتی میانده فی‌الحقیقه اسکی ایل وطورغود ایل اسمنده‌کی قضالرك موجودیتنه دائر ـ قانون‌نامه‌لرده ـ تصادف اولونان فقرات کبی .

[۱] یانجیلر حقنده‌کی احکامده [قانون‌نامه . عاشر افندی کتبخانه‌سی ؛ نومرو : ۱۰۰٤]

[۲] خیانه‌نك یاوه‌خراجی ومتروکاتی حقنده ادرنه قاضیسنه کوندریلن برامرنامه‌ده [قانون‌نامه ، عاطف‌افندی کتبخانه‌سی نومرو : ۱۷۳٤]

[۳] برنجی قانون‌نامه‌نك مرعش وسلستره‌یه متعلق قسملرنده .

[٤] عین قانون‌نامه . جلال زاده مرحومك قانونه متعلق بعض تحریراتی . رعیت وتیمار فصلنده مذکور .

[۵] جره‌خور : یکیدن جمع اولان عجمی اوغلان شهره کلدکلرنده بر نیچه کون بر محله قیوب بسیاتدرمکه امر اتدکلری خصوص. سخره : رعایایه اجرت ویرمیوب جبرله خدمتلنمکه واولاغه دیرلر» [قانون‌نامه . عاطف‌افندی کتبخانه‌سی عوارض حقنده استانبول قاضیسنه ۹۵۷ تاریخیله کوندریلن امرنامه کنارنده .

کلدکجه احکام مندرجه‌سندن بحث ایتمك اوزره ـ کندیمزه مرجع اتخاذ ایلدك . خصوصات مسروده‌یی باشه جیقاره‌بیلمك ایچون مراجعت ایتدیکمز اثاردن أك مهملرینی ، ناشرك مرجعلرینه ترتیباً آتشاغی‌یه درج ایده‌جکز. بوصورتله هم مأخذلریمزی بیلنمش ، غیر اختیاری ، وقوعه‌کله‌جك خطیأتك تصحیحنه میدان براقیلمش هم‌ده ـ قانون‌نامه‌لریمزه دائر ـ ایلرود. یاپیله‌جق دها مکملرینه انتظاراً ـ بر کتابیات تدقیقی وجوده کتیریلش اوله‌جقدر .

مطبوع قانون‌نامهٔ سلیمانی متنی مقابله وتدقیقی ایچون ناشرك مراجعت ایتدیکی نسخه‌لر :

۱ ـ روان کوشکنده‌کی کتبخانه‌ده‌در : بالخاصه پادشاهلر ایچون یازلمشدر. ایجابی تقدیرنده مراجعت ایدیلك اوزره مذکور کتبخانهٔ پادشاهیده حفظ اولونمشدر . مع‌مافیه تحریری سنه‌سی اشارت ایدیلمه‌مشدر.

۲ ـ عاشر افندی کتبخانه‌سنده‌کی ازمیری مصطفی افندی کتابلری آره‌سنده بولونان مجموعه‌لردن برنده [نومرو : ۱۰۰٤] محرر نسخه‌در. سلطان مراد رابع زمانده یازیلوب مستنسخی طرفندن غایت دوغرو نسخه‌لرله مقابله ایدیلمشدر . فصله اولارق مواد محتویه‌سندن دور مذکورده منسوخ ومعمول‌به بولونانلرینه اشارت ایتمش ومنسوخ مواد یرینه اقامه اولونان ماده‌لری کتابك کنارینه تحریر أیلمشدر .

بوایکی قانون‌نامه‌نك برنجی صحیفه‌لرنده اسملری (قانون‌نامهٔ همایون) دیه مقیددر .

۳ ـ سلطان بایزید جامع شریفنده‌کی ولی‌الدین افندی کتبخانه‌سنده‌در . [نومرو : ۱۹٦۹] . خط نسخ ایله یازلمشدر. فهرسته (قانوننامهٔ سلطان سلیمان) و بالاسنده (قانون‌نامهٔ عثمانی‌که شمدی مقرردر) دیه مقید ومحرردر . بعض قرائتدن سلطان سلیمان خان اول دورنده یازلدیغی آکلاشیلیور .

٤ ـ صحافلر شیخی زاده اسعد افندی کتبخانه‌سنده‌در. [نومرو : ۲۳٦۲] دیوانی خط ایله یازلمشدر. فهرسته (قوانین عرفیهٔ دیوانی) نامیله مسطوردر. سلطان مراد ثالث دورنده استنساخ ایدلدیکی آکلاشیلیور .

۵ ـ نورعثمانی کتبخانه‌سنده‌در . [نومرو : ٤۰۹٤] خط نسخ ایله محرردر . ابتداسنده « هذا قانون سلطان سلیمان خان اعزالله انصاره من اوله الی آخره » سرلوحه‌سی واردر . [۱]

جریدهٔ عدلیه نامه یازدیغمز تدقیقات اثناسنده باشقه‌جه دسترسی اولدوغمز نسخه‌لرله بونلری محتوی قوانین مجموعه‌لری مندرجاتی بروجه آتیدر :

۱ ـ قانون‌نامه . عاطف افندی کتبخانه‌سی ؛ [نومرو: ۱۷۳٤]. خط نسخ ایله محرریك مهم برمجموعهٔ قوانین اولوب :

تیمار توجیهنده موضوع اصوللره ، اشکین تیماری کیملره ویریله‌جکنه ، یوقلمه دفترلرینه ، تیمار وزعامت محلولاتنه ، خرسز واهل شناعتك سیاستنه دائر روم ایلی بکلربکیلری بهرام ، لطفی ، محمد واحمد پاشالره (۹۳۷ الی ۹٦۳). ایراندن مجدداً فتح‌اولونان یرلرك تیمار وزعامت توجیهاتنه دائر وان بکلربکیسی اسکندر پاشایه (۹۵٦). مسلم ویایاله دائر (۹٤٦) خاصه قوریلرده آلنه‌جق رسومه دائر [تاریخسز] روم‌ایلی قاضیلرینه.

---

[۱] بو بش مأخذ حقنده عارف بکك افاده‌سی عیناً نقل اولونمشدر .

نجيك رسمى، فلسلرك صورت توزيعى وعوارض حقنده استانبول قاضيلرينه (٩١٦ الى ٩٥٦). اياق باجى حقنده كته واينه كول قاضيلرينه (٩٦٠). ال ايله يولونان تركه‌دن رسوم آلنميه‌جغنه دائر لوفجه وارناوه بلغراد قاضيلرينه (٩٥٦). جريبك تعريفنه و وقف باغلردن آلنه‌جق رسومه دائر قرق كليسا قاضيسنه (٩٥١). وقف باغلره دائر يكيچرى اغاسنه (٩٥٣). يكيچرى ايچون جمع اولونان اوغلانلرك ملبوساتنه دائر اسكوب، قالقاندلن وسائر محللر قاضيلرينه (٩٥٧). اولاق ايچون روم ايلى قاضيلرينه (٩٦٢). سپاهى ويكيچريلرك قپانلره كتيرميه‌رك صاتدقلرى اون، ميوه وسائره ايله كركخانه‌يه كتيرلمه‌ين امتعه حقنده ادرنه قاضيسنه (٩٦٥). سراى عامره ايچون ايرغاد جمعنه دائر يكيچرى اغاسنه (٩٥٩). اون قپانه‌متعلق احكامك تبليغنه دائر استانبول قاضيسنه (٩٦٧). ارباب تيمار ذمتلرنده‌كى قرض فيلورى آلتونلرك جمعنه دائر كوريجه وسائر قاضيلرينه. ملتزمين ذمتلرينك تحصيلنه دائر شام وحلب قاضيلرينه (٩٦٧). يراق طوغان كتيرميانلرك تيمارلرى محلول‌عد اولنه‌جغنه وسائره‌يه دائر قسطمونيده طغانجى‌باشيلغه متعلق اولان يرلرك قاضيلرينه. خيانه‌نك ياوه خراجى ومتروكاتنه دائر ادرنه قاضيسنه. خارجه اخراجى ممنوع تركيه‌دائر آق دكز يالسنده‌اولان بكلره وقاضيلره كوندريلن اوامر وقوانين صورتلرينى وبونلرى متعاقب تاريخ انجمنتجه طبع اولونان [قانون نامهٔ سليمانى]نى[١] واودون قانونندن صوكره يطريقك شخصنه متعلق عوائد بقيه‌سنى تحصيل ضمننده روم ايلى يه‌عزيمت ايده‌جكندن بحثله روم ايلى قاضيلرينه. ارباب تيمار ايچون روم ايلى بكلر بكيلرينه (٩٧٦). وليلرك اذنى اولمقسزين كيمسه‌نك قيزى تزويج اولونمامسنه ويالانجى شاهدلرك بالتحقيق اشعارينه دائر ميرميرانلره. عين خصوصه دائر بكلره وقاضيلره [عدالت نامه تعبيريله]. عوارض ميانندە دونمما ايچون كوركجى تدارکنه دائر بور دور قاضيسنه تبليغ اولونان احكامى وبوميانده خزانهٔ عامره‌ده اولان كاتبلرك احواله دائر تفصيلات مخصوصه، بعض شرعى مسائل ـ فتاوى ـ چاوش، بواب وقاضى عسكر قپوسنده‌كى خدامك عادت وآيينلرينه ـ رسومنه ـ متعلق خصوصات، [اهل حرفه متعلق قانون مفصل] ايله جلالى ظهورينه، سلطان دوكونلرنده تقديمى معتاد هداياية، حركت ارض وبانغين تخريباتنه، عسكرك وظيفه‌لرى مقدارينه، عهدنامه‌لره، خزانهٔ عامره محاسبه‌سنه وخاصه سكبانلر فروندن كيملره معينات ويريله‌جكنه وسائره‌يه دائر قسماً موضوعمزه غيرداخل موادى احتوا ايدر. مأخذلريمز آرەسنده مندرجاتندن چوق استفاده أيلديكمز برمجموعه‌در.

٢ــ قانونه‌الجريمه. [اسعد افندى كتبخانه‌سى؛ نومرو: ٢٣٥٩]. كوچك قطعه‌ده خط‌نسخ‌ايله محرر وفهرستده بونامه مقيددر. ملى تتبعلر مجموعه‌سنده [٢] منتشر قانون‌نامهٔ سليمانينك اراضى‌يه متعلق فتوالرى محتوى قسمنه قادار [٣]

٣ــ قانونه‌نامه. [ولى‌الدين افندى كتبخانه‌سى؛ نومرو: ١٩٧٠] فهرستده «قانون نامهٔ سلطان

[١] سرنامه‌سز اولوب كناريه بعض مرفوعات اشارت ايدلشدر.
[٢] صايى ١ و ٢
[٣] صايى ٢ صحيفه ٣٣٠

سليمان‌خان ديكر نسخه» ديه مقيددر. اوتنجى‌عصرده يازلمش خطوط ونامهٔ همايونلر، القاب و تشريفاته دائر تفصيلات، بعض برات صورتلرى، خارجه اخراجى ممنوع اولان امتعه، ترخه دائر احكام، بكلربكيلك، سنجاق، الاى بكيلك، زعامت وتيمار توجيهنده مژده‌تذكره‌لرندن، تجديد اولونان حكملردن، چرى باشى وعسس باشيلردن، ذخيره حكمندن وامثالندن النه‌جق رسوم؛ ولايت تحريرى وسياستنامه اعطاسنده اخذ اولنه‌جق خرجلرك مقدارى، سپاهى وسپاهى زاده‌لره، تيماره، وقف يرلرك صورت تحريرينه دائر قيمتلى تفصيلات ايله چراكسه زمانندەكى دعاوينك استماعنه، «قيزيل باش زمانندەكى بدعتلرك رفعيله» بغدادك اعادهٔ انتظامنه [٩٣٣] ادرنه محله و سوقاقلرينك تطهيرى لزومنه [٩٣٦]. دائر باشقه قانون‌نامه‌لرده بولونمايان وشمدى‌يه قادار مجهول قالان خصوصاتى حاويدر.

٤ــ قانونه‌شرعى لابى‌السعود افندى [فاتح كتبخانه‌سى؛ نومرو ٣٥٠٤] تعليق ايله‌محرر نسخه. ايكى كتابدر:

ء ــ ملى تتبعلر مجموعه‌سنده نشراولنان قانون نامهٔ سليمانى‌يه داخل قسملە [١] ــ ابوالسعوددن باحث عرض تذكره‌سيله ــ باشلار. كتاب‌الصلاة، نكاح، جهاد، آنق، مفقود، وقف، بيع، ادب‌القاضى، دعوى، غصب، قسمت، جنايات وسائره‌يى احتوا ايدر. ١١٨٦ ده [مصطفاى ثالث زمانى] محمود پاشا محكمه‌سى كاتبى محمدسعدالله افندى طرفندن تبييض اولونمشدر.

ب ــ سلطان سليمانك بودينى فتحى اوزرينه اهاليسنه بخش أيلديكى مساعداتله ابتدا ايدر. مقطوع اولان يرلرده عشره معادل رسم ويا عيناً عشر آلنمق حقنده‌كى فرمانله [٢] ختام بولور. بوده عين تاريخده سعدالله افندى طرفندن تبييض ايديلمشدر.

٥ــ قانونه شرعى لابى‌السعود [فاتح كتبخانه‌سى؛ نومرو: ٣٥٠٥]. فهرستده «ديكر نسخه» ديه مقيد ورقه ايله محرر، ٧٢ جفت صحيفه‌دن عبارتدر:

يينه سلطان سليمانك بودين‌اهاليسى حقنده‌كى مساعداتيله باشلار. اراضى‌يه متعلق قانون‌وفتاو ايله‌بيتر. [٣] آيريجه معروضات ابوالسعود افندى‌يى دخى احتوا ايدر: كتاب‌المضاربه، وديعه، عاريت، هبه، اجاره، اكراه، حجر، غصب وضمان، شفعه، كراهه والاستحسان، رهن، جنايات، ديات، وصايات، فرائض، وسائره ١٦ جفت صحيفه.

٦ــ قانونامه. [فاتح كتبخانه‌سى؛ نومرو: ٣٥٠٧] كوچوك قطعه‌ده تعليق ايله محرر نسخه. تاريخ انجمنتجه طبع اولونان قانون نامه سليمانينك زنايه متعلق قسميله ابتدا و يوقاريده بالمناسبه بحث اولونان [قيز ويا اوغلان چكان ويا خيانتله بر كمسنك اوينه كيرنك وعورت وقيز چكمه‌كه بله واران كمسنه‌نوك سياستى‌ايچون ذكرى كسلر] صراحتى احتوا ايدر. مواد باقيه‌سى‌شونلردر: تضارب، تشاتم، رعايا ورسم

[١] صايى ٢ صحيفه ٣٣٧
[٢] ملى تتبعلر، صايى ٢، صحيفه ٣٣٠
[٣] عين مجموعه، صايى ٢ صحيفه ٣٣٧

زمين ، اعشار ، رسم اغنام ، رسم اوتلاق ، دربيان قشلاق ، يوركان ، رسم قوان ، رسم عروسانه ، رسم دخان ، رسم آسياب ، سربست تيمار بيانى ، مطلب متهم ، رسوم قضات ، يايا ومسلم ، رسوم قپان وباج بازار ، دربيان محتسب ، اهل صنعتك جرائمى ، رسوم قسمت ، قانون بيت المال خاصه [تركه ومخلفاته متعلق احكام] اراضى ومعاملاته دائر بعض فتاوى صورتلرى . ١٠٨٢ ده [سلطان محمد رابع زمانى] كليبولى محكمه‌سى مقيدى كليبولى عمر افندى طرفندن تبييض اولنمشدر .

٧- قانوننامه . [ايا صوفيه كتبخانه‌سى ؛ نومرو : ٢٨٩٤]. فهرستده «قانوننامهٔ ابوالسعود مع قانوننامهٔ جلال زاده» ديه مقيددر. كوچوك قطعه‌ده تعليق ايله محرر نسخه . اوچ قسمى احتوا ايدر :

ء — معروضات ابوالسعود افندى [١] : موانع كتاب الصلاة ، طلاق ، جهاد ، غبن فاحش ، كتاب القاضى وسائره خاتمه‌سى : وقفه دائر برفتوى .

ب — قانون فى زمان ، ١٠١٧ سنه‌سى ذى القعده‌سنك اون يدنجى كونى عرض اولنمش اراضى‌يه متعلق قانون نامه‌در كه ذكر اولنور ، ديه ابتدار ونهايتنده تاريخ ومحتسبه متعلق احكامى احتوا أيلر .

ج — جلال زاده قانون نامه‌سى . قپان قانونيله باشلار . مشار اليهك زمانلرنده اغنام ، آسياب ، قوان ، عشر ماهى وحتى بوزه‌خانه‌لردن النان رسومى ، مسائل اراضى‌يى ، اهل صنايع وجرائمى حقنده موضوع قوانينى وجارى اصوللرى كوسترر . جلال زاده مصطفى چلبى [٢] ؛ مفتى قوانين ده‌تيلن نشانجيلرك اك معروفلرندن وزمانلرنك كزيده رجالندن بولوندينى جهتله قانون‌نامه‌سى منابع موثوقه‌دندر .

ايلك بش مأخذ ميانده بولونان قوانين مجموعه‌لرى تفصيلاتنه كلنجه بونلردر :

شيخ الاسلام اسبق عاشر افندى كتبخانه‌سنده واقفك پدرى رئيس الكتاب مصطفى افندينك كتابلرى آره‌سنده سابق الذكر ١٠٠٤ نومروده مقيد مجموعه ، طولانى بردفتر شكلنده اولوب أك مهم مباحثى ديوانى قيرمه‌سى خطله محرر وفهرستده (نشانجى جلال زاده) قانونى اولمق اوزره مقيددر . ايلك صحيفه‌لرنده آماسه مفتيسى الياس افنديدن آلنديغى ، مومى اليهك ده ولايت مذكوره‌يى تحريرايدن عمر بكدن اخذ أيلديكى ، اصليله بعده نشانجى حمزه پاشا (٣) قانون نامه سيله مقابله اولوندينى بيلد يريلمكله باب اولى اوزرنده « مرحوم جلال زاده يازدوغيدر» عباره‌سى موجوددر. تاريخ انجمنى مجموعه‌سنده ذكر اولونميان وقسم اكثرى مطبوع قانون‌نامه‌لره داخل بولونميان مندرجاتى :

وزرا ، ميرميران ، ميرلوا ، متفرقه ، چاوش ، كاتب ، الاى بكى ، زعما ، ارباب تيمار و بولوك خلقنك

[١] على تنبعلر صاحبى ٢ صحيفه ٣٣٧ — ٣٤٨ .

[٢] حالا ديوانده يازيلان القاب وانشا اكثرى بونلركدر وقانونناميه دخى يازمشدر. الان رؤسده محفوظدر. ازمنه تبديل وتغير اولمشدر » پچوى ؛ جلد اول ، صحيفه ٣ : .]

[٣] حمزه پاشا : خدمات ديوانيه‌دن بنشه‌رك مراد ثالث وحمد اول زمانلرنده اوژون مدتله متعدد دفعه‌لر نشانجيلقده بولونمشدر. بوخدمته ايلك تعيينى ٩٨٨ وصوك نشانجيلغندن عزلى ١٠١٣ سنه‌لرينه متصادفدر. قوانين دولتك بالجمله تفرعاتنه واقف وعصرنده علم ووقوفيله مشتهر بر ذات ايدى .

تقاعدلرى حقنده (١٠٠٣ — ١٠١٥) محمد ثالث واحمد اول زمانلرنده جارى قانون . « نشانجى جلال زاده مرحومك قانونه متعلق بعض تحريراتى» سرلوحه‌سى التنده يايا، مسلم، يوروك ، وينوقلرله چلتيك (پرنج تارلاسى) وچلتيكجيلره ، رعيت وتيماره متعلق احكام ، پنجيكجى قانونى، رسوم بروات ، وفات ايدن زعما وارباب تيماراوغوللرينه تيمارويرلمك قانونى [بونك ايچون رئيس الكتاب كيسه‌سنده اولان قانوننامه ايله مقابله اولنمشدر ديور.] قانون نامهٔ طربزون ، منتسبين علميه‌نك صورت ترقيلرينه وطريقك اصول انضباطنه دائر محمد ثالث زمانينده وضع اولونان مهم بر قانون (١٠٠٦) احتساب ومحتسبه متعلق احكام ، باج النان اشيا ، عشره تابع محصولات ، سياست جرائم . قانوننامهٔ وينوغان [١] : سليم ثانى زمانه مصادف ٩٨٠ تاريخلى اولوب وينوقلره متعلق احكامى بوتون وضوحيله كوسترر. قانوننامهٔ لواء آولونيه : [قانوننامه‌لر ايچنده اك مفصل اسكله (كمرك) معاملاتى ، ممالك اجنبيه‌يه اخراج و خارجدن آولونيه‌يه ادخال اولوناجق ويا ترانسيت صورتيله نقل ايديله‌جك اشيادن اخذى لازم كلان رسومى بيلديرر.] طوزجيلر [٢] وزفتجيلره [٣] متعلق احكام، دربيان قپودانى : [ليمانه كلن كميلردن حسامتلرينه كوره آلناجق رسومى ، ميرى قايقلرينك كتيردكلرى غنائمدن پنجيك چقدقدن صوكره الهجق عشرى ، دارالحربه اخراجى ممنوع اشيانك كيفيت مصادره‌سى] قانون شاهنجيان وچاقرجيان درلواء ويدين [٤] قانون ولايت نيكبولى : [سوباشلرك وسپاهيلرك اصول تأديبلرى حقنده قيمتدار تفصيلاتى حاوى]. يانجى، كوره‌جى وطوغانجيلر حقنده مراد ثالث زمانينده جارى قوانين (٩٨٦) [٥] قانون مجسته آيين درلواء سلستره : وضوحله قورى (مشجره) لره دائر احكام [عادت دشتيانى] . آقكرمان ، كلى ، بندر ، ابرائيل ، توله ، ساقجى ، ماچين ، خرسوه ، سلستره ، كوستنجه ، منقاليه ، حاجى اوغلى پازارجغى، مسورى ، آخيولى ، واصلقوز ، يانبولى ، قرين آباد كبى برلرده ، اسكله‌لرده آلنان خرجلر ، جارى قانونلر ، باج ، احتساب وسائره [٦] .

ارضروم ولايته عائد دفتر مفصلدن اخراج اولونان قانون‌نامه ، ارضرومده وزير اعظم خسرو ووالى نصرالله پاشالر زمانينده‌كى رسوم وعلى الخصوص برنجينك بعض رسومى تبديل وتغييره دائر مهم برامرنامه‌سى ١٠٣٨ [٧] ونهايتنده بعض فتحنامه ، مكاتيب صورتلرى محرردر .

[١] وينوقلر ، خراجدن واسپنجه‌دن ورسم خنارز وسائره‌دن معاف ايديلر .

[٢] بونلرده خدمتلرى مقابله‌سنده خراجدن واسپنجه‌دن وحقوق شرعيه ورسوم عرفيه‌دن معاف ايديلر .

[٣] قانون ، آولونيه‌يه تابع بعض قريه‌لرده زفت معدنلرى اولديغى ، رعايانك بونلرى قيروب كندى حيوانلريله شهره ايصال ومبرى مخزنلرينه تسليم ايلدكارينى وبيك‌لدره زفتك مبرى جانبدن يكرى اقچه‌يه اشترا ايدلديكى حكايه ايديور.

[٤] ١٠٠٤ تاريخلى اولوب چاقرجى باشيده اولان دفتردن استخراج اولونمش. كذلك بونلرده خدمتلرى مقابلنده عوارض ديوانيه وتكاليف عرفيه‌دن مصون ايديلر .

[٥] بو اوچ صنف خلق، تكاليف عرفيه‌دن استثنا ايديلمك ممتازى ايدى. يانجيلر عمارتلره مقتضى ياغلرى ، طوغانجيلر سراى پادشاهى‌يه لازم آو قوشلرينى احضار ايدر، كوره‌جيلرده معدنلرده چالشير ايدى .

[٦] بورالرده صاتيلان حيوان ، اسير ، امتعه ، قپانلره كتيريلن مأكولات ؛ خارجده فروخت اولونان ميوه‌يه قدر هرنوع اشيادن النه‌جق رسوم برر برر تعداد ايدلمشدر .

[٧] خسرو پاشا : مراد رابع زمانينده مسند صدارته كچن وزراددندر . ١٠٣٧ تاريخنده صدارت عهده‌سنده

ديكرلرندن ايكيسى دخى قيمتدار قوانين عتيقه مجموعه‌لرندن اولوب بونلردن ولى‌الدينده‌كى نسخه‌نومرو: [١٩٦٩] بعض القاب ، اوامر ، بروات ، تمليكنامه ، فتحنامه ، مكاتيب و سائره‌دن صوكرا [قانوده‌نامهٔ عثمانى كه شمدى مقرردر] سرلوحه‌سيله‌قانون‌نامهٔ سليمانى‌يى، اودون‌قانونى متعاقب‌مشاع يرخصوصنده امر پادشاهى ، قانون نيكبولى و طرنوى ، قانون نامهٔ رسوم بروات ، قانون نامهٔ وينوغان ، قانون افلاقان لواء سمندره [١] وسائره‌يى احتوا ايدر .

اسعد افندى كتبخانه‌سنده بولونان نسخه‌نك ايسه [نومرو : ٢٣٦٢] ايلك صحيفه‌سى بالاسنده [آيين جهانبانى وقوانين عرفيهٔ عثمانى] وايچ بارماغى اوزرنده [قانوده‌نامهٔ عثمانى باضطر يوانى]عباره‌لرى موجوددر تاريخ انجمنتجه طبع اولونان قانون نامهٔ سليمانيدن [٢] باشقه يوروكلر حقنده موضوع قانونى ، قانون لواء سلستره‌يى مراد ثالث زمانينده جارى قانون‌نامهٔ سلطانى‌يى محتويدر . مندرجات باقيه‌سى : مكاتيب ، نامه‌لر، القاب، علوفه‌ومواجب، بعض‌مراسم وتشريفات‌قديمه، فقرات تاريخيه، تراجم‌احوال وسائره . بونسخه‌ده‌كى قانون‌نامه كنارينه دخى مرفوعات اشارت ايدلمشدر.

قانوده نامه‌لريمزك عقوبات واداره‌ٔ مملكت واهالى حقنده‌كى نقطهٔ نظرلرينى احاطه ايچوده مراجعت اولونانه آثار سياسيهٔ اسلاميه : سياستنامه‌لر [٣]

١ — زبج السلوك فى سياسة الملوك ترجمه‌سى : ابوالنجيب‌عبدالرحمن بن‌نصربن‌عبدالله‌ك اثرى. كشانلى محمد نحيفى افندى طرفندن ترجمه و ١٢٥٧ تاريخنده مصرده طبع اولونمشدر . آداب و اصول سياست وتدبير رعيت واداره‌ٔ مملكت وطوائف عسكريه‌نك فىٔ وغنيمتلرينى وحقوق جهادى بيلديرر . ملوك عباسيه‌ده‌كى تشريفاته ، ترتيب ديوانه ، آداب ملوكله عسكر ، مرتد ، باغى ، قطاع طريق، غنائم وسائره‌يه متعلق احكامندن استفاده ايديلمشدر .

بولوندينى حالده آنادوليده عصيان‌ايدن آبازه پاشانك تنكيلنه مأمور اولارق ارضروم‌ده‌كندينى محاصره واستيمانه‌اجبار ايلمش و ١٠٣٨ ده آچيلان ايران سفرنده سردار لقله اوطرفلره عزيمت ايتمشدر . اشبو امرنامه‌يى بو اثنالرده نشر ايلديكى اكلاشيليور .

[١] ٩٢٢ تاريخلى اولوب صارى‌كز مولانا نورالدين افندى طرفندن اجرا اولونان تفتيش نتيجه‌سنده مقرر قلنمشدر .

[٢] زنا ايله ايله باشلار ، اودون قانونيله بيتر .

[٣] سياست : لغتده حراست وزننده برنسنه‌يه تقيد وصلاحى خصوصنه اهتمامله كورووب كوزتمك معناسنه اولوب بعده امور رعيته محافظه ىله والى وحاكم اولق معناسنده استعمال اولندى . شرع شريفده ، حكمى ثابت‌ومبين‌اولان جنايتك جزاسنى تغليظدر . ترجمهٔ سياستنامه ؛ صحيفه : ٤ و ٧ . — قانون‌نامه‌لرك ادارهٔ مملكته ،حكمدارك ، اسر سياسنده صلاحيتنه ، جهاد وعسكرلكه ، عقوباته ، مجرمين حقنده يابيلاجق معاملاته، تصرف وتملك‌اراضيه، تحصيل رسومه وسائره‌يه دائر پك چوق احكامنك شرعه اضافهٔ مصدرى بولوندوغندن دولايى بوقسم آثار هروجهله شايان تتبعدر .

٢ — سياستنامه . منقارى زاده دده‌جنكى‌نك پك معروف براثرى اولوب شيخ‌الاسلام فاضل ، مشرب زاده عارف افندى طرفندن‌وجيز براسلوبله‌تورككيه‌ترجمه وبعض مطالعات علاوه‌ايديلەرك ١٢٧٥ ده مطبعهٔ عامره‌ده طبع اولونمشدر . مندرجاتى : سياستك تعريف وتقسيمى ، سلطانك سياسته صلاحيتى ، توسيع سياستى موجب وجوه ، فسادى ظاهر اولان فتنه‌كارلرى قتل واعدام و بعض مسائل قطاع طريق ، احكام سياسيه ايله قضاة ايچون عمل ، متهم مضروب اولدوغى حالده اقرارى، سفهانى تشهير ايله تكدير ، متهمك صنوفه تفسيمى ، اقرار ايچون سياسةً تعذيبك جوازى ، مجهول‌الاحوال اولان متهم ، تعزيره متعلق مسائل وسائره .

٣ — خراج ابى يوسف . [فاتح كتبخانه‌سى ؛ نومرو : ٣٤٧١] . كوچوك قطعه‌ده ، تعليق ايله محرر نسخه . مؤلفى : امام ابو يوسف حضرتلرى . مترجمى ردوسى زاده محمد افندى [١] . امام مشارالبه بوكتابى ، خليفهٔ عباسى هارون‌الرشيدك، جبايت خراج وعشور وصدقات امثالى اموردن استفسار ، ى اوزرينه يازديغى ، مترجم‌ده وزير اعظم مصطفى پاشانك [٢] امر و اراده‌سيله تورككيه ترجمه أيلديكنى سويليور [٣] .

حكومات اسلاميه معاملاتى محيط ، أك صلاحيتدار برقلمك زادهٔ عرفانى اولوب قيمتى ؛ فكر عدالتله مشبوع وحقوق انسانيه‌نك مدافعى بولنان مؤلف محترمك بواثرى يازمق‌ايچون بوتون وسعنى صرف أيلديكنه دائر افاده‌سيله‌ده مؤكددر .

بيت‌المالى تشكيل ايدن خراج ، صدقه ، اعشار، اخماس وجزيه‌كى اموال دولتى ، اسلاملرك مستحق اولدوغى صدقه ، غنيمت وفىٔ [٤] حصه‌لرينى ، زكات دينك اولان ومواشيدن ، ركاز [٥] دخى داخل

---

[١] آيا ئلوغيدر . مدرس‌اولوب ١١١٣ محرمنك يكرمى اوچنده وفات‌ايلدى. علوم ومعانى واصوليده ماهرايدى. ايوبده ادريس كوشكنده مدفوندر . ابن خلكانك وفيات‌الاعيان ترجمه‌سى ، خمسهٔ نظامى وعجائب‌المخلوقات ترجمه‌سى دخى مشارالبه‌كدر. [سجل‌عثمانى] . — [٢] مرزيفونلى قره مصطفى پاشاى ١٠٨٧ ده صدراعظم اولوب ايكنجى ويانه محاصره‌سنده كى عدم موفقيتى اوزرينه ١٠٩٥ ده قتل اولونمشدر . [عين اثر]

[٣] [خاتمه‌سى : بونسخهٔ زيبا وترجمهٔ رعنا قلم مترجم عبد فقير ايله ١٠٩٤ صفرالخيرينك ايكنجى‌سبت كونى تمام اولدى وانا العبدالمعترف بالعجز والتقصير الى رحمة مولانا الغنى‌القدير محمد بن محمدالشهير بر دوسى زاده]

[٤] فىٔ لسان شرعده « محاربه احرا ايتمكسزين وارقه‌سنده قوشولمقسزين مشركيندن كندى كنديسنه كلن اموال » در . بعض شرائطله صلحاً اسلاملرك حاكميتى التنه كيرەن ويا خود بلامحاربه اصحابى طرفندن ترك اولونەرق ايادىٔ اسلامه انتقال‌ايدن اراضى (فىٔ) قبيلندن عداولنور وجزيه وخراج واعشار وارداتى‌كى مجاهدينه صرف ايديلن اموالە (مال فىٔ) دەنيليردى . [مدنيت اسلاميه تاريخى ، برنجى جلد ؛ صحيفه : ١٩٥ و ١٩٧ تلخيص .] — [ياامير المؤمنين (فىٔ) بزم يانمزده الله تعالى اعلم شول خراجدركه ارضدن اخذ اولنه : خراج ابى‌يوسف ترجمه‌سى] — و (مال فىٔ) ديمكه سبب ، حق تعالى كفاردن الوب مسلمانلره ايفا آندوكيدر . زيرا (ايفا) رد معناسنه‌در . [معراج‌الايله ترجمه‌سى] . — (صدقه) ايسه (انما الصدقات. الخ) آيت كريمه‌سى موجبنجه سكزه تقسيم ونقرا ومساكين، عاملينه ، مؤلفة القلوب ايله كوله‌لرك آزادينه ، غارمينه ، اصلاح طرق مسلمينه ويولده قالانلر ابناى سبيله صرف اولونوردى. صدقه ارباب ايله فىٔ وغنيمت اصحابى كاملا آيريدر . — [٥] التون وكموش معدنى وكنزودفينه .

اولدوغی حالده آلتون وکموشدن ، مزروعاتله ، میوه‌دن آلنه‌جق صدقاتك مقداری ، اسرا ، اراضی واشیادن اخذ اولونه‌جق غنائمی ، صدر اسلامده بونلرك صورت تقسیمی ، اسلام نقطهٔ نظرندن اراضینك انقسام أیلدیکی صنوفه نظراً ارض ویا محصولدن آلنه‌جق عشر وخراج ایله رؤسدن تحصیل اولونه‌جق جزیه‌یی ، نه‌کبی شیلردن عشر آلنوب نه‌قبیل موادك بوندن استثنا ایدیلدیکنی وبونلرك محل صرف وتوزیعی ، اسلاملرك اراضیٔ مفتوحه‌اهالیٔ اصلیه‌سیله نه‌اوزرینه‌صلح اولدقلرینی ، اونلره نه‌مقدار خراج وضع ایلدکلرینی ، ذمی‌یه ، مجوس وعبدهٔ اوثانه واهل‌الرده ، جنایات وحدوده متعلق احکام ایله بومیانده محبوس اولانلرك اعاشه‌سنه‌وحبسخانه‌لره‌دائر قیمتدار مطالعاتی ، مال‌مسروق ومغصوبك صاحبنه صورت‌اعاده‌سنی ، جاسوسلره یاپیله‌جق معاملاتی ، دارالحربه اخراجی ممنوع اولان اشیایی وبالمناسبه زماننده مکلفینه قارشی روا کورولهن مظالمه دائر شدید اولدوغی‌نسبتده لاهوتی ومودب اخطاراتی وخصوصات سائره‌یی حاویدر .

٤ — *معراج الایالة ومنهاج العدالة* . [عاشر افندی کتبخانه‌سی ؛ نومرو : ١٠٠٦] کوچك قطعه‌ده تعلیق ایله محرر نسخه. « تقی‌الدین ابی‌العباس احمد بن عبدالحلیم بن عبدالسلام بن تیمیه » نك صلاح‌الراعی والرعیه ترجمه‌سی . اسکی اسلوبله محرر پك مهم برسیاستنامه . عاشق چلبی [1] طرفندن تورکجه‌یه ترجمه اولونمش وقضایه ، ولایته ، وانواع جزیه وخراج وبیت‌المال متعلق خارجدن بعض فوائد درج و احوال حربه دائر برده خاتمه علاوه ایدیلمشدر . بوتون عقوباتی ، حدود وتعزیرات شرعیه‌یی [قاتل ، سارق ، قطاع طریق ومتهملر حقنده‌کی احکامی] ادارهٔ مملکت وحقوق تبعه حقنده اسلام نقطهٔ نظرینی کوسترر .

احوال اراضی وتیمار وزعامتله مواجب وسائره حقنده مراجعت اولونلره آثار :

١ — *رسالهٔ عین علی افندی* . [ولی‌الدین افندی کتبخانه‌سی ؛ نومرو : ١٩٧١] . کوچك قطعه‌ده خط نسخله محرر وفهرستده « قوانین آل عثمان » اولارق مقیددر .

سلطان احمد اول زماننده دفترامینی اولان مؤلف، اشبو رساله‌ده « دولت قاهرهٔ عثمانیه احاطه اتدوکی ممالکده نه‌مقدار میرمیران بلند اقتدار و امرای شجاعت شعار وکتخدای دفتر ودفتردار تیمار اولدوغی وهربکلربکیلك قاچ سنجاق وهربکلربکینك وسنجاق‌بکلرنك ودفتر کتخداسی وتیمار دفتردارلرینك نه‌مقدار

[1] ٩٢٦ تاریخنده تولد ایدوب تحصیل علم وکمال ایتدکدن صوکرا طریق قضایه سلوکله سیلیوری ، پرشتنه ، سرفیجه ونارده قضالرنده بولونارق بغیرحق واقع اولان شکایت اوزرینه علائیه قضاسنه تحویل اولونمش وبعده جمع ایلدیکی (تذکرة‌الشعرا) یی حضور پادشاهی‌یه وعرض (ذیل‌شفایق)ی صدراعظم محمد پاشایه تقدیم ایتدیکنده مکافاةً قید حیات شرطیله اسکوب قضاسنه تعیین اولونمش وبقیهٔ عمرینی اوراده کچیروب ٩٧٩ ده وفات ایتمشدر. طاشکوپری زاده ایله معاصر اولدینی کبی صاحب تذکره (قنالی زاده) ایله برسنه‌ده وفات ایتمشدر. [قاموس‌الاعلامدن تلخیص] سنهٔ وفاتی اثر مذکور رده سهواً ٩٣٩ کوسترلمشدر.

معین خاصلری اولدوغی وبکلربکیلرك وسنجاقبکلرینك وزعما وارباب تیمارك رسم وآیین ودستورالعمل اولان قوانینی وهربکلربکیلکده نه‌مقدار عساکر نصرت کردار وهرسنجاقده ندکلو قلیج زعامت وتیمار اولدوغنی ، دفاتر عتیقه وجدیده‌دن وقانون‌نامه‌لردن استخراج ایدوب بوائری وجوده کتیردیکنی ، وحضور پادشاهی‌یه لاجل‌التقدیم صدر وقت اولان مراد پاشایه اهدا ایلدیکنی افاده ایدیور . یدی فصل وبرخاتمه اوزرینه مرتبدر .

مؤلفك کتابه بخش ایلدیکی عنوانك (رساله قوانین آل عثمان ، خلاصه مضامین دفتر دیوان) اولدوغی آشاغیده ذکر ایده‌جکمز رسالهٔ وظیفهٔ خواراندن آکلاشلمقده‌در .

٢ — *رسالهٔ وظیفهٔ خوارانه* . [عین نسخه . ولی‌الدین : ١٩٧١] . مؤلف بونك ایچون [بوجلهنك — تیمار وزعامت وسائره اصحابنك — دستورالعمل اولان قانونلرینی بریره جمع وتلفیق واولبابده‌لازم‌مقدمات تقریر وتحقیق اولنوب «رساله قوانین آل عثمان، خلاصه مضامین دفتر دیوان» نامی ایله] بالتسمیه‌صدروقت اولان مراد پاشایه اهدا ایلدیکنی بعدالحکایه [عتبهٔ علیهٔ پادشاهیدن هرای وظیفه وسدهٔ سنیهٔ شهنشاهیدن اوج آیده برمواجب وانعام الان خواص وعوام نه‌مقداردر نفرات یومیه‌لری ومشاهره وسنویه‌لری ندکلو اولوب بریره درج اولنمیوب فهمه آسان اولان تعبیراتله علی وجه‌الاجمال تحریر اولنمق بابنده فرمان قضا تأثیرلری شرف‌صدور بولمغین بالفعل‌مأمور اولدوغم مقابله خدمتنه‌متعلق اولان اموری تحریر وبیان وپیاده مقابله‌سی وکوچك روزنامه‌دن دخی قلممدن خارج اولنلری مومی‌الیه صدراعظم حضرتلرینك امرقدرتو انلری برله اخراج وعیان ایدوب درت مرتبه وبرخاتمه اوزرینه مبنی قلوب بورسالهٔ صحت پیامه‌دخی رساله وظیفه خواران مراتب بندکان آل عثمان دیو نام وضع اولندی.] وینه ولی‌الدین افندی کتبخانه‌سنده ١٩٦٣ نومرویه‌مقیدوبویوك‌قطعه‌ده (آصفنامه) کنارنده‌محررنسخه «رسالهٔ‌وظیفهٔ‌خواران بندکان آل‌عثمان»ده [بوفقیر پرعجز وتقصیرسابقا دفترخاقانی امینی اولوب‌حالیا مقابله خدمتنه مأمور اولان « عین علی» قوللری ١٠١٨ رجب وشعبان ورمضان آیلرینك مواجبنده‌که کتاب اصطلاحنده ذکر اولنان مواجب (رشن) مواجبی اطلاق اولنور هرطائفه‌نك نفرات ویومیه ومقرری محتی اوزره‌اخراج اولندقدن‌صکره فهم‌واذعانه آسان اولان تعبیر ایله علی‌وجه‌الاجمال تحریر اولندی .] دیور [١].

اشبو ایکی اثر ، تیمار ومواجبه دائر الك موثوق منابع قدیمه‌مزدن و متأخرین میانده خصوصات مذکوره‌یی بویوك بروضوح وسلاسته بیلدیره‌ن — وائری بومبحثده بزم ایچون‌ده قیمتدار بر مرجع اولان نتایج‌الوقوعات مؤلف فاضلی کبی — مورخینك الك باشلی مأخذلرندندر .

* * *

قوانین بکلربکیلرباده. [ولی‌الدین افندی کتبخانه‌سی، نومرو : ١٩٧٣] . سلطان احمد اول زماننده یازلمش

[١] صوك قسمی رجال علمیه‌نك وظائف وتقاعدیه‌لرینی کوسترر .

براثر اولوب مؤلفك اسمنه تصادف ايديلهمامشدر . يالكز مقدمه‌ده ، صاحب اثر فاتح زمانندن بری اجدادينك يكيچری اوجاغنده خدمتی مسبوق وكنديسنك دخی اكثر محاربانده حاضر بولوندیغنی بیلدیریور [١] . نسخله محرر وطقوز باب اوزرینه مرتبدر .

مندرجاتی: عجمی اوغلانلرك صورت جمعی، علوفه وخدمتلری، يكيچريلرك محل احداثی، كسوه وقپويه چقدقده صورت توزيعلری، قانون وقاعده‌لری، ضابطانی، فدوله خرجی، چوقه‌لری، ياقه خرجی، آغايه خدمت ايدنلرك يوللری قوريجيلر، قوللقجيلر، صورت ترقيلری، تركش بهالری، سكبان باشيلرك اغاوللری سبيی، سكبان بلوكلرينك عددی وبلوك باشيلری، داخلدن اغا تعيينك زمان حدوثی، صمصونجی باشی، زعرجی باشی وسائره كبی ضابطانك صورت ترقيلری، يكيچری اوطه‌لری بانيلری ، آغا بلوكلری ، آغا امامی ومؤذنی ، صولاقلرك عددی ، اسلامبول آغالری خدمتلری ، عجمی ياياباشيلرينك يوللری ، عجمی اوغلانی كتخداسی ، آشجيلری چاوشلری، يكيچری كاتبی، خدمتی، علوفه‌سی، شاكردلری، اغا ديوان كاتبی وخدمتی، اغاقپوسی شاكردلری ويوللری ، مقابله‌جيلر ، سكبانلر كاتبی واوجاقده اولان كاتبلر حالا ايتدكلری بدعتلر ، اصول سابقه‌نك احياسی اسبابی ، خلاصه بوتون يكيچريلك .

* * *

رساله فی اصول عتيقهٔ تشريفات دولت عليهٔ عثمانيه . [اسعد افندی كتبخانه‌سی ؛ نومرو : ٣٣٧٠] . ايلك صحيفه‌سنده « سرامد علماء سلطنت سنيه ووقعه نويسان دولت عليه‌دن نقيب الاشراف اسعد افندی مرحومك اصول عتيقهٔ تشريفات دولت عليهٔ عثمانيه‌يه دائر جمع ايلديكی رساله » عباره‌سی محرر وكوچك قطعه‌ده ، رقعه ايله محرردر .

مولد شريف قرائتی، خرقهٔ سعادت زيارتی، صره ودونمه اخراجی ، علوفه توزيعی، سرای آصفی وشيخ الاسلامی ايله قبهٔ همايونده‌كی معايده رسملری، بايرام آلايی [وبوميانده البسهٔ ارباب معايده، بايرامده صدراعظم ووزرا طرفندن ركاب همايونه عرض اولونان هدايا] سفرانك ديوانده نامه تسليملری اثناسنده جلوس همايون ايله پادشاه ، سرای خلقی ، صدراعظم وشيخ الاسلام جنازه‌لرنده اجرا اولونان مراسمی بيلديرر .

تشريفاتنامه . [ولی الدين افندی كتبخانه‌سی ؛ نومرو. ١٩٦٧]. كوچك قطعه‌ده نسخله محرر اولوب

---

[١] « سلطان احمدك جلوسيله اجدادينك قانونلرينی يوقلديغی اناطوليده جلاليلرك هدف‌تير اولديغنی » بعدالحكايه « بوفقير دل تقصيرك دده‌لری جدبجد اجداد عظاملری فاتح قسطنطنيه سلطان محمد خان عليه‌الرحمة والرضوان حضرتلری زمانندن برو يكيچری اوجاغی خدمتنده اولوب وواقع اولان غزالرده جان وباش اويناتدقلرندن ماعدا بوقوللری دخی ... سفرندن برو اولان سفر ظفر اثرك اكثرنده حاضر بولنوب وحالا يكيچری اوجاغی خدمتنده اولوب » .

عيدينده، سفر وقوعنده، توغ ودونمه اخراجنده، قريم خانلری وسفرا قبولنده، افلاق بكلرينه علم اعطاسنده شهزادكانك وفاتی وسلطانلرك تزويجنده جاری رسوم تشريفاتيه‌يی محتويدر .

بوايكی رساله ، قانون نامه‌لريمزك مراسمه عائد قسملرينی ايضاح وتنوير ايچون بزه مأخذ اولهجقدر . نتهكيم بوخصوصده مندرجاتندن خيلی استفاده ايلديكمز (عطا) تاريخنك سرای تشريفات قديمه‌سی حقنده ويردیكی تفصيلاته ، برنجی رسالهنك مأخذ اصلی اولدوغنی مومی اليه عطا بك تاريخنده [١] بيلديريور .

بونلردن بشقه نظر مطالعه‌ده امرار اولونانه آثار :

ايلك مقاله‌ده تبدل وتغير احوال ديوان حقنده‌كی افاداتی عيناً نقل ايتديكمز [آصفنامه] .

تيمار وزعامته واصلاح احوال دولت وعساكره دائر اوچ عصر اول [مراد رابع زمانننده : ١٠٤١] اندرون رجالندن كوريجه‌لی قوجی بك طرفندن يازيلديغی حالده الآن قيمتی محافظه ايدن رسالهٔ معروفه .

جلوس احمد ثالث [١١١٥] ده دفتردار بولونان محمد پاشا طرفندن آصفنامه‌يی تنظير قلقلو قلمه آلنان [كتاب فی النصايح الوزراء والأمراء] [محمد پاشا الدفتری ، اسعد افندی كتبخانه‌سی؛ نومرو : ١٨٥٤] .

سلاطين ، اركان دولت ، عسكر ، رعايا ، بيت المال وجهاد احوالندن باحث واون بش باب اوزرينه مرتب وفاضل معروف صاری عبدالله افندی طرفندن محرر [تدبير النشأتين واصدع السختين] . ولی الدين افندی كتبخانه‌سی ؛ نومرو : ١٦٤١] .

اكری فاتحی سلطان محمد زمانننده آقحصاری قاضی حسن افنديك ـ كه اكری حربنده بولوندیغنی حكايه ايديور ـ « آقحصاره زاويهٔ عزلنده منزوی وكوشهٔ وحدتده منطوی » ايكن يازديغی [رسالهٔ نظام العالم] [٢] [اسعد افندی كتبخانه‌سی ؛ نومرو : ١٨٢٣] .

نوعينك خط دستيله محرر اولوب وزير سنان پاشا نامنه اتحاف ايلديكی [فضائل الوزراء وخصائل الامراء] [آياصوفيه كتبخانه‌سی ؛ نومرو : ٢٨٩٣] .

وابحاث عائده‌سنده اسملری آريجه اشارت ايديله‌جك اولان آثار قديمهٔ تاريخيه ايله تشريات جديدهٔ علميه .

---

[١] تاريخ عطا ، جلد اول ، صحيفه : ٢٣٣ .

[٢] برمقدمه ، درت اصل وبرخاتمه‌يی ، امور دولت حقنده بعض مطالعاتی حاوی كوچك رساله‌در .

قانون جزانك ادوار تكاملى

— ٦ —

١٤ ربيع الاخر ١٢٩٣ و ٢٦ نيسان ١٢٩٢ تاريخنده‌ده قانون جزانك سرقت فصلنه داخل اولان ايكى يوز يكرمى ايكنجى ماده‌سى تعديل اولونمشدر. مادهٔ اصليه حكمنجه، اولا: سرقت كيجه وقتى اولور وايكى ويا خود داها زياده اشخاص برلكده ويا بوايكى حالدن يالكز بريسى اولوب فقط سرقت آدم اوتورر بر محلده ويا معابده وقوع بولورسه؛ ثانياً: مادهٔ سرقت، كوندوز ويا خود شخص واحد طرفندن وقوع بولسه ومحل سرقت آدم اوتورر محل اولماسه بيله سارق اولان شخص خفى يا جلى مسلح بولونورسه؛ ثالثاً: برشخص، موظف خدمتكار اولوبده خدمت ايتديكى افندينك ياخود افنديسنك خانه‌سنه كلش اولان كيمسه‌نك ويا خود افنديسى ايله بالرفاقه كيتمش اولدوغى خانه صاحبنك مالنى سرقت ايدرسه ويا خود خرسزلق ايده‌ن كيمسه عمله ويا اصناف شاكردى اولوب اوسته‌سنك خانه ودكان ومغازه‌سنده ويا خود برشخص مستمراً چاليشديغى برمحلده خرسزلق ايدرسه؛ رابعاً: خانجى ولوقنطه‌جى وآرابه‌جى وقايقجى وامثالى اصناف ويا خود بونلرك آدملرى كندولرينه توديع اولونان اشيانك هپسنى ويا برمقدارينى سرقت ايلرسه شو احوالك بريله ارتكاب سرقت ايده‌ن شخصك اوچ سنه حبس اولونماسى اقتضا ايدييوردى.

مادهٔ اصليه‌ده جزا بر حد اصغر ايله حد اعظم آره‌سنده متفاوت اولارق كوستريلمه‌مش، يالكز اوچ سنه اولمق اوزره تحديد وتعيين ايديلش ايدى. حال بوكه، بومادهيه توفيقاً جزا تعيينى ايجاب ايده‌ن بعض سرقت افعالنده فعل سرقتك كيفيت ايقاعنه وفاعلك احوالنه كوره اوچ سنه حبس جزاسى تعيينى حاكملر آغير كورمكله برابر صراحت قانونيه‌يه نظراً آخر صورتله معامله ايفاسنه امكان بولامايورلردى. بوحاله‌ينه قانون دائره‌سنده چاره‌ساز اولمق ايچون ايكى يوز يكرمى ايكنجى ماده تعديل ايديلش، مادهٔ مذكوره‌ده مندرج احوالدن برى ايله ارتكاب سرقت ايده‌ن شخصك برسنه‌دن اوچ سنه‌يه قادار حبس ايديله‌جكى تصريح اولونمشدر.

مادهٔ اصليه‌نك متنى «زيرده تعداد اولونان احوالدن بريله ارتكاب سرقت ايده‌ن شخص اوچ سنه مدتله حبس اولونور. احوال مذكوره‌نك برنجيسى، كيجه وقتى اولمق وايكى ويا خود داها زياده اشخاص برلكده ويا بوايكى كيفيتك يالكز بريسى اولوب فقط آدم اوتورر بر محلده ويا معابده اولمقدر؛ ايكنجيسى، مادهٔ سرقت كوندوز ياخود شخص واحد طرفندن وقوعبولسه ومحل سرقت آدم اوتورر محل اولماسه بيله سارق اولان شخصك خفى يا جلى مسلح بولونمايدر. اوچونجيسى، برشخص موظف خدمتكار اولوبده خدمت ايتديكى افنديسنك ياخود افنديسنك خانه‌سنه كلش اولان كيمسه‌نك ويا خود افنديسيله بالرفاقه كيتمش

اولدوغى خانه صاحبنك مالنى سرقت ايلك ويا خود خرسزلق ايده‌ن كيمسه عمله ويا اصناف شاكردى اولوب اوسته‌سنك خانه ودكان ومغازه‌سنده ويا خود برشخص مستمراً چاليشديغى برمحلده خرسزلق ايلكدر. دردنجيسى خانجى ولوقنطه‌جى وآرابه‌جى وقايقجى وامثالى اصناف ويا خود بونلرك آدملرى كندولرينه توديع اولنان اشيانك هپسنى ويا برمقدارينى سرقت ايتمكدر.»

٢٢٢ نجى ماده‌نك ١٤ ربيع الاخر ١٢٩٣ و ٢٦ نيسان ١٢٩٢ تاريخنده اجرا ايديله‌ن تعديل ايله اكتساب ايتديكى شكل:

«زيرده تعداد اولونان احوالدن بريله ارتكاب سرقت ايده‌ن شخص آلتى آيدن اوچ سنه‌يه قدر حبس اولونور. احوال مذكوره‌نك برنجيسى كيجه وقتى اولمق... الخ» [بقيه‌سى مادهٔ اصليه متنك عينيدر]

شوراسنى شمديدن بيان ايدهلم كه مادهٔ مذكوره اخيراً ٦ جمادى الاخره ١٣٢٩ و ٢٢ مايس ١٣٢٧ تاريخنده‌ده تعديل ايديلش ومقدار جزانك برسنه‌دن اوچ سنه‌يه قدر حبس اولاجغى تصريح اولونمشدر.

٢٢٢ نجى مادهٔ قانونيه‌نك تعديلنه دائر شورای دولت مضبطه‌سى صورتى:

محكمهٔ تميز جزا دائره‌سنك ١٣ ربيع الاول ١٢٩٣ تاريخنده شورای دولته حواله بيوريلان مذكره‌سنك مألى ابنيه ودوائر ميريه‌ده مستخدم بولونان ومأمورين دولتدن معدود اولمايان خدمه وعمله‌نك خدمت ايتدكلرى محللرده جزؤى اكسر ويا خود اللى ويوزدرهم مقدارى قورشون وتيمور وتوتون وامثالى اشياء خسيسه سرقت ايده‌ن ويا خدمتكار واصناف شاكردى اولوبده چاليشديغى محللردن بش اون غروش قيمتلى ناچيز بعض اشيا چالان اشخاص حقلرنده ايكى يوز يكرمى ايكنجى مادهٔ قانونيه‌ده محرر حبس جزاسى قانونك سائر احكامى كيبى متفاوت اولمايوب اوچ سنه ايله محدود بولونماسى مسروقاتك كليت ويا جزئيتندن وسائر احوالدن دولايى اولان اسباب مخففه ويا مشدده‌نك حكمسز قالمسنى مستلزم اولدوغندن بحثله مادهٔ مزبوره‌نك تعديلى محكمهٔ استيناف جزا قسمندن وارد اولان مذكره‌ده اشعار اولوندوغنه وامر مجازاتده اسباب مخففه ومشدده كوزه‌دلمك لازمه‌دن اولوب مع مافيه تشديد وتخفيف جزايه سبب مسروقاتك مقدار وكميتى اولماديغى فعل سرقتك اجراسنه تصدى ايلديوبده يد اختيارنده اولمايان اسباب مانعه حيلولتيله برشى آلهمامش اولان خرسزلر حقنده تصدى ايلديكى فعلك درجه‌سنه كوره سرقت جزاسى اجرا اولونماسنك ايكى يوز اوتوزنجى مادهٔ قانونيه‌نك ذيلنده محرر فقره ايله مدلل اولوب شو حالده اسباب مشدده ومخففه فعل سرقتك ايقاعنه مترتب اولان احوال مختلفه وصور اجرائيه‌ده آرائلق لازم كله‌جكنه ومذكور ايكى يوز يكرمى ايكنجى ماده‌ده مندرج احوالدن بريله ارتكاب سرقت ايده‌نلرك ايچلرنده صورت حركت وفعللرينه كوره اوچ سنه ده كيل برسنه‌يه بيله

استحقاقلرى كوريله‌مه‌ينلر بولوندوغى حالده جزانك محدوديتى جهتيله تعيينده نسبت عادله كوزه‌دلمك قابل اولهٔ مادیغنه بناءً مادهٔ مزبوره حكمنك آلتى آيدن اوچ سنه‌يه قدر اولمق اوزره تعديلى لزومنى بيانندن عبارتدر . ايجاب مصلحت لدى‌المذاكره مدتى محدود بولونان جزالرده اسباب مخففه ومشدده كوزه‌دلمسى ممكن اولهٔ مابوب ذكر اولونان ايكى يوزيكرمى ايكنجى مادهٔ قانونيه‌ده محرر صورتلرك بريله ارتكاب سرقت ايده‌نلرك ديكرينه وفعل سرقتك كيفيت ايقاعنه كوره حقلرنده تعيين ايديله‌جك جزالر متفاوت اولمق مقتضاى عدالتدن بولوندوغنه بناءً مادهٔ مذكوره‌ده معين اوچ سنه حبس جزاسنك آلتى آيدن اوچ سنه‌يه قدر اولمق اوزره تعديلى بالتنسيب نسخهٔ مصححه‌سى لفاً تقديم قلنمغله رأى عالئ جناب صدارتپناهيلرينه توافق ايلدبكى حالده اجراى ايجابنك عدليه نظارت جليله‌سنه وولايات وايالات ايله مستقلاً اداره اولونمقده بولونان متصرفلقلره امر واشعار بيورلمسى بابنده امر وفرمان حضرت من له‌الامر كدر .

فى ٥ ربيع الاخر ١٢٩٣ و فى ١٧ نيسان ١٢٩٢

سيف الدين السيد محمد نجيب السيد مصطفى حليم السيد محمود اكرم نورى پاشا يوسف كامل
بولوناماديى

مهدى افندى زاده السيد محمد بسيم على رفيق رضا افندى محمد شريف سمرى السيد مصطفى نظيف
بولوناماديى

السيد عبدالصمد زاده منصور يانقو على فؤاد بك مختار احمد عزالدين محمود نديم پاشا حسن حسنى
بولوناماديى

حسين جميل

قانون جزانك تواريخ مختلفه‌ده وقوعه كتيريله‌ن تعديلات وتذييلاتنى مبين جريدهٔ عدليه‌نك ١٥٤-١٥٥ نجى صاييسنك ٤١٧ نجى صحيفه‌سنه درج ايتديكمز جدولدن اكلاشيله‌جغى وجهله قانونك نشرى تاريخى اولان ٢٨ ذى‌الحجه ١٢٧٤ تاريخندن دور سابقك مبدائنه يعنى خاقان مخلوع حضرتلرينك ابتداى جلوسى اولان ١١ شعبان ١٢٩٣ و ١٩ اغستوس ١٢٩٢ تاريخنه قادار مرور ايده‌ن اون دوقوز سنه ظرفنده قانون مذكوره دوقوز دفعه تعديلات وتذييلات اجرا ايديلش اولدوغى كبى خاقان مشار اليهك تاريخ جلوسندن دور مشروطيته قادار كچن اوتوز اوچ سنه ظرفنده انجق اون دفعه تعديلات وتذييلات وقوعه كتيرلمشدر .

دور سابقده اجرا اولونان تعديلات وتذييلاتدن برنجيسى ٥٠ ، ٥١ ، ٥٣ ، ٥٥ ، ٥٨ ، ٦٠ نجى ماده‌لرك ٢٢ ذى‌الحجه ١٢٩٧ و ١٣ تشرين ثانى ١٢٩٦ تاريخنده تعديلى و ٥٤ نجى ماده‌يه ذيل علاوه‌سى كيفيتيدر . اللنجى ، اللى برنجى ، اللى اوچونجى ماده‌لر دشمنه معاونت وممالك محروسه‌يه دخوللرينى تسهيل وترسانه وجبخانه‌لرى اعدايه تسليم كبى افعاله جرأت ودشمنه جاسوسلق ايده‌نلردن واستحكام وترسانه وليمانلرك رسم

وخريطه‌لرينى آخره ويرنلردن باحث اولماسنه كوره ١٢٩٣ محاربه‌سنده وقوعه كلهن تجربه‌لردن بالاستفاده مواد مذكوره‌نك تعديل و احكامنك توسيع ايديلمسى طبيعى كوريله‌بيلير . فقط امنيت داخليه‌يى اخلال ايده‌نلر حقنده‌كى ايكنجى فصله داخل اولان اللى بش ، اللى سكز وآلتنجى ماده‌لر حكومت عليهنه عصيانندن وبوصورتله عصيان واختلال مقصديله تشكيل اولونان جمعيتلردن وعسكرلرى ايقاع عصيان واختلاله تحريك ايده‌نلردن باحث اولماسيله دور سابقك مبدئنده بوماده‌لرك تعديل ايديلمسى جالب نظردر. ذاتاً ابلريده كوريله‌جكى وجهله دور مذكورده قانون جزايه‌علاوه اولونان ذيللرك اكثريسى عصيان واختلال ترتيباتنك اوكنى المق مقصديله قانونه تذييل ايديلمشدر .

§ اللنجى مادهٔ اصليه : « تبعهٔ دولت عليه‌دن هركيم دولت عليه دشمنلرينك ممالك محروسه‌يه دخوللرينى تسهيل ويا سلطنت سنيه‌نك بر شهر وقلعه ومواقع مستحكمه وليمان وآنبار وترسانه وسفينه‌سنى دشمنه تسليم ويا عسكر وآچه وذخيره وسلاح ومهمات اعطاسيله اعانه ايتمك ياخود كرك جنود دولت عليه‌نك صداقت وانتظاملرينى اخلال وكرك آخر طريق ايله لشكر اعدانك ممالك محروسه‌يه تخطى واستيلا وعساكر سلطنت سنيه‌يه غلبه‌سنه خدمت ومعاونت ايلك اوزره جانب اعدا ايله مخابره واجراى حيله ودسيسه ايدر ايسه كذلك اعدام اولونور . »

٢٢ ذى‌الحجه ١٢٩٧ و ١٣ تشرين ثانى ١٢٩٦ تاريخه اجرا ايديله‌ن تعديلدن صوكرا اللنجى ماده‌نك اكتساب ايتديكى شكل :

« تبعهٔ دولت عليه‌دن هركيم دولت عليه دشمنلرينك ممالك محروسه‌يه دخوللرينى تسهيل ويا سلطنت سنيه‌نك بر شهر وقلعه ومواقع مستحكمه وليمان وآنبار وترسانه وجبخانه ولوازم حربيه‌يه مخصوص اولان اعمالاتخانه وفابريقه‌لرينى وحرب سفينه‌لرينى ودولت عليه‌نك ضابطان وافراد عسكريه‌سنى دشمنه تسليم ايدر ويا تسليمه سبب اولور ويا خود بونلرى وكوپرى وتيمور يوللرينى دشمنك فائده‌سى ايچون تخريب ايدر ويا استعمال اولونمايه‌جق بر حاله كتيرر ويا عسكر وآچه وذخيره وسلاح ومهمات اعطاسيله دشمنه اعانه ايدر ويا خود كرك جنود دولت عليه‌نك صداقت وانتظاملرينى اخلال وكرك آخر طريق ايله لشكر اعدانك ممالك محروسه‌يه تخطى واستيلا وعساكر سلطنت سنيه‌يه غلبه‌سنه خدمت ومعاونت ايلر ويا خود بر جنايتى اجرا ايلمك اوزره جانب اعدا ايله مخابره وحيله ودسيسه ايدر ايسه كذلك اعدام اولونور . »

ايكى ماده مقايسه ايديلنجه آكلاشيلركه جزا تهديدى آلتنده بولندير لمسى مطلوب اولان افعال ميانه دولت عليه‌نك لوازم حربيه‌يه مخصوص اعمالاتخانه وفابريقه‌لرينى وضابطان وافراد عسكريه‌سنى دشمنه تسليم ايتمك ويا تسليمه سبب اولمق ويا خود بونلرى وكوپرى وتيمور يوللرينى دشمنك فائده‌مى ايچون تخريب ايتمك فعللرى ادخال اولونمشدر .

§ اللى برنجى مادهٔ اصليه‌نك متنى : « اكر بر دشمن دولتك تبعه‌سيله اجرا اولنان مخابرات يوقاروكى

ماده‌ده بيان‌اولونان جنايتلرى متضمن‌اولمايوب فقط جانب دشمنه دولت عليه‌نك وياخود متفقلرينك احوال عسكريه وملكيه‌سى حقنده مضرتى موجب اولاجق بعض معلومات ويرلمش‌اولماسى نتيجه ويررايسه اومقوله مخابره‌يى‌ايده‌ن كيمسه درجهٔ تهمتنه كوره موقتاً قلعه‌بند قلنور و اكر او مثللو معلومات ويرمكده جاسوسلق فعلى يعنى دولت عليه‌نك تدابير حربيه‌سنى دشمنه بيلديرمك‌غرضى تبين ايدرايسه بوكا متجاسر اولان‌شخص درجهٔ جنايتنه كوره موقتاً كوركه قونيلور وبو حركت اردولرده وقوع‌بولديغى حالده شخص متهمك قوانين حربيه‌يه تطبيقاً اعدامى دخى‌جائز اولور . »

اللى برنجى ماده‌نك ٢٢ ذى‌الحجه ١٢٩٧ و ١٣ تشرين ثانى ١٢٩٦ تاريخلى شكل معدلى :

« اكر بر دشمن دولتك تبعه‌سيله‌اجرا اولونان مخابرات يوقاروكى ماده‌ده بيان‌اولونان جنايتلرى‌متضمن اولمايوب فقط جانب دشمنه دولت عليه‌نك وياخود متفقلرينك احوال عسكريه وملكيه‌سى حقنده مضرتى موجب اولاجق بعض معلومات ويرلمش اولماسى نتيجه ويرر ايسه اومقوله مخابره ايده‌ن كيمسه درجهٔ تهمتنه كوره موقتاً قلعه‌بند قلنور . و اكر او مثللو معلومات ويرمكده جاسوسلق فعلى يعنى دولت عليه‌نك تدابير حربيه‌سنى دشمنه بيلديرمك غرضى تبين ايدر ايسه بوكا متجاسر اولان شخص درجهٔ جنايتنه كوره موقتاً كوركه قونيلور وبو حركت اردولرده وقوع‌بولديغى حالده شخص متهمك قوانين‌حربيه‌يه‌تطبيقاً اعدامى دخى جائز اولور وضابطان وافراد عسكريه‌يى دشمن طرفنه قاچيرانلر ياخود دولت عليه عساكرينى دشمن‌طرفنه كچمك ايچون اغفال ايده‌نلر مؤبداً كوركه قونيلور . »

— اللى برنجى ماده‌يه تعديل واقع ايله علاوه اولونان جهت ضابطان وافراد عسكريه‌يى دشمن طرفنه قاچيرانلرك وياخود دولت‌عليه عساكرينى دشمن‌طرفنه كچمك ايچون‌اغفال‌ايده‌نلرك مؤبداً كوركه قونيله‌جنه دائر فقرهٔ اخيره‌در .

§ اللى‌اوچنجى مادهٔ اصليه‌نك متنى : « مأمورين‌دولت‌عليه‌دن هركيم‌دولت‌عليه‌يه متعلق‌اولان‌استحكامات وترسانه ولىمانلرينك مأموريتى حسبيله كندوسنه مخصوصاً توديع ايديلمش اولان رسم‌و خريطه‌لرينى وياخود آنلردن فقط برينى دشمنه وياخود دشمن آدملرينه ويررايسه اوچ سنه‌دن اون‌بش سنه‌يه قدر كوركه‌قونيلور واكر اومثللو رسم‌وخريطه‌لرى دولتجه‌مأذونيتى‌اولمايه‌رق بردوست ويا بى‌طرف بردولتك‌آدملرينه ويررايسه بر سنه‌دن اوچ سنه‌يه قادار حبس اولونور . »

اللى اوچنجى ماده‌نك ٢٢ ذى‌الحجه ١٢٩٧ و١٣ تشرين ثانى ١٢٩٦ تاريخنده اجرا ايديله‌ن تعديلات نتيجه‌سنده آلدينى شكل :

« مأمورين دولت عليه‌دن هركيم دولت عليه‌يه متعلق اولان استحكاماتك وترسانه ولىمانلرينك مأمورينى حسبيله كندوسنه مخصوصاً توديع اولونمش‌اولان رسم‌وخريطه‌لرينى وحركات‌حربيه وترتيبات‌عسكريه‌يه وقلاع واستحكاماته دائر پلانلرى وياخود اونلردن فقط برينى دشمنه‌وياخود دشمن آدملرينه ويرر ايسه اوچ‌سنه‌دن اون بش سنه‌يه قدر كوركه قونيلور . واكر او مثللو رسم وخريطه‌لرى دولتجه مأذونيتى اولمايه‌رق بر دوست ويا برطرفنه بر دولتك آدملرينه ويرر ايسه برسنه‌دن اوچ سنه‌يه قادارحبس اولونور . »

— بو ماده‌يه علاوه ايديلن جهت دخى [حركات حربيه وترتيبات عسكريه‌يه وقلاع واستحكاماته دائر پلانلرى] فقره‌سيدر .

§ يىنه بو تاريخده اللى دردنجى ماده‌يه بر ذيل علاوه ايدلمشدر .

٥٤ نجى ماده‌نك ٢٢ ذى‌الحجه ١٢٩٧ تاريخلى ذيلى (ممالك‌دولت عليه‌نك برقطعه ويا برجزؤ‌نى‌وياخود ولايات ممتازه‌سندن‌برينى كاملاً ويا قسماً ديكر برولايت ممتازه‌يه جبراً الحاق ايتديرمك ويا خود على‌الاطلاق ممالك دولت عليه‌نك بر قطعه‌سنى ادارهٔ حكومتدن چيقارمغه تشبث ايده‌ن كيمسه‌لر اعدام اولنور ومدار تخفيف جزا احوال كوريلور ايسه بش سنه‌دن آشاغى اولمامق اوزره موقتاً قلعه‌بند قلنور . تبعهٔ عثمانيه‌دن اولوبده دولت‌عليه عليهنه محاربه‌يه سبيت ويرمك مقصديله اجنبى بر دولته دخالت ايده‌ن كيمسه بش سنه‌دن آشاغى اولمامق اوزره موقتاً واكر بو دخالت حربك ظهورينى منتج اولور ايسه مؤبداً كوركه قونيلور . اعلان حربدن مقدم اجنبى بر دولتك خدمات‌حربيه‌سنده مستخدم برعثمانلى اعلان حربدن صوكرادشمنك قوهٔ‌حربيه‌سنده قالور ايسه موقتاً كوركه قونيلور. اشبوفصلده ذكر و بيان اولونان جنايات وجنحه‌لر ايچون معين اولان مجازات يونلره جرات ايده‌ن اجنبيلره دخى شاملدر واثناى حربده بوجنايات وجنحه‌لرى اجرا ايلهين تبعهٔ اجنبيه‌حقلرنده دخى‌اصول وعادت‌حربه‌كوره حكم ومعامله اولونور . دولت عليه‌نك‌منافعى‌ايچون دول سائره‌دن خفى‌طوتولماسى مقرر اولان موادمهمه‌يه وبوكا مماثل‌معلومات رسميه‌واساسيه‌يه واقف‌اولوبده دول‌مشارالهيم مأمورلرندن‌برينه‌معلومات‌ويره‌نلر وياخودعمومه‌نشر واعلان ايده‌نلر ودولت عليه‌نك حكومات سائره ايله اولان حقوق ومناسباتنى حاوى سندات ومقاوله‌نامه‌لرى امحا و تغيير وياخود تقليدايده‌رك حقوق مذكوره‌يى اخلال ايلهينلر ايكى سنه‌دن اقل اولمامق اوزره حبسه قونيلور . جانب دولت عليه‌دن مأمور اجراسى‌اولدوغى برمصلحتى دشمن مأمورلريله بالاتفاق قصداً دولته مضر بر صورته قويانلر اوچ سنه‌كوركه قونيلور واسباب مخففه بولوندوغى‌حالده التى آى حبس جزاسى حكم اولونور . »

— اسباب موجبه مضبطه‌سنك مطالعه‌سندن‌ده اكلاشيلاجغى‌اوزره بيك‌ايكى يوز دوقسان آلتى تاريخنده عسكرى جزا قانوننامه‌سنك تعديلاتنى مذاكره ايچون بر قوميسيون تشكيل اولونارق بو قوميسيونجه آلمان قانون‌جزاى‌عسكريسى مأخذ اتخاذ ايديلوب ترجمه‌ايتديريلديكى‌صيراده آلمان‌ملكيه جزا قانونه معطوف برطاقم جزالرك بزم قانون عمومىٔ جزاده موجود اولماديغى آكلاشلمش وبونلرك قانون مذكوره علاوه‌سى ايچون حربيه نظارتندن واقع اولان تشبث وعدليه نظارتيله جريان ايده‌ن مخابرات نتيجه‌سنده قانون‌جزانك ٥٠ ، ٥١ ، ٥٣ ، ٥٥ ، ٥٨ ، ٦٠ نجى ماده‌لرى تعديل وموضوع بحث اولان اللى دردنجى ماده‌يه برذيل علاوه ايديلمشدر .

§ ٢٢ ذى‌الحجه ١٢٩٧ تاريخنده تعديل ايديلن موادون برى دخى اللى بشنجى ماده‌در .

٥٥ نجى ماده‌نك شكل اصليسى :

« هركيم بالذات ويا بالواسطه تبعهٔ دولت عليه وسكنهٔ ممالك محروسه‌يى سلطنت‌سنيه عليهنه مسلحاً عصيان

ايتديرمك اوزره تحريك ايدوبده مقصدى اولان قضيهٔ عصيان تماميله فعله چيقار وياخود مادهٔ عصيانك اجراسنه باشلانمش بولونور ايسه اول كمسنه اعدام اولونور . »

مادهٔ مذكوره‌نك ٢٢ ذى‌الحجه ١٢٩٧ تاريخنده واقع اولان تعديل ايله اكتساب ايتديكى شكل :

« ذات حضرت پادشاهى‌يه سوء قصدى ثبوت بولان ويا خود اجراسنه تشبث ايله‌بن كيمسه اعدام اولونور. هركيم بالذات وبالواسطه تبعهٔ دولت عليه وسكنهٔ ممالك محروسه‌ى ذات حضرت پادشاهى ويا خود حكومت عثمانيه عليهنه مسلحاً عصيان ايتديرمك اوزره تحريك ايدوبده مقصدى اولان قضيهٔ عصيان تماميله فعله چيقار ويا خود مادهٔ عصيانك اجراسنه باشلانمش اولور ايسه اول كيمسه اعدام اولونور . ذات حضرت پادشاهى‌يه سوء قصد درجه‌سنده اولمايه‌رق فعلاً تسلطه‌احتساوى ثابت اولان شخص مؤبداً وتسلط برصورت‌خفيفه‌ده اولور ايسه بش سنه‌دن آشغى اولمامق اوزره موقتاً قلعه‌بند اولونور . ذات حضرت پادشاهى‌يه اطالهٔ لسانه جرأتى ثابت اولان شخص اوچ آيدن اوچ سنه‌يه قدر حبس اولونور سلطنت سنيه‌نك اصول وراثتنى ويا خود شكل وهيئتنى تغيير وتبديل ويا امحايه تشبثى ثابت اولان شخص اعدام اولنور تصميم اولونان جنايتك اجراسنه بدأ ايتمك تشبثدر . »

— ٢٢ ذى‌الحجه ١٢٩٧ تاريخلى ماده دخى ٦ جمادى‌الاخره ١٣٢٩ ، ٢٢ مايس ١٣٢٧ تاريخنده تعديل اولونمشدر . صورت وسبب تعديل ايلريده محل مخصوصنده ايضاح ايديله‌جكدر .

§ اللى سكزنجى مادهٔ اصليه‌نك متنى :

« اللى بشنجى و اللى آلتنجى ماده‌لرده بيان اولونان فسادلردن برينى اجرا قصديله بعض اشخاص بيننده بر اتفاق خفى تشكيل اولونوبده اول اتفاقده تصميم اولونان فسادك اجراسى سويله‌شيلوب قرارگير اولدقدن باشقه اسباب اجراسنى تهيه ضمننده بعض افعال و تدابيره دخى تشبث اولونمش اولوبده مادهٔ فساد هنوز فعلاً اجرا درجه‌سنه كلمه‌مش ايسه اول اتفاقده بولونان كيمسه‌لر نفى ابد جزاسيله مجازات اولونور . و اكر اويله بر اتفاق خفيده بروجه محرر فسادك اسباب اجرائيه‌سنى تهيه ضمننده تشبث اولونمش برفعل و تدبير تبين ايتمه‌يوب ياليكز اجراسى سويله‌شيله‌رك قرارويرلمش اولمقدن عبارت بولونورايسه اول حالده داخل اتفاق بولونان كيمسه‌لر موقتاً قلعه‌بند قلنور . وينه مادتين مذكوريتده بيان اولونان فسادلردن برينى اجرا ايتمك اوزره بر اتفاق‌خفى تشكيله‌دائر تكليف وقوع‌بولوبده قبول اولونمامش ايسه اول تكليفى ايده‌ن كيمسه برسنه‌دن اوچ سنه‌يه قدر حبس اولونور . »

اللى سكزنجى ماده‌نك ٢٢ ذى‌الحجه ١٢٩٧ تاريخلى شكلى :

« بالاده مذكور اولان جنايتلردن و اللى بشنجى و اللى آلتنجى ماده‌لرده بيان اولونان فسادلردن برينى اجرا قصديله ايكى ويا خود داها زياده اشخاص بيننده بر اتفاق‌خفى تشكيل اولونوبده اول اتفاقده تصميم اولونان

فسادك اجراسى سويله‌شيلوب قرارگير اولدقدن باشقه اسباب اجرائيه‌سنى تهيه ضمننده بعض افعال و تدابيره دخى تشبث اولونمش ايسه اول اتفاقده بولونان كيمسه مؤبداً قلعه‌بند اولونور . و اكر بر اتفاق‌خفيده بروجه محرر فسادك اسباب اجرائيه‌سنى تهيه ضمننده تشبث اولونمش برفعل و تدبير تبين ايتمه‌يوب ياليكز اجراسى سويله‌شيله‌رك قرار ويريلش اولمقدن عبارت بولونور ايسه اول حالده داخل اتفاق بولونان كيمسه‌لر موقتاً قلعه‌بند قلنور و اكر بيان اولونان جنايتلردن برينى اجرا ايتمك اوزره بر اتفاق‌خفى تشكيلنه دائر تكليف‌وقوع‌بولوبده قبول اولونمامش ايسه اول تكليفى ايده‌ن كيمسه برسنه‌دن اوچ سنه‌يه قدر حبس اولونور . »

§ آلتمشنجى مادهٔ اصليه‌نك متنى :

« دولت عليه‌نك عساكر موظفه وضبطيه‌سنى اعمال و استخدامه مأمور اولانلردن هركيم اولور ايسه اولسون اشبو عسكرك سلطنت سنيه امريله اجرا اولونان اخذ نفرات عسكريه ماده‌سى عليهنه حركت ايلرينى طلب ويا خود امر ايدر ايسه نفى ابد جزاسيله و اكر بو امر وطلبك آثار فعليه‌سى كوريلور يعنى مأمور اولان قوهٔ عسكريه‌نك بويله امر نامرضى‌يه مطاوعتيله دولت عليه‌نك اول خصوصده اولان مطلبنك اجراسنه فعلاً ممانعت اولونور ايسه آمر اولان كيمسه اعدام ايله مجازات اولنور وبويله خلاف مرضى امره مطاوعت ايدنلرك ضابط وسركرده‌لرى دخى موقتاً كورك جزاسيله مجازات قلنور . »

آلتمشنجى ماده‌نك ٢٢ ذى‌الحجه ١٢٩٧ تاريخلى تعديل ايله اكتساب ايتديكى شكل :

« دولت عليه‌نك عساكر موظفه وضبطيه‌سنى ايقاع عصيان واختلاله‌تحريك ايدنلر مؤبداً كورك تونيلور و بونلرى اعمال واستخدامه مأمور اولانلردن هركيم اولور ايسه اولسون اشبو عسكرك سلطنت سنيه‌امريله اجرا اولونان اخذ نفرات عسكريه ماده‌سى عليهنه حركت ايله‌ملرينى طلب و ياخود امر ايده‌ر ايسه نفى ابد حزاسيله واكر بو امر وطلبك آثار فعليه‌سى كوريلير يعنى مأمور اولان قوهٔ عسكريه‌نك بويله امر نامرضى‌يه مطاوعتيله دولت عليه‌نك اول خصوصده اولان مطلبنك اجراسنه فعلاً ممانعت اولونور ايسه آمر اولان كمسنه اعدام ايله مجازات اولونور و بويله‌خلاف مرضى امره مطاوعت ايده‌نلرك ضابط و سركرده‌لرى‌دخى موقتاً كورك جزاسيله مجازات قلنور . »

قانون جزانك ٥٠ ، ٥١ ، ٥٣ ، ٥٥ ، ٥٨ ، ٦٠ نجى ماده‌لرينك تعديلنه و ٥٤ نجى ماده‌يه‌ذيل علاوه‌سنه دائر شورای دولت تنظيمات دائره‌سنك مضبطه‌سى صورتى :

عسكرى جزا قانونك تعديلاتنى مذاكره ايتمك اوزره با ارادهٔ سنيه تشكيل اولونان قوميسيونده آلمانيا جزانامهٔ عسكريسى مأخذ اتخاذ ايديله‌رك احكام لازمه‌سى ترجمه قلندينى صيراده آلمانيا ملكيه جزا قانونته معطوف اولان برطاقم مجازات ، دولت عليه‌نك ملكيه جزا قانونننده مندرج اولمادينندن بونلرك قانون مذكوره علاوه‌سى ايچون ترجمه‌لرى ياپيلوب حربيه نظارتندن باتذكره بالتقديم كچنده شورای دولته حواله بويورلمش اولمغله تنظيمات دائره‌سنده لدى‌المطالعه مبحوث عنه اولان مواد جزائيه‌نك اكثرى دولت عليه جزا قانوننامهٔ

ملكيسنك برنجى و ايكنجى فصللرنده ضمناً و صريحاً موجود اولمغله برابر بر طاقى مصرح بولونمادیغندن اساس مذاكره‌يى تعيين ايچون استيذانى حاوى بر مذكره تقديم قلنمش ايدى .

اونك اوزرينه عدليه نظارتيله اجرا بيوريلان مخابره‌نك نتيجه‌سنده دائره‌نك مذكره‌سى مدلولى تصديق اولونوب مع‌مافيه دولت عليه ملكيه جزا قانوننك ذكر اولونان ايكى فصلنده مصرح اولمايوبده علاوه‌سى لازم كلەن بعض احكامى متضمن نظارت مشارالهاطرفندن بش مادهٔ قانونيه‌يازيلەرق كوندريلمش وبو نلردخى ١٦ تشرين اول ١٢٩٦ تاريخنده شورای دولته ويرلمش اولدوغندن قرائت ومطالعه وايجاب مصلحت موضوع موقع مذاكره قلندى.

چونكه بو مسئله آلمانيا قانون جزاسنك مندرجاتنه مراجعتدن منبعث اولمق حسيله اول باول ترجمهٔ مبحوثه‌نك اصليله تطبيق مناسب كورينه‌رك ماده بماده تدقيق وتطبيق اولوندقده واقعا آلمانيا قانوننده بونلر موجود ايسه‌ده وضع اصليسى پروسيا دولتيله حكومات متفقهٔ جرمانيا دنيلن وآلمانيا دولتنى تشكيل ايدەن عناصر مستقله بينده جارى اولان معاملات و احكام اتفاقيه‌يه مستند اولوب مثلا ترجمه‌نك برنجى فقره‌سى واصلاً آلمانيا قانون جزاسنك سكسانجى ماده‌سى حكمنجه آلمانيا حكمدارينه وياخود حكومات متفقه‌سندن برينك حكمدارينه سوء قصدايده‌نلره بوتون آلمانياهيئت متحده‌سنك يكوجودعد واعتبار اولونمasندن دولايى حقلرنده جزای اعدام تعيين قلنمش وسائرموادك احكامى دخى بواساس اوزرينه مرتب بولونمشدره آنجاق شو ترجمه‌نك اصلنه‌كوره خيلى نقصانى وعدم مطابقتى تحقق ايدوب على‌الخصوص حكمدار حقنده مخل رعايت فعل و حركتده درجه‌سنده اولمايەرق فعلاً تسلطه اجتسار ايلەينلرك مؤبداً و بو تسلط بر صورت خفيفه‌ده وقوع بولور ايسه بش سنه‌دن آشاغى اولمامق اوزره موقتاً قلعه‌بند ايديلمسى و يينه‌حكمدار حقنده مخل رعايت فعل و حركتده بولونانلرك ايكى آيدن بش سنه‌يه قادار حبس ويا توقيف اولونماسى محرر اولدوغى حالده بونلر ترجمه‌يه وعدليه نظارتندن ياپيلان مواد قانونيه‌يه درج اولونمايوب فقط نظارت مشارالهاجه حكمداره قارشو مخل رعايت حركاتك فاعللرى ايچون موقتاً نفى جزاسى كوستريلشدر .

بونقايصدن قطع نظرله آلمانيا ملكيه جزا قانوننك بالاده عرض وبيان اولونان وضع خصوصيسى ايجابنجه مواد مبحوثه عنهانك عيناً بالترجمه قبولى دولت عليه‌نك اصول حكومت سنيه‌سيله استيناس حاصل ايده‌ميه‌جكى كبى عدليه نظارتنك ارسال ايلەديكى مواد قانونيه دخى دائره‌جه معلوم اولمايان قانونلردن مأخوذ ديمك اولمغله كرك عسكرى جزا قانونجه دردست اولان تعديلاتك وكرك احوال ملكيه حه سبق ايدەن تجاربك كوستردیكى اهميت ملكيه جزا قانوننك ذكر اولونان برنجى وايكنجى فصللرينه نه درلو احكامك درجى اقتضا ايتديرمش ايسه اونلرك آلمانيا قانونندن وعدليه نظارتنك كوندردیكى موادن اخذ ايله مذكور فصللره علاوةً ومجدداً تحريرى تنسيب اولونمش وبوصوره‌ده حكمداره تسلط ايدەن ورعايتى مخل حركت ايلەينلرى آلمانيا قانون جزاسنك تعيين ابتديكى مجازات بزم قانون ايله بالتوفيق علاوات واقعه فصلين مبحوثينك صورت مخرجه‌سنه سرخله بالتحرير لفاً تقديم قلنمش اولمغله مجلس عمومينك كشادنده قانونيتى تكليف اولونمق اوزره علاوات وتعديلات معروضه‌نك اجراى احكامى قرين مساعدهٔ سنيه بيوريلور ايسه ايفای مقتضاسى وشو حالده عسكرى جزا قانوننه عطف طريقيله يازيلاجق ماده‌لرك ذكر اولونان ايكى فصله مصروف اولارق

قلمه آلنماسنك قوميسيونه تبليغى ايچون حربيه نظارتنه معلومات ويريلەسى وبرده بوتدقيقات مناسبتيله دخى آكلاشلديغنه كوره دولت عليه‌نك ملكيه‌جزا قانونى احكامنده سائردولتلر قوانين جزائيه‌سنه نظراً خيلى نقايص بولونوب بونلرك اكمال وعلاوه‌سى مقدما دخى قرارلاشديرلمش وحتى قوميسيون معرفتيله اقتضاسنه تشبث قلنمش ايكن نتيجه‌سز قالديغندن نقايص مذكوره‌نك اتمامى ايچون يكيدن برهيئته مأموريت اعطاسى جملهٔ مذاكراتدن ايسه‌ده اولبابده امر وفرمان حضرت من له‌الامر كدر .

٦ ذى‌الحجه ١٢٩٧ و ٢٨ تشرين اول ١٢٩٦

قسطنطين نوريادە مدحت احمد رفيق محيد بك نجيب افندى السيد محمود جلال الدين سرور
بولونامادى بولونامادى

قانون جزانك ٥٠، ٥١، ٥٣، ٥٥، ٥٨، ٦٠ نجى ماده‌لرينك تعديلنه و ٥٤ نجى ماده‌يه ذيل علاوه‌سنه دائر مجالس مخصوص وكلا مضبطه‌سى صورتى :

شورای دولت تنظيمات دائره‌سندن قلمه آلنان اشبو مضبطه مجلس عاجزانه‌مزده قرائت ومطالعه اولوندى . خلاصهٔ مألندن مستبان اولدوغى اوزره عسكرى‌جزا قانونده بعض جرائمك مجازاتى ملكيه جزا قانونه معطوف اولوب اونده ايسه صراحت مطلوبه اولمادیغى واومثللو جرائم ايچون آلمانيا جزا قانوننك مأخذ ايديلەسى حربيه نظارتندن بيان اولونوب اكرچه اويولده آلمانيا ملكيه جزا قانوننامه‌سنده مندرج مجازاتك اكثرى دولت عليه جزا قانوننامهٔ ملكيسنك برنجى وايكنجى فصللرنده ضمناً وصريحاً موجود ايسه‌ده بونلرك تماماً توضيحى مقصديله ملكيه جزا قانوننك ذكر اولونان برنجى وايكنجى فصللرينه درجى لازم كلەن احكام آلمانيا جزا قانونندن اخذ ايديلەرك مذكور ايكى فصلك صورت مخرجه‌سنه علاوةً سرخ ايله تحرير قلنديغى ومع هذا ملكيه جزا قانونى احكامنده اشبو تدقيقات صره‌سنده بودفعەكى اكمالاتدن بشقه نمايان اولان نقايصك اتمامى ايچون يكيدن برهيئته مأموريت اعطاسى جملهٔ مذاكراتدن بولوندوغى كوستريلش وبودفعه علاوه ايديلەن مواد مهمهٔ جزائيه هيئت بندكانه‌مزجه‌دخى بالتدقيق قبول وتصديق اولونارق مجلس عمومينك كشادنده قانونيتى تكليف اولونمق اوزره شمديدن اعلانيله مرعيت احكامى وشو حالده ملكيه جزا قانونه عطف طريقيله عسكرى جزا قانونه يازيلاجق ماده‌لرك ذكر اولونان ايكى فصله مصروف اولارق قلمه آلنماسنك قوميسيونه تبليغى ايچون حربيه نظارتنه معلومات اعطاسى وتفرعاتى حقنده شورای دولتك قرارى وجهله اجراى مقتضياتى متحداً تذكر وتنسيب اولونمش ومذكور لايحهٔ مصححه لفاً عرض و تقديم قلنمش ايسه‌ده اولبابده و قاطبهٔ احواله امر و فرمان حضرت ولى‌الامر اقتدمزكدر.

٢ ذى‌الحجه ١٢٩٧ ـ ١٢ تشرين ثانى ١٢٩٦

سرور السيد محمد عاصم محمد راسم حسين حسنى محمود نديم احمد اسعد سعيد
حسن فهمى السيد محمد نظيف فاضل السيد على صائب عبداللطيف صبحى احمد جودت
رائف السيد مصطفى زهنى

TIH KURUMU